Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

31 ЛІПЕНЯ 2015 г. ПЯТНІЦА № 144 (28002) Кошт 2300 рублёў

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

■ Даслоўна

ЗАМЕСТ ФАКУЛЬТАТЫВА — ПАЎНАВАРТАСНЫ ПРАДМЕТ

Учора ў рэдакцыі «Звязды» адбылася «прамая лінія». На сувязі быў міністр па надзвычайных сітуацыях Беларусі Уладзімір ВАШЧАНКА. Нашы чытачы закранулі шмат тэм — ад лёсу правадніка радыё ў кантэксце грамадзянскай абароны да змен у падыходзе выкладання асноў бяспекі жыццядзейнасці ў школе.

— Зараз АБЖ існуе ў навучальнай праграме як факультатыў. І псіхалогія вучня такая, што факультатыўны прадмет будзе адсунуты на другі план як неабавязковы, — лічыць Уладзімір Вашчанка. — Большую ўвагу ён будзе надаваць тым прадметам, па якіх адзнакі ставяць і якія спатрэбяцца пры паступленні пасля школы ў тую ці іншую навучальную ўстанову. Але нават не ўсе дарослыя ведаюць, як можна абясточыць кватэру, як адшукаць у ёй пры пажары бяспечнае месца, як дзейнічаць пры ўзгаранні. Пытанні простыя, а адсутнасць канкрэтнага адказу на іх рызыкуе стаць фатальнай. Што ўжо казаць пра дзяцей, якія не маюць за плячыма жыццёвага вопыту. Менавіта таму мы і настойваем, каб у школы вярнуўся паўнавартасны, а не факультатыўны прадмет «Асновы бяспекі жыццядзейнасці».

Поўны тэкст «прамой лініі» чытайце ў адным з найбліжэйшых выпускаў рубрыкі «Жывіце ў бяспецы» на старонках газеты і на нашым сайце zviazda.by.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.
schklennik@zviazda.by

ЦЫТАТА ДНЯ

Валянцін ЧЭКАНАЎ, міністр гандлю:

«У Мінгандлю няма ніякіх прычын павышаць цэны на тавары, мы павінны па-ранейшаму праводзіць палітыку з памяншэннем цэн і гандлёвых надбавак, а таксама рашэннем праблем сацыяльнага характару. Доля айчынных тавараў на ўнутраным рынку цяпер пераважае. Прырост па гэтым паказчыку склаў 0,5% у параўнанні з аналагічным перыядам 2014-га. Па харчовых таварах унутраны рынак больш як на 80% забяспечваецца за кошт беларускай прадукцыі. Гандаль — адна з ключавых галін эканомікі, у гэтай сферы занята амаль 15% працаздольнага насельніцтва краіны».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 31.07.2015 г.

Долар ЗША	15221,00	▲
Еўра	16698,00	▼
Рас. руб.	257,89	▲
Укр. грыўня	711,26	▲

ISSN 1990 - 763X

ВЫШЫНЯ

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Прамысловыя альпіністы працуюць на новабудоўлі. Узводзіцца 19-павярховы дом у раёне сталічнай вуліцы Варанянскага.

■ На свае вочы

ВОСЬ ГЭТА ВУЛІЦА, ВОСЬ ГЭТЫ ДОМ

У Магілёве аб'явілі сапраўдны бой тым, чые дамы псуюць агульны пейзаж

Будынкі, як і людзі, калі догляду няма, хутка набываюць непрэзентабельны выгляд. Здавалася б, праблема больш актуальная для вёсак. Але і Магілёў, дзе яшчэ хапае прыватнага сектара, не выключэнне. Праца з уладальнікамі безгаспадарнай нерухомасці вядзецца, але, як вельмі трапна адзначыў на адной з апошніх планёрак старшыня Магілёўскага гарвыканкама Уладзімір Цумараў, няма яснай карціны і сістэмы ў гэтай працы. На яго думку, пашпартызацыя вуліц з указаннем колькасці дамоў і іх стану дасць магчымасць больш дасканала весці барацьбу з недагледжанай маёмасцю.

ЖЫЛЛЁ ПАВЫШАНАЙ НЕБЯСПЕКІ

Толькі ў Кастрычніцкім раёне Магілёва 330 вуліц і завулкаў, дзе знаходзіцца каля 10 тысяч дамоў прыватнага сектара. На думку раённых улад, агульны стан іх задавальняючы, вось толькі 72 дамы псуюць агульны выгляд.

— Раней такога паняцця, як пашпарт раёна ці вуліцы, не існавала, — кажа **першы намеснік кіраўніка адміністрацыі Кастрычніцкага раёна Магілёва Павел МАРЫНЕНКА.** — Але быў пералік з адрасамі такіх домаўладанняў, а ў ім кантактныя даныя ўласнікаў, адзнакі наведвання іх кантралёрамі. Да яго прыкладаліся фота і апытанні суседзяў. Цяпер гэты віртуальны дакумент для ўнутранай працы збіраемся пашырыць яшчэ некалькімі блокамі. Напрыклад, будзем уносіць звесткі па кожным з дамоў па заключэнні дагавораў са спецпрадпрыемствам на вываз смецця. Бывае, што людзі скардзяцца на тое, што непрыбрана, а самі той дамовы не маюць.

СТАР. 5

■ Надвор'е

ВЯРТАННЕ ЦЯПЛА

У нядзелю прыгрэе ўжо да плюс 29 градусаў

Сёння ўмовы надвор'я на тэрыторыі Беларусі ў асноўным будзе вызначаць вільготная няўстойлівая паветраная маса, якая паступае з Балтыйскага мора, паведамляюць спецыялісты Белгідраметцэнтра.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Таму ўдзень па паўночна-заходняй палове краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы, у асобных раёнах прагрымяць навальніцы. Вецер паўднёва-заходні ўмераны, удзень па поўначы парывісты. Максімальная тэмпература паветра ўдзень складзе плюс 18-24 градусы. Атмасферны ціск будзе слаба расці.

У першы дзень жніўня тэрыторыя краіны будзе знаходзіцца на паўночнай перыферыі свежага антыцыклону з цэнтрам над паўднёвым усходам Польшчы.

Захаваецца халаднаватае надвор'е. У паўночных раёнах краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы. Мінімальная тэмпература паветра ўначы складзе плюс 6-13 градусаў, а максімальная ўдзень будзе ў межах ад 16 да 23 цяпла. На поўдні краіны паветра прагрэецца да плюс 25 градусаў.

Айчынныя сіноптыкі прагназуюць, што і ў нядзелю ў нас захаваецца ўплыў антыцыклону, цэнтр якога перамесціцца на поўнач Украіны. Чакаецца сухое надвор'е. Мінімальная тэмпература паветра ўначы будзе ўсяго 6-11 цяпла, месцамі — да плюс 13 градусаў, а ўдзень пацяплее да 20-27 цяпла, па паўднёвым захадзе месцамі нават да плюс 29 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ.
kurkach@zviazda.by

ЧЫМ ЗЯМЛЯ НАША БАГАТАЯ?

Прэзідэнт патрабуе больш актыўнай работы па разведцы карысных выкапняў

Пра гэта ішла гаворка падчас дакладу кіраўніку дзяржавы міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Андрэя Каўхуты.

Прэзідэнт звярнуў асаблівую ўвагу на сур'ёзныя недапрацоўкі ў разведцы нетраў. «Я проста не веру, што ў нас няма вялікіх аб'ёмаў нафты і што ў нашых нетрах адсутнічае прыродны газ, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — На падобных тэрыторыях у Расіі і іншых краінах здабываецца нямала нафты і прыроднага газу, а таксама каштоўных металаў — тое, што стварае аснову дабрабыту і ўстойлівасці любой эканомікі любой дзяржавы».

Аляксандр Лукашэнка сказаў, што гэтая сустрэча папярэднічае нарадзе, якая сёлета пройдзе на ўзроўні Прэзідэнта і будзе прысвечана тэме запасаў карысных выкапняў у Беларусі, выяўленых і разведаных запасаў, а таксама перспектывам гэтай дзейнасці.

«Далажыце пра тое, што мы маем, і пра тое, што будзем мець заўтра і паслязаўтра. План дзеянняў па сур'ёзным вывучэнні нашых нетраў вы павінны пакласці мне на стол», — запатрабаваў Прэзідэнт. Ён сказаў, што гэтыя пытанні будуць знаходзіцца пад яго асаблівым кантролем.

Акрамя таго, Аляксандр Лукашэнка лічыць важным улічваць вопыт замежных краін і больш актыўна наладжваць супрацоўніцтва з імі па разведцы карысных выкапняў, паведамляе прэс-служба Прэзідэнта. «Ёсць шмат дзяржаў, якія валодаюць велізарнымі багаццямі сваіх нетраў і кіраўнікі якіх прапануюць нам супрацоўнічаць — Венесуэла, Зімбабвэ і іншыя лацінаамерыканскія і афрыканскія краіны, — адзначыў кіраўнік дзяржавы. — Трэба вельмі сур'ёзна разам з зацікаўленымі прапрацаваць гэтыя пытанні, у тым ліку паглядзець, на якіх умовах супрацоўнічаць і што мы ад гэтага будзем мець».

Аляксандр Лукашэнка таксама падкрэсліў: «Гэта не прахадныя мерапрыемствы, гэта — найважнейшыя пытанні; калі хочаце, гэта пытанні будучага дабрабыту нашых людзей, недалёкай будучыні і далёкай будучыні нашых дзяцей», — сказаў Прэзідэнт.

Падчас сустрэчы міністр праінфармаваў аб стане мінеральна-сыравіннай базы ў краіне. У Мінпрыроды маецца кадастр карысных выкапняў, дзе пералічаны ўсе адкрытыя радовішчы, нават адзінкавыя праявы высакародных металаў і каштоўных мінералаў, напрыклад, алмазаў.

ДАРОГАЙ РАЗВІЦЦЯ

Аляксандр Лукашэнка прыняў з дакладам міністра транспарту і камунікацый Анатоля Сівака

Прэзідэнт пацікавіўся, як выконваюцца раней дадзеныя даручэнні, у тым ліку па будаўніцтве другой кальцавой аўтадарогі, другой узлётна-пасадачнай паласы ў нацыянальным аэрапорце, вынасе авіярамонтнага завода, а таксама эфектыўнасцю работы чыгуначнай галіны. Акрамя таго, кіраўнік дзяржавы запатрабаваў далажыць, як рэалізуецца праект платных дарог. Пры гэтым ён звярнуў увагу на тое, што галоўным з'яўляецца прымяненне новых тэхналогій па будаўніцтве і абслугоўванні дарог.

Анатоль Сівак далажыў, што першы этап будаўніцтва другой кальцавой аўтадарогі будзе завершаны ў гэтым годзе, паведамляе прэс-служба кіраўніка дзяржавы. Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што ўсе ўчасткі аўтадарогі трэба бачыць у такім ракурсе, каб у далейшым яны не стварылі праблем. Прэзідэнту даложана, што будаўніцтва другой кальцавой аўтадарогі вядзецца ў нарматыўныя тэрміны, пры гэтым асноўны ўпор робіцца на эканомію сродкаў без шкоды якасці.

Што тычыцца праекта платных дарог, то, па словах міністра, для таго каб акупіўся першы этап, неабходна яшчэ 8 месяцаў. Ён адзначыў, што міністэрства прытрымліваецца такой пазіцыі, што пасля рэканструкцыі буйной аўтадарогі праз пэўны прамежак часу яна становіцца платнай. У прыватнасці, у хуткім часе плануецца зрабіць платным участак аўтадарогі Жлобін—Гомель.

Прэзідэнт даручаў у лютым заканадаўча ўнесці змены ў дакументы, каб зняць шэраг праблемных пытанняў. Як адзначыў Анатоль Сівак, уносяцца змены ў інвестыцыйны дагавор, дзе прад'яўляюцца пэўныя патрабаванні да аператара сістэмы платных дарог з тым, каб грамадзяне мелі больш аператыўную і аб'ектыўную інфармацыю аб платных дарогах, маглі карыстацца паслугамі ўласнай электроннай скрыні на сайце.

На сустрэчы абмяркоўвалася і пытанне будаўніцтва другой узлётна-пасадачнай паласы ў Нацыянальным аэрапорце Мінск. У цяперашні час ідуць работы па яе праектаванні. Кіраўніку дзяржавы даложана аб тым, як ідзе праца па вынасе авіярамонтнага завода на пляцоўку нацыянальнага аэрапорта. Размова ішла таксама аб рабоце чыгуначнай галіны. Па словах міністра, чыгуначныя перавозкі некалькі прайграюць па эфектыўнасці аўтамабільнаму транспарту.

■ Выбары-2015

СПАЧАТКУ ЎЧАСТКІ — ПОТЫМ КАМІСІІ

Інфармацыйны рэсурс «Выбары-2015» (vybory2015.by) нагадвае, што найбліжэйшай падзеяй у календары галоўнай палітычнай кампаніі краіны з'яўляецца ўтварэнне участкаў для галасавання — не пазней за 9 жніўня.

Утвараць участкі павінны раённыя, гарадскія (гарадоў абласнога падпарадкавання) выканаўчыя камітэты, мясцовыя адміністрацыі па ўзгадненні з адпаведнымі тэрытарыяльнымі камісіямі, кіраўнікамі дыпламатычных прадстаўніцтваў (консульскіх устаноў) Беларусі.

Пасля публікацыі рашэнняў аб утварэнні ўчасткаў для галасавання з указаннем межаў кожнага (на публікацыю даецца яшчэ 10 дзён) пачнецца вылучэнне прадстаўнікоў у склад участковых выбарчых камісій, якое павінна завяршыцца да 23 жніўня.

Такім чынам, участковыя камісіі будуць створаны да 26 жніўня, або не пазней чым за 45 дзён да выбараў.

Цэнтральная выбарчая камісія таксама нагадвае, што прынцыпамі дзейнасці ўчастковых камісій з'яўляюцца незалежнасць, галоснасць, абавязковасць выканання рашэнняў вышэйшых камісій і калегіяльнасць. Менавіта ўчастковыя камісіі арганізуюць галасаванне ў дзень выбараў, праводзяць падлік галасоў і фіксуюць вынікі галасавання па ўчастку. Назіральнікам на ўчастку для галасавання могуць быць беларускія парламентарыі і дэпутаты мясцовых Саветаў, даверaныя асобы кандыдатаў у Прэзідэнты, прадстаўнікі палітычных партый, іншых грамадскіх аб'яднанняў, працоўных калектываў, замежных дзяржаў і міжнародных арганізацый.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА

■

МОЦНАЯ ПАЗІЦЫЯ

Міжнароднае рэйтынгавае агенцтва Standard & Poor's пацвердзіла доўга- і кароткатэрміновыя крэдытныя рэйтынгі контрагента па абавязацельствах у замежнай і нацыянальнай валюце Беларусбанка на ўзроўні «B-/C» са стабільным прагнозам.

У прэс-службе банка паведамілі, што яго бізнес-пазіцыю Standard & Poor's ацанілі як «моцную». Устойлівыя пазіцыі ў сегменце карпаратыўных і рознічных банкаўскіх паслуг дазваляюць банку захоўваць значную і стабільную базу дэпазітаў у нацыянальнай валюце. Што тычыцца паказчыкаў фандавання (прыцягнутыя рэсурсы, якія выкарыстоўваюцца банкам для забеспячэння сваёй асноўнай дзейнасці), то іх ацанілі на ўзроўні «вышэй за сярэдні», а паказчыкі ліквіднасці — як «адэкватныя».

Ілья КРЫЖЭВІЧ.

НАВІНЫ ПАДЗЕІ ФАКТЫ

ТРАСА ДА ГОРАДА ЭНЕРГЕТЫКАЎ

Будучая Беларуская АЭС атрымала новыя пад'язныя шляхі, і разам з тым палепшылася транзітная прывабнасць рэгіёна.

Адкрыты рух па новай трасе Р-52, якая звязвае Ашмяны, Астравец, Беларускую АЭС і дзве аўтадарогі — Мінск—Вільнюс і Вільнюс—Полацк. Яе пабудавалі, выкарыстаўшы больш за 3 мільёны кубаметраў грунту і каля 300 тысяч тон асфальтабетону, работнікі Гродзенскага ДБТ №6 разам з мостабудаўнікамі МБУ №7.

Дзяржаўная камісія прыняла апошні ўчастак трасы (15,6 кіламетра), а ўвогуле яе працягласць складае каля 50 км. На ёй — 3 масты і столькі ж пуцеправодаў, мінімум перасячэнняў і населеных пунктаў у інтарэсах бяспекі руху. Сучасную двухузроўневую развязку пабудавалі на выездзе з Ашмян, дзе новая дарога перасякаецца з трасай Мінск—Вільнюс. Яна асвятляецца ноччу, зроблены тунелі для пешаходных пераходаў.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

БУЙНАЙ РОЗНІЦЫ НАМЯКНУЛІ «НЕ ЗАРЫВАЦЦА»

Цяпер гандлёвым сеткам прыйдзецца рэальна пасябраваць з айчыннымі пастаўшчыкамі

Тэрытарыяльныя антыманапольныя органы краіны збіраюцца ўзмацніць кантроль за дзейнасцю гандлёвых сетак, каб выключыць факты нядобрасумленнай канкурэнцыі. Пра гэта паведамляе прэс-служба Міністэрства эканомікі паводле вынікаў «круглага стала» ў дэпартаменце цэнавай палітыкі гэтага ведамства.

Удзельнікі мерапрыемства адзначылі, што спецыфіка становішча, якое займаюць на рынку сеткавыя гандлёвыя аператары, «спрыяе паслабленню эканамічных пазіцый пастаўшчыкоў, рызыкі дзейнасці якіх узрастаюць». У прыватнасці, рыначная перавага мясцовых рытэйлераў «можа прывесці да ўзнікнення высокіх бар'ераў уваходу на таварныя рынкі айчынных вытворцаў харчовых тавараў», паведамляюць спецыялісты міністэрства.

Менавіта таму было прынята рашэнне аб тым, што «тэрытарыяльнымі антыманапольнымі органамі будзе выбарачна праведзены аналіз дагаворнай практыкі мясцовых вытворцаў тавараў пры ажыццяўленні паставак тавараў найбуйнейшым гандлёвым сеткам на прадмет наяўнасці ў іх дыскрымінацыйных умоў, якія перашкаджаюць развіццю здаровай канкурэнцыі».

Сяргей КУРКАЧ. *kurkach@zviazda.by*

ГАСПАДАРЧЫ ПАДЫХОД

У Уздзенскай цэнтральнай раённай бальніцы працягваецца рамонт гаспадарчым спосабам. Такі метад больш выгадны, чым падрадны, паколькі дае 70% эканоміі, канстатаваў галоўны ўрач установы Аляксандр ДРАЙЧУК.

Бальніца ўведзена ў дзеянне ў 1986 годзе. За гэты час яна ні разу не рамантавалася. Лячэбныя карпусы, падсобныя памяшканні, тэрыторыя прыйшлі ў занядбаны стан: разбураныя сцены, разбіты асфальт. Цяпер сітуацыя карэнным чынам змянілася. Добраўпарадкаваны ўнутраны двор, адрамантаваны пральня і на 50% — блок харчавання, ідзе замена сістэмы каналізацыі, водазабеспячэння, абнаўляюцца кабінеты. Мяняюцца да лепшага і лячэбныя ўстановы на вёсцы: з 18 фельчарска-акушэрскіх пунктаў у 10 зроблены еўрарамонт.

— Сродкі на рамонт выдаткаваў Мінаблвыканкам, — адзначыў Аляксандр Драйчук. — Летась асвоілі крыху больш 6 млрд рублёў, сёлета — 3 млрд 600 рублёў. Да справы падышлі адказна: самі планавалі чарговасць работ, выбіралі будаўнічыя матэрыялы, фарбу, наймалі людзей. У выніку рамонт абышоўся ў 2-3 разы танней.

Закончыць усе работы мяркуецца на працягу двух гадоў.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

ФАЗАНЫ Ў КАПЫЛІ? ЧАМУ Б І НЕ!

У паляўнічай гаспадарцы Капыльскага лясгаса ў недалёкай перспектыве можна будзе паляваць на фазанаў.

— У сярэдзіне жніўня тут уводзіцца ў дзеянне фазанарый на 3 тысячы пагалоўя. На яго будаўніцтва ўжо затрачана больш за 1 млрд рублёў сродкаў лясгаса.

Развядзенне фазанаў у паляўнічых мэтах — па сутнасці, новы напрамак для Беларусі. У краіне пакуль адзінкі суб'ектаў гаспадарання займаюцца гэтай справай, у асноўным — прыватныя фірмы. Сярод дзяржаўных арганізацый Капыльскі лясгас, бадай, першапраходзец. Тут плануюць закупіць матачнае пагалоўе для вывядзення маладняку, а калі атрымаецца, то і яйкі. Затым падбяруць участак, магчыма, забалочаны, з кустоўем, зараснікамі. Падымаць «на крыло» птушак будуць сабакі.

Кожны ахвотны за пэўную плату зможа тут папаляваць і адпачыць у доме паляўнічага з камфортам: два пакоі на двух чалавек кожны, халодная і гарачая вада, камін у гасцінай, кухня, душ, туалет, спадарожнікавае тэлебачанне, тэлефон. На тэрыторыі абсталяваны мангал, альтанка, лазня.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

ГАРЭЛКА ПАД АРЫШТАМ

У Магілёўскай вобласці затрыманы нелегальны груз з алкагольнай прадукцыяй амаль на 286 мільёнаў рублёў.

Супрацоўнікі фінансавай міліцыі і УУС Бабруйскага гарвыканкама выявілі яго падчас праверкі грузавога аўтамабіля «Мерседэс-Бенц», за рулём якога знаходзіўся 30-гадовы жыхар Бабруйскага раёна. Некалькі тысяч бутэлек з гарэлкай, віскі, ромам, каньяком і вінным напоем расійскай вытворчасці былі схаваны за ўпакоўкамі ўцяпляльніка для будаўнічых работ. Там жа правершчыкі знайшлі 250 літраў спіртавой вадкасці ў 5-літровых ПЭТ-бутэльках. Увесь тавар на агульную суму 285,7 мільёна рублёў перамяшчаўся без дакументаў і маркіроўкі, якія б пацвярджалі яго ўвоз на тэрыторыю Беларусі.

— Алкагольныя напоі везліся з Расіі ў Бабруйск з мэтай далейшага нелегальнага перапродажу іх праз «гандлёвыя пункты» ў прыватным сектары,— удакладніў **намеснік начальніка ўпраўлення ДФР КДК па Магілёўскай вобласці Аляксандр ШАРОЙКІН.** — Груз канфіскаваны, а парушальніка чакае прыцягненне да адміністрацыйнай адказнасці. Нагадаю, што грамадзяне, якія займаюцца нелегальным абарачэннем алкагольных вырабаў, рызыкуюць трапіць яшчэ і пад крымінальную адказнасць.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

■ Рабі, як мы!

ПЛІТКА... З ПОЛІЭТЫЛЕНУ

Вельмі перспектыўны метад выкарыстання другаснай сыравіны знайшлі кіраўскія камунальнікі. Яны збіраюцца выпускаць тратуарную плітку, бардзюрны камень і каналізацыйныя люкі з адходаў палімернай плёнкі і рачнога пяску.

— Гэты вопыт мы падглядзелі ў Брэсцкай вобласці, там жа за кошт бюджэтнай пазыкі закупілі лінію, — паведаміў **кіраўнік Кіраўскага жылкамгаса Юрый МАЦЮШОНАК.** — Яе магутнасць да 100 кілаграмаў у гадзіну. Выкарыстаны палімер набываем у нашых гаспадарках. У запасе ёсць 20-30 тон, так што на першы час хопіць.

Пробная партыя плітак ўжо зроблена, засталося прайсці сертыфікацыю і атрымаць неабходныя дакументы для ажыццяўлення дзейнасці на законных падставах. На думку Юрыя Мацюшонка, гэта адбудзецца ўжо да пачатку восені. Справа для камунальнікаў новая, але яны бачаць у ёй вялікую карысць. Гэта дапаможа эфектыўна выкарыстоўваць другасную сыравіну, палепшыць экалогію і нават прадухіліць злачынасць. Пагадзіцеся, што палімерныя люкі наўрад ці зацікавяць «паляўнічых» на металы. А галоўнае, створана 18 новых працоўных месцаў.

З дапамогай вельмі запатрабаваных будматэрыялаў прадпрыемства збіраецца вырашыць спачатку свае праблемы з добраўпарадкаваннем двароў і дарог, а лішкі прадукцыі будзе прадаваць стараннім арганізацыям. Дарэчы, ахвотнікі набыць яе ўжо ёсць, у тым ліку і сярод прыватных асоб.

Нэлі ЗІГУЛЯ.
zigulya@zviazda.by

■ Добрая навіна

РЭКАРДСМЕН ПА ПЕРШАКЛАШКАХ

Новая школа ў Гродне стане лідарам у вобласці па колькасці вучняў першых класаў

У верасні гасцінна адкрые дзверы новая школа ў густанаселеным (каля 56 тыс. чалавек) мікрараёне Вішнявец. Паводле слоў начальніка ўпраўлення адукацыі Гродзенскага аблвыканкама Аляксандра СОНГІНА, яна дазволіць разгрузіць перапоўненыя ўстановы адукацыі.

У чатырохпавярховай школе на 33 класа-камплекта ў дзве змены змогуць атрымліваць адукацыю 1,3-1,5 тысячы хлопчыкаў і дзяўчатак. Плануецца арганізаваць прамежкавую дзённую змену для некаторых класаў. Акрамя таго, у школе будзе асобны спартыўна-аздараўленчы комплекс. У пазаўрочны час трэнажорныя залы, футбольнае і баскетбольныя палі, валейбольныя пляцоўкі, хакейная каробка, тэнісны корт, а таксама басейн будуць даступныя не толькі школьнікам, але і жыхарам мікрараёна.

Сярэдняя школа №40 з'яўляецца копіяй папярэдняй новабудоўлі, якая адкрылася 1 верасня мінулага года ў новым мікрараёне Гродна — Альшанка. Тады ў СШ №39 было набрана 13 першых класаў па 25-28 вучняў, што стала своеасаблівым рэкордам для горада па ліку першаклашак. А сёлета рэкардсменам стане новая школа. Тут ужо сфарміравана 16 першых класаў, і набор працягваецца.

Для матуль з Вішняўца, якія знаходзяцца ў дэкрэце, таксама ёсць добрая навіна: побач з новай школай узводзіцца дзіцячы сад. Ён, плануецца, прыме сваіх першых маленькіх выхаванцаў напрыканцы бягучага года, паведамілі ва ўпраўленні адукацыі.

Надзея ПАЎЛАВА.

■ Ведай нашых!

КРЫЖАВАНКА З 41-га

З 9 дыпломаў рэспубліканскага конкурсу сярод школьных музеяў баявой славы 5 атрымала Магілёўская вобласць

Прызавыя месцы занялі музеі Кадзінскай і Раманавіцкай школ Магілёўскага раёна, Дараганаўскай Асіповіцкага раёна, а таксама Магілёўскага агралесатэхнічнага каледжа імя Арлоўскага. А пераможцам стала магілёўская сярэдняя школа №34 г. Магілёва.

— Гэта дзякуючы нашай інфарматызацыі, — упэўнена **завуч гэтай школы і ідэйная натхняльніца музея Галіна БЯЛЯЕВА.** — Усе нашы экспанаты алічбаваныя, і іх можна ўбачыць на школьным сайце. Дарэчы, апошні штодзённа наведвае каля 500-600 карыстальнікаў. Аднойчы нават быў пастаўлены своеасаблівы рэкорд — 9000 наведванняў. Прычым сярод нашых віртуальных гасцей хапае не толькі беларусаў, а яшчэ і расіян, украінцаў, немцаў. Цікавіліся нашымі знаходкамі карыстальнікі з ЗША, Канады, Чэхіі, Вялікабрытаніі і нават з Кітая і Чылі.

Музей насамрэч уражвае. У яго фондах захоўваецца каля 3000 экспанатаў. Але настаўнікі і дзеці не абмяжоўваюцца толькі вайной. Тут хапае каштоўных матэрыялаў па гісторыі Магілёва. Цікавасць да экспанатаў праяўляюць студэнты і нават выкладчыкі МДУ імя Куляшова. А навучэнцы, у тым ліку іншых школ, тут — пастаянныя госці.

Што датычыцца ваеннай тэматыкі, то маецца шмат чаго эксклюзіўнага. Напрыклад, асабістыя рэчы байцоў 290-й стралковай дывізіі. Адзін з былых салдатаў нават перадаў музею рарытэтныя часопісы часоў вайны («Красноармеец», «Огонёк») і пасляваенных («Савецкі воін»).

— Уяўляеце, ёсць асобнікі 1941 года з неразгаданымі да канца крыжаванкамі, — кажа Галіна Беляева. — Мы спецыяльна робім іх ксеракопіі і аддаём дзецям. Там хапае вельмі простых пытанняў без адказаў. Магчыма, баец не паспеў упісаць слова, таму што пачаўся бой.

Нядаўна музей расчыніў свае дзверы пасля рэканструкцыі. За апошнія два гады тут зроблена каласальная праца — адсканаваны і алічбаваны ўсе экспанаты, зроблены сучасны інтэр'ер. Падчас адкрыцця грамадская арганізацыя «Белая Русь» падаравала тэлевізар, які наведвальнікі могуць выкарыстоўваць у якасці манітора, працуючы з музейнымі матэрыяламі.

— Унікальнасць школьных музеяў у тым, што яны існуюць на голым энтузіязме настаўнікаў і іх вучняў, — кажа **загадчыца аддзела краязнаўства і пошукавай працы Магілёўскага абласнога цэнтра творчасці Святлана ХАДОРКІНА.** — Яны працягваюць хадзіць у экспедыцыі і пастаянна папаўняць свае фонды. Тут ідзе сапраўдная патрыятычна-выхаваўчая дзейнасць без усякага фальшу. Вучні нават пасля школы працягваюць адсочваць лёс калісьці знойдзеных імі экспанатаў. А самыя апантаныя паступаюць на гістфак, каб потым прафесійна заняцца музейнай справай і захапіць сваёй неабыякавасцю іншых.

Нэлі ЗІГУЛЯ. *zigulya@zviazda.by*

■ Ёсць праблема

КУДЫ «СХАВАЦЦА» БАТАРЭЙЦЫ?

Сістэме па зборы не хапае кантэйнераў і рэкламы

У канцы мінулага года Саўмін прыняў пастанову №1124, згодна з якой буйныя гандлёвыя аб'екты мусяць прымаць адходы электроннага электрычнага абсталявання (ЭЭА) і ўпакоўку ад насельніцтва. Нагадаем: батарэйкі забярэ любая крама, плошча якой больш за 100 квадратных метраў. Энергазберагальныя лямпы можна здаць у нехарчовай краме плошчай 400 «квадратаў» і больш. У аб'ектах гандлю ад 500 квадратных метраў і больш прымуць буйную электратэхніку. Як насамрэч рэалізуецца пастанова?

КАНТЭЙНЕР — НА 9,5 ТЫСЯЧЫ ЧАЛАВЕК

— Прынятая ўрадам практыка збору адходаў ЭЭА ў гандлёвых арганізацыях даволі распаўсюджаная і лічыцца адносна прагрэсіўнай, — адзначыў **галоўны спецыяліст дзяржаўнай установы «Аператар другасных матэрыяльных рэсурсаў» Сяргей ЮРЧА.** — Аднак збіраць адходы патэнцыйна мусяць 5300 крам, а на справе гэтым займаюцца толькі 1262 аб'екты гандлю. У сярэднім на 9,5 тысячы чалавек прыпадае ўсяго адзін кантэйнер для збору батарэек. Зразумела, што гэтага недастаткова.

Тым не менш, у параўнанні з мінулым годам, аб'ёмы сабранага «смецця» павялічыліся — за першы квартал бытавой тэхнікі сабралі на 50% больш; лямпачак, якія змяшчаюць ртуць, — на 30% больш. Сёлета «Аператар другасных матэрыяльных рэсурсаў» збіраецца выдатказаць на паляпшэнне сістэмы збору адходаў 6,6 мільярда рублёў. Большая частка сродкаў пойдзе на набыццё і размяшчэнне ў крамах кантэйнераў. Грошы будуць укладзены і ва ўдасканаленне сістэмы перапрацоўкі і транспартавання адходаў электроннага электрычнага абсталявання. Выдзеляць сродкі на вываз сабраных батарэек за мяжу — як вядома, пакуль у Беларусі няма прадпрыемства па іх перапрацоўцы.

НЕЗАЎВАЖАНАЯ «СМЕТНІЦА»

Супрацоўнік Цэнтра эколагічных рашэнняў Анатоль КАЛАЧ заўважыў — сістэме па зборы адходаў ЭЭА не хапае інфармацыйнай падтрымкі. Побач з кантэйнерамі няма стэндаў для аб'яў, якія б тлумачылі, навошта тут знаходзіцца гэтая «скрыня». Часам даходзіць да таго, што самі супрацоўнікі крам не ведаюць пра існаванне кантэйнера. Апошнія бываюць розных канструкцый і колеру, і гэта дэзарыентуе людзей. Калі кантэйнеры знаходзяцца на падлозе, наведвальнікі блытаюць іх са звычайнымі сметніцамі і кідаюць туды чэкі ды іншае смецце.

Супрацоўнік кампаніі «БелВТІ», якая займаецца зборам адходаў ад насельніцтва, Ігар ГАРБАЧОЎ пацвердзіў: актыўнасць людзей моцна залежыць ад інфармавання. Для кампаніі самай

эфектыўнай рэкламай стала размяшчэнне інфармацыі пра паслугі на зваротным баку «жыроўкі».

— У самой пастанове прапісана, што насельніцтва трэба інфармаваць, але гэтае патрабаванне не выконваецца, — канстатаваў Сяргей Юрча. — Кантэйнер у краме часта застаецца незаўважаным.

«Аператар другасных матэрыяльных рэсурсаў» будзе актыўна дапамагаць у інфармаванні насельніцтва, тым больш ужо пачаў рэалізоўвацца рэспубліканскі праект «Мэта-99», скіраваны заахвочваць людзей да асобнага збору адходаў.

Кацярына РАДЗЮК.
radziuk@zviazda.by

НАВІНЫ ПАДЗЕІ ФАКТЫ

ЗОРКА Ў ГОНАР МЕТАЛУРГАЎ

Адна з зорак у сузор'і Арыён носіць імя Беларускага металургічнага завода

Такі падарунак у знак павагі да поспехаў і працоўных дасягненняў калектыву прадпрыемства зрабіў партнёр з Клайпеды — кампанія Baltic shipping. Сертыфікат, які пацвярджае ўнясенне запісу ў Міжнародны каталог нябесных цел аб прысваенні рубінавай зорцы сёмай велічыні з каардынатамі: a05h00m08.22s ? + 03A ° 17'12.0» у сузор'і Арыён імя «Беларускі металургічны завод», знаходзіцца ў музеі прадпрыемства, — паведаміў прэс-сакратар прадпрыемства Аляксандр АЛЕСІК.

Сузор'е Арыён займае на небе плошчу ў 594,1 квадратнага градуса і змяшчае 209 зорак, бачных няўзброеным вокам. Лепш за ўсё яго відаць па начах са снежня па сакавік. У размяшчэнні яркіх зорак Арыёна лёгка «чытаецца» фігура паляўнічага. Адлегласць ад БМЗ да аднайменнай зоркі прыблізна роўная 650 светлавым гадам.

Надзея ПАЎЛАВА.

АДКРЫЦЬ БІЗНЕС... ВІРТУАЛЬНА

Займець уласную справу стане прасцей

Тым, хто хоча пачаць свой бізнес, дапаможа новы інфармацыйны партал. Пра гэта паведаміў намеснік дырэктара дэпартамента па прадпрымальніцтве Міністэрства эканомікі Пётр АРУШАНЬЯНЦ.

Якім жа чынам будзе працаваць партал? Па запыце карыстальніка сістэма аўтаматычна задасць яму шэраг пытанняў для ўдакладнення, а пасля падбярэ пералік дакументаў, з якімі ахвотнаму варта азнаёміцца, і прапануе нумары тэлефонаў ведамстваў, з якімі трэба звязацца. Так працуе канадская сістэма, досведам якой карыстаюцца айчынныя спецыялісты. Кансультантам пры стварэнні інфармацыйнага партала будзе Міжнародная фінансавая карпарацыя, структурнае падраздзяленне Сусветнага банка.

У перспектыве рэсурс стане не толькі інфармацыйным, але і фінансавым — пры яго дапамозе можна будзе здзяйсняць пэўныя транзакцыі. Таксама партал дапаможа сэканоміць час на бюракратычных працэдурах: запоўніць заяўкі, прымацаваць пэўныя дакументы і даслаць іх у адпаведныя ведамствы можна будзе прама на сайце.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ. *lyskavets@zviazda.by*

НА МІЛІЦЫЯНЕРАЎ — З СЯКЕРАЙ

Нялёгкім выдалася дзяжурства ў супрацоўнікаў ДАІ УУС Магілёўскага аблвыканкама **лейтэнантаў міліцыі Канстанціна Нікіфарава і Дзмітрыя Дзем'янкова.** Каля 10 гадзін вечара яны атрымалі інфармацыю, што на адной з вуліц вёскі Сухары Магілёўскага раёна суседскія разборкі перараслі ў панажоўшчыну. На месцы міліцыянеры заспелі толькі брыгаду медыцынскай дапамогі, якая ратавала мужчыну, што атрымаў цяжкія цялесныя пашкоджанні. Ім падказалі, што зламыснік схаваўся ў сябе дома. На патрабаванні супрацоўнікаў міліцыі выйсці той адмовіўся. А калі яны, выбіўшы дзверы, праніклі ў дом, накінуўся з сякерай. Прыйшлося прымяніць сілу, каб супакоіць раз'юшанага мужчыну.

У дачыненні да зламысніка Магілёўскім міжраённым аддзелам Следчага камітэта распачата крымінальная справа. За наўмыснае прычыненне цяжкага цялеснага пашкоджання суседу і агрэсіўнае супраціўленне праваахоўнікам яму пагражае пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі на тэрмін да васьмі гадоў.

Нэлі ЗІГУЛЯ. *zigulya@zviazda.by*

■ Падаткі

ПА ДАЎГАХ ЛЕПШ ЗАПЛАЦІЦЬ

НА СУМНІЎНЫЯ ПАЗЫКІ НАЛІЧЫЛІ КАЛЯ 25 МЛРД. РУБЛЁЎ ПАДАТКАЎ

Сёлета мінчане ўжо пералічылі 3,5 мільярда рублёў у казну ў якасці падаткаў з пазык. Увогуле ў першым паўгоддзі каля паўсотні жыхароў сталіцы пазычалі вялікія сумы грошай, а ў выніку падатковыя інспектары налічылі ім ажно 4,5 мільярда рублёў падаходнага падатку. З іх 3,5 мільярда рублёў ужо ўнесена ў бюджэт.

Адразу нагадаю, што з першых дзён 2015 года беларусам трэба плаціць падаходны падатак з пазык (крэдытаў), якія былі атрыманы ад іншых фізічных асоб, ад замежных арганізацый, што не ажыццяўляюць сваю дзейнасць на тэрыторыі Беларусі праз пастаяннае прадстаўніцтва, а таксама ад замежных індывідуальных прадпрымальнікаў. Такое падаткаабкладанне тычыцца тых грамадзян, якія па патрабаванні падатковых органаў павінны падаць дэкларацыю аб даходах і маёмасці.

Напрыклад, калі чалавек рабіў дарагія пакупкі (набываў нерухомасць, аўтамабіль або долю ў бізнесе), але пры гэтым атрымліваў невялікую заработную плату або зусім не меў даходаў. Калі ў гэтым выпадку ў дэкларацыі аб даходах і маёмасці ён можа паказаць, што рабіў гэтыя пакупкі за кошт пазыкі ў іншай фізічнай асобы, то з гэтай сумы яму трэба будзе выплаціць падаходны падатак. Аплаціць такі падатак па стаўцы 13% трэба ў 30-дзённы тэрмін з дня ўручэння паведамлення ад падатковага органа.

Не абкладаецца падаткам указаная ў дэкларацыі пазыка, калі яна атрымана ад блізкага сваяка: мужа і жонкі, бацькоў, дзяцей, родных братоў і сясцёр, дзядоў, бабак, унукаў, а таксама ад блізкіх сваякоў жонкі ці мужа. Падаходны падатак не бярэцца з сум пазык, атрыманых ад беларускіх арганізацый і індывідуальных прадпрымальнікаў, а таксама крэдытаў, атрыманых у беларускіх банках і нябанкаўскіх крэдытна-фінансавых установах.

Нагадаем, што такі «падатак на даўгі» трэба аплачваць абавязкова, але, як толькі чалавек разлічыцца па пазыках, выплачаны падатак яму вернуць. Мера непапулярная, але неабходная. Яна ўжываецца ў дачыненні тых, хто ўхіляецца ад падаткаў, агучыла погляд галіны намеснік міністра па падатках і зборах Святлана Шаўчэнка. Паводле яе слоў, пад пазыкамі нярэдка легалізуюцца ценявыя даходы.

Увогуле па ўсёй краіне за першае паўгоддзе падаткавікі налічылі ажно 25 мільярдаў рублёў падатку на такія сумнеўныя пазыкі. Цяпер амаль 9 мільярдаў рублёў такіх падаткаў «даўжнікі» ўжо пералічылі ў бюджэт. За прыватнымі пазыкамі спрабавалі «схавацца» 604 чалавекі. Напрыклад, жыхар Гродна, які пазычыў больш за мільярд рублёў на набыццё нерухомасці, унёс у бюджэт 144 мільёны рублёў у выглядзе падатку.

Сяргей КУРКАЧ.
kurkach@zviazda.by

■ Перспектыва

«СУХІ ПОРТ» БЕЛАРУСІ

Пасля завяршэння мадэрнізацыі гарадской таварнай станцыі Калядзічы ў Мінску Беларуская чыгунка атрымала ключавы праект у сферы транспартнай лагістыкі і адкрывае новыя перспектывы развіцця экспартна-імпартных грузавых перавозак, у тым ліку па лініі зносін Беларусь — Кітай

Мадэрнізацыя станцыі была пачата ў 2010 годзе і ажыццяўлялася па Праграме развіцця лагістычнай сістэмы Беларусі на перыяд да 2015 года, паведаміў карэспандэнту выдання намеснік генеральнага дырэктара дзяржаўнага прадпрыемства «Белінтэртранс — транспартна-лагістычны цэнтр» (БТЛЦ) Беларускай чыгункі Уладзіслаў ЛЕМБІЕЎСКІ.

За пяць гадоў рэалізацыі праекта была цалкам мадэрнізавана тэрмінальна-складская інфраструктура станцыі Калядзічы. Да рэканструкцыі яе транспартна-лагістычны цэнтр «Мінск» перапрацоўваў да 600 тысяч тон грузаў, летась гэты паказчык павялічыўся да 700 тысяч тон, а цяпер агульная магутнасць павялічылася да мільёна тон грузаў за год. Менавіта пасля мадэрнізацыі былі значна павялічаны магутнасці станцыі Калядзічы па захоўванні і перапрацоўцы грузаў. Калі раней карысная плошча кантэйнернай пляцоўкі №1 складала 17 тысяч квадратных метраў, а перапрацоўчая здольнасць — 40 тысяч кантэйнераў у дваццаціфутавым эквіваленце (ДФЭ) за год, то сёння агульная карысная плошча кантэйнерных пляцовак №1 і №2 дасягнула 30 тысяч «квадратаў», а іх агульная перапрацоўчая здольнасць павялічылася да 100 тысяч кантэйнераў у ДФЭ за год.

«20% з агульнага аб'ёму загрузкі станцыі праходзіць праз яе транзітам, калі тавары тут апрацоўваюцца і адпраўляюцца далей, у трэція краіны».

FERRARI ВЕТРУ НЕ БАІЦЦА

Сяргей ШВЫРОЎ, дырэктар транспартна-лагістычнага цэнтра «Мінск», у склад якога ўваходзіць станцыя «Калядзічы», паведаміў, што ў 2012-2015 гадах тут быў значна абноўлены аўтапарк, а таксама механізмы, якія выкарыстоўваюцца для пагрузкі і выгрузкі, кранавае абсталяванне. Сёння на станцыі працуе нямецкі казлавы кран грузападымальнасцю да 55 тон, вілачныя пагрузчыкі грузападымальнасцю да 5 тон, рычстакеры для кантэйнераў ад італьянскай

Пагрузку кантэйнераў рычстакеры Ferrari ажыццяўляюць у любое надвор'е.

Фота БЕЛТА.

фірмы Ferrari грузападымальнасцю да 45 тон. Маецца ўласны спецаўтатранспарт: сайдліфтары з кантэйнернай платформай (з бакавым грузападымальнікам), якія не маюць аналагаў у Беларусі.

Сяргей Швыроў адзначае, што выкарыстанне сучаснага абсталявання значна пашырае магчымасці станцыі і дазваляе якасна абслугоўваць кліентаў пры розных кліматычных умовах. Так, раней старыя краны маглі працаваць з грузам толькі пры ветры да 14 м/с. Нямецкія краны па кантэйнерах дазваляюць не спыняць пагрузку-разгрузку нават пры ветры да 20 м/с. А італьянскія рычстакеры могуць працаваць практычна пры любых умовах надвор'я. Менавіта таму па кантэйнерным абслугоўванні станцыя Калядзічы складзе сур'ёзную канкурэнцыю любому іншаму транспартна-лагістычнаму цэнтру краіны.

ПРАЦА «ПАД КЛІЕНТА»

Дырэктар цэнтра «Мінск» упэўнены, што, маючы такія плошчы пляцовак і сучаснае абсталяванне і тэхніку, станцыя Калядзічы мае магчымасць працаваць не толькі ў штатным рэжыме свайго запланаванага графіка, але і значна паскараць працэсы апрацоўкі грузаў па жаданні заказчыка. Працаваць, так бы мовіць, «пад кліента». Напрыклад, тыдзень таму на станцыю прыбыло 70 вагонаў металу з Украіны, якія неабходна было максімальна хутка разгрузіць. Звычайна станцыя працуе на такіх работах па 12 гадзін на суткі — з 8 гадзін раніцы да 20.00. А ў гэтым выпадку ў Калядзічах была арганізавана начная змена, што дазволіла літаральна за двое сутак справіцца з 70 вагонамі.

Асобна Сяргей Швыроў падкрэсліў, што цяжкавагавая пляцоўка ўжо цяпер працуе практычна на максімуме. Калі яе планавая ёмістасць складае 9,5 тысячы тон грузаў, то цяпер на ёй знаходзіцца 10,5 тысячы тон металу. Кожны дзень тут адгружаецца больш за 20 машын.

СКЛАД ТРОХ ЛІНІЙ

Падобнага сучаснага памяшкання на станцыі да рэканструкцыі не было. А сёння пабудаваны склад дазваляе прыняць і перапрацаваць да 50 тысяч тон грузаў. Агульная ёмістасць склада складае каля 5 тысяч тон розных малагабарытных грузаў, што дазваляе штосутачна разгружаць туды каля 20 вагонаў. Паводле слоў Сяргея Швырова, унікальнасць гэтага склада ў тым, што ён можа адначасова прымаць і сартаваць грузы, якія прыходзяць вагонамі па чыгунцы, фурамі — аўтамабільным транспартам і па лініі кантэйнернай транспарціроўкі. Больш за тое, структура склада (яго сучасная пляцоўка) дае магчымасць «перакідваць» тавары і па прамым варыянце — непасрэдна з аўтамабіля ў вагон ці наадварот.

ДАХОДЫ І АКУПНАСЦЬ

Паэтапная мадэрнізацыя гарадской таварнай станцыі Калядзічы абышлася транспартна-лагістычнаму цэнтру ў 440 млрд рублёў. У асноўным, гэта крэдытныя рэсурсы і пазычаныя сродкі з боку Беларускай чыгункі.

Дырэктар цэнтра «Мінск» лічыць, што даходнасць мадэрнізаванай станцыі планава павялічваецца. Калі ў 2012 годзе ў Калядзічах на кліентах зарабілі 18 млрд рублёў, у 2013-м — 22 млрд, у 2014-м — 26 млрд, то сёлета разлічваюць атрымаць агульны даход у памеры каля 30 млрд рублёў.

Згодна з бізнес-планам, тэрмін акупнасці праекта складае 17,5 года. Аднак кіраўніцтва станцыі плануе цалкам разлічыцца з крэдытамі значна раней, а потым і выйсці на чысты прыбытак прыкладна праз 10-12 гадоў. Кампанія плануе канкурыраваць на рынку за кошт прадастаўлення зніжак і комплексных паслуг. Пасля праведзенай мадэрнізацыі станцыя ажыццяўляе пагрузачна-разгрузачныя работы, мытнае афармленне, захоўванне, выдачу і пераадрасоўку грузаў, прамежкавую апрацоўку грузаў у крытым складзе і мацаванне іх на рухомым саставе, а таксама аўтамабільную дастаўку.

ДАВЕДКА

Гарадская таварная станцыя Калядзічы ўваходзіць у структуру транспартна-лагістычнага цэнтра «Мінск», які з'яўляецца філіялам Рэспубліканскага транспартна-экспедыцыйнага ўнітарнага прадпрыемства «Белінтэртранс-транспартна-лагістычны цэнтр» (БТЛЦ) Беларускай чыгункі.

Дзяржаўнае прадпрыемства БТЛЦ мае 5 прадстаўніцтваў за мяжой — у Расіі, Літве, Германіі, Польшчы і Кітаі. Акрамя таго, ва ўсіх абласных цэнтрах Беларусі функцыянуюць яго філіялы.

ЗНАКАВАЕ ЗВЯНО ДЛЯ ЧЫГУНКІ

Станцыя Калядзічы стала даволі буйным звяном у арганізацыі грузавых перавозак Беларускай чыгункі. Тут адбываецца апрацоўка і перавалка грузаў экспартна-імпартных зносін, а таксама адпраўка грузаў у краіны Балтыі, СНД і далёкага замежжа. Акрамя таго, на тэрмінале апрацоўваюцца грузы, якія прыходзяць кантэйнернымі і камбінаванымі цягнікамі «Вікінг» і «Зубр», расказвае Уладзіслаў Лембіеўскі. Прыкладна 80% грузаў сёння са станцыі апрацоўваецца і накіроўваецца далей у рэгіёны Беларусі. А 20% з агульнага аб'ёму загрузкі станцыі праходзіць праз яе транзітам, калі тавары тут апрацоўваюцца і адпраўляюцца далей, у трэція краіны. Як правіла, гэта тавары народнага спажывання, якія перавозяцца з Еўропы ў краіны СНД.

Кліентамі транспартна-лагістычнага цэнтра з'яўляюцца такія прадпрыемствы, як МАЗ, «Мотавела», «Алютэх», «Гарызонт», «Вентоспа», «БелДжы», «Метінвест» і іншыя кампаніі.

«Сёння агульная карысная плошча кантэйнерных пляцовак №1 і №2 дасягнула 30 тысяч «квадратаў», а іх агульная перапрацоўчая здольнасць павялічылася да 100 тысяч кантэйнераў у ДФЭ за год».

У найбліжэйшай перспектыве лагістычны комплекс «Калядзічы» будзе прадстаўлены на беларускім транспартным рынку ў якасці «сухога порта», які мае сувязь з марскімі партамі праз арганізаваную транспартную інфраструктуру, паведаміў **намеснік начальніка службы грузавой работы і знешнеэканамічнай дзейнасці Беларускай чыгункі Аляксандр ЛІЗУНОЎ.**

Паводле яго слоў, тэхналогія «сухога порта» значна пашырае магчымасці і спрашчае ажыццяўленне кантэйнерных грузаперавозак для ўдзельнікаў знешнеэканамічнай дзейнасці, тэрытарыяльна размешчаных на значным выдаленні ад партоў.

Магутнасці тэрмінала станцыі Калядзічы запатрабаваны аператарамі марскіх ліній, якія карыстаюцца паслугамі захоўвання гружаных і парожніх буйнатанажных кантэйнераў, а таксама грузаў, што дастаўляюцца (у тым ліку кантэйнернымі цягнікамі). Цяпер наладжана ўзаемадзеянне з шэрагам буйных балтыйскіх партоў (Клайпеда, Вентспілс, Талін, Рыга) і партоў Чорнага мора (Адэса, Ілычоўск).

Акрамя таго, Беларуская чыгунка праводзіць работу па наладжванні супрацоўніцтва з найбуйнейшым на паўднёвым узбярэжжы Балтыйскага мора портам Гданьск (Польшча), які злучае скандынаўскія краіны з Паўднёва-Усходняй Еўропай. Рэалізацыя гэтых планаў у будучыні дазволіць стаць тэрміналу Калядзічы паўнавартасным міжнародным перавалачным хабам.

КІТАЙСКІ ВЕКТАР

Сёння роля тэрмінала «Калядзічы» ўзрастае і з улікам інтэнсіўнага росту дзелавой актыўнасці паміж Беларуссю і Кітаем, а таксама пры рэалізацыі «Канцэпцыі і плана дзеянняў па садзейнічанні будаўніцтву эканамічнага паяса Шаўковага шляху».

Тут прыкладамі эфектыўнага супрацоўніцтва дзяржаўнага прадпрыемства «БТЛЦ» у сферы аказання транспартна-лагістычнага сэрвісу кітайскім арганізацыям ужо з'яўляецца супрацоўніцтва з такімі кампаніямі, як «БелДжы», CUEC і NCPE. Для іх грузы дастаўляюцца з выкарыстаннем марскога, чыгуначнага і авіяцыйнага транспарту на тэрмінал «Калядзічы», дзе аказваюцца паслугі па іх мытным афармленні, апрацоўцы, захоўванні і дастаўцы аўтатранспартам да месца прызначэння.

Не менш важным напрамкам арганізацыі перавозак грузаў у зносінах з Кітаем з'яўляецца развіццё імпартных і экспартных перавозак. У тым ліку цяпер ёсць вялікі патэнцыял развіцця экспартна-імпартных перавозак у зносінах з Кітаем у кантэйнерах. Сёння гэтыя перавозкі пераважна ажыццяўляюцца праз парты Балтыйскага мора (у асноўным праз Клайпедскі), а таксама праз чарнаморскія парты Украіны. Разам з тым сухапутныя перавозкі грузаў чыгуначным транспартам у параўнанні з марскімі маюць відавочную перавагу — хуткасць дастаўкі. Напрыклад, прамыя чыгуначныя зносіны значна скарачаюць адлегласць перавозкі грузаў у зносінах Беларусь — Кітай, пры гэтым тэрмін дастаўкі скарачаецца ўтрая. У сувязі з гэтым перад Беларускай чыгункай стаіць важная задача па аптымізацыі лагістыкі паставак на ўсім сухапутным шляху.

Выгаднае геаграфічнае становішча станцыі Калядзічы стварае перадумовы для таго, каб ужо ў самы бліжэйшы час гэты грузавы тэрмінал стаў найважнейшым звяном сухапутных экспартна-імпартных перавозак грузаў кантэйнернымі цягнікамі ў зносінах Беларусь — Кітай — Беларусь.

Сяргей КУРКАЧ. *Мінск—Калядзічы.*
kurkach@zviazda.by

ВОСЬ ГЭТА ВУЛІЦА, ВОСЬ ГЭТЫ ДОМ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Умоўна безгаспадарчую маёмасць можна падзяліць на 4 групы: уласнікі не ўстаноўлены; іх немагчыма знайсці; зусім няма ўласніка, але засталіся зарэгістраваныя жыльцы (дзеці пасля смерці бацькоў не ўступілі ў спадчыну); уласнікі адмаўляюцца наводзіць парадак, спасылаючыся на абмежаванасць у сродках. З пачатку года нядбайным жыльцам выдадзена больш за 900 прадпісанняў па навядзенні парадку. Якія вынікі? Летась, напрыклад, па 10 дамах нараканні былі зняты.

У найбліжэйшы час у спіс плануецца дадаць яшчэ і тыя будынкі, якія выкарыстоўваюцца пад дачы. Па апошніх падліках, гэта яшчэ каля 200 дамоў. На зіму іх уладальнікі пераязджаюць у кватэры, а гарадскія лецішчы становяцца аб'ектам павышанай увагі асацыяльных асоб.

— Збіраемся больш рашуча дзейнічаць у дачыненні маёмасці, уласнікаў якой нельга знайсці, — кажа Павел Марыненка. — Пачнём замацоўваць такія дамы за пэўнымі камунальнымі прадпрыемствамі, якія возьмуць на сябе абавязкі па падтрыманні тэрыторыі ў належным стане і будуць фарміраваць свае выдаткі па доглядзе. Калі знойдзецца ўласнік, прад'явіць рахунак — хай аплачвае. У іншым выпадку, прададзім участак з аўкцыёну і кампенсуем камунальнаму прадпрыемству выдаткі па кансервацыі аб'екта.

— А калі нашчадак з'явіцца і скажа, што не прасіў нікога даглядаць яго спадчыну?

— Любы ўчастак павінен апрацоўвацца, — аргументуе Павел Марыненка. — Калі не сачыць за парадкам, тэрыторыя зарастае пустазеллем, з якім вельмі цяжка змагацца. Яно распаўсюджваецца і на суседнія ўчасткі. І больш за ўсё непакоіць, што закінутым будынкам могуць скарыстацца крымінальныя асобы ці тыя, што вядуць бязладнае жыццё, бо яны здольныя і злачынства здзейсніць, і пажар учыніць.

Мы пастаянна звяртаемся да жыхароў: бачыце, што побач жывуць небяспечныя суседзі, або стаіць закінуты дом, паведамляйце. Гэта ж у вашых інтарэсах. Аддзел камунальнай гаспадаркі адкрыты для ўсіх. Дарэчы, страціць участак вельмі проста. Зямля ў горадзе карыстаецца вялікім попытам. Участкі да 15 сотак прадаваліся з аўкцыёну і па 400 мільёнаў рублёў.

КАНДЫДАТЫ НА ВЫСЯЛЕННЕ

Разам са спецыялістамі ЖКГ Кастрычніцкага раёна і супрацоўнікамі міліцыі едзем па адрасах нядбайных гаспадароў, якія не рэагуюць на спробы да іх дастукацца.

— Гэтыя спісы нам перадалі ратавальнікі, — тлумачыць **спецыяліст ЖРЭУ Кастрычніцкага раёна Алена ЛАПО.** Пакуль едзем, яна ўводзіць мяне ў курс справы: — Калі быць дакладным, мы шчыльна працуем з недагледжанымі дамамі ўжо з 2008 года. Першапачатковыя звесткі дала землеўпарадкавальная служба. Паступова яны дапаўняліся інфармацыяй па выніках рэйдаў міліцыі, ратавальнікаў, санітарнай службы, нашых размоў з суседзямі, вулічкамі, дэпутатамі. Вось цяпер правяраем факты, атрыманыя ад супрацоўнікаў МНС. Перад тым, як ехаць, даведаліся ў РКЦ, хто там жыве і як разлічваюцца за камунальныя паслугі, заадно пацікавіліся ў землеўпарадкавальнай службы, ці ёсць там уласнікі. Трэба ацаніць стан кожнага дома, скласці акт камісійнага абследавання, апытаць суседзяў. Меры будуць прымацца ў залежнасці ад сітуацыі. Калі дом гарэў — гэта адно, а калі доўгі час стаіць без гаспадара — зусім іншае. Апошнія на афіцыйнай мове называюцца вымарачнымі. Але, каб дом атрымаў такі статус, трэба перадаць справу ў суд.

Прыпыняемся каля аднаго з дамоў, пазначаных ратавальнікамі як небяспечны. На першы погляд ён нічым не горш за астатнія. Вось толькі вакол яго не прыбрана, пад вокнамі звалены ў кучу старыя шыны, часткова няма агароджы, на агародзе пустазелле амаль у чалавечы рост. На дзвярах замок. Адзіны, хто нас гасцінна сустракае, гэта кот.

— У доме калісьці жыла Лідзія Віцянкова, якая памерла ў 2004 годзе, — чытае «дасье» на ўладальнікаў Алена Лапо. — Тут зарэгістраваны яе дачка 1979 года нараджэння і ўнук.

У пошуках адказаў, жывуць яны тут ці не, ходзім вакол дома. Разабрацца цяжка. Бо не верыцца, што можна існаваць у такіх, мякка кажучы, антысанітарных умовах. Амаль каля самага дома сметнік, ад якога ў спякотны дзень па акрузе распаўсюджваецца характэрнае амбрэ.

Але са слоў суседа высвятляецца, што людзі тут усё ж такі жывуць.

Вось што адбываецца, калі дом 10 гадоў стаіць без гаспадара.

Чаму так нядбайна? Ніхто дакладна не ведае. Супрацоўнікам ЖКГ прыйдзецца знайсці іх і прымусіць навесці парадак. А гэта, бывае, займае не адзін дзень і нават месяц.

— Быў выпадак, калі дом па суседстве з будынкам адміністрацыі раёна прыйшоў у заняпад, — узгадвае Алена Лапо. — Нашчадкаў было шмат, яны ніяк не маглі вызначыцца, што рабіць. Адны хацелі яго прадаць, другія супраціўляліся. Час ішоў, дом разбураўся, пачаў псаваць агульны выгляд. Паўгода змагаліся, па чарзе кожнага выклікалі, звярталіся па месцы працы, размаўлялі з іх кіраўніцтвам. І толькі пасля ўсяго гэтага яны нарэшце знеслі згарэлую пабудову, пасадзілі агарод, зрабілі агароджу.

Нават кот абураецца тым, што ў гаспадароў у павеці.

Ідзём па наступным адрасе. Па звестках ратавальнікаў там у непатрэбным месцы складзіраваны дровы, паўразбураны гараж, трухлявая гаспадарчая пабудова. У двары брэша сабака, але людзі голас не падаюць. «Тут адміністрацыйны пратакол не перашкодзіла б скласці, вельмі ўсё запушчана, — лічаць прадстаўнікі камунальнай службы. — Адна справа, калі трэба дах перакрыць, а тут дастаткова навесці элементарны парадак. А для гэтага не столькі грошы патрэбны, колькі сумленне».

З першага погляду і не зразумееш, жывуць тут людзі ці не.

Суседка заступаецца, маўляў, гаспадыня хворая, ніхто ёй не дапамагае. «У жанчыны два дарослыя сыны. Дзе яны?» — пытаецца Алена Лапо. Высвятляецца, што адзін у Расіі працуе, другі недзе ў сяброўкі жыве. Хлопцам, дарэчы, 23 і 25 гадоў.

Пакуль ідзём да наступнага дома, Алена Лапо абураецца: «Як толькі людзі могуць жыць па суседстве з хламам? Я таксама з сельскай мясцовасці, але ў нас усё рабілася талакой, суседзі прыходзілі на дапамогу. А цяпер нават дзецям да сваіх жа бацькоў ніякай справы няма».

Наперадзе вымалёўваецца паўразбураная хата, амаль цалкам схаваная за зараснікамі. Дом спарахнеў да такой ступені, што яго лягчэй знесці, чым аднавіць. Людзі паціху сталі складаваць тут смецце. Маўляў, горш не будзе.

— Каб яго знесці, трэба вызначыцца з фінансаваннем і знайсці тэхніку, — уздыхаюць спецыялісты. — Хто гэта возьме на сябе? У сельскай мясцовасці, у адрозненне ад горада, выдаткі ўжо закладзены ў бюджэт сельсавета.

Чыя гэта спадчына, не ведаюць нават суседзі.

— Тут жылі старыя, гадоў дзесяць таму памерлі, — кажа тутэйшы старажыл. — Дзяцей у іх не было, але камусьці дом яны адпісалі. Толькі той нашчадак яго прадаў, а новыя гаспадары так і не засяліліся. Мясцовыя ж паціху пачалі разбіраць пабудову на кавалачкі. Я крыху абкошваю тэрыторыю, каб быў больш-менш прыстойны выгляд.

На развітанне мужчына паказвае яшчэ адзін асірацелы дом. Нашчадкі збіраюцца яго прадаць, але ён таксама можа трапіць у шэрагі неперспектыўных. І тады на вуліцы стане адным прывідам болей.

ГОРАДУ НЕ ХАПАЕ «СОТАГА» ЎКАЗА

Па выніках праверкі складзены прадпісанні, тэрміны іх выканання пастаўлены на кантроль. Калі нічога не зменіцца, нядбайных гаспадароў прыцягнуць да адміністрацыйнай адказнасці. І так па коле. Трэба неяк уплываць на ўласніка — хадзіць, прасіць, прыцягваць да адміністрацыйнай адказнасці — адным словам, ставіць у такое становішча, каб ён нешта пачаў рабіць: або навёў парадак, або адмовіўся ад сваёй маёмасці.

— Ёсць Правілы добраўпарадкавання і ўтрымання населеных пунктаў, іх ніхто не адмяняў, — кажа **начальнік аддзела ЖКГ і добраўпарадкавання адміністрацыі Кастрычніцкага раёна Сяргей МАКАРЭНКА.** — У любым выпадку пакасіць траву, паставіць агароджу і пафарбаваць яе — не такія ўжо і вялікія выдаткі.

Нельга сказаць, што клопаты дастаўляюць спрэс людзі, якія злоўжываюць спіртным, або дармаеды. Быў выпадак, калі ўласнік памёр, нашчадкі падалі заяву на ўступленне ў спадчыну, забілі ў доме вокны і раз'ехаліся па сваіх месцах жыхарства ў спадзяванні праз паўгода вярнуцца і заняцца справай. А прыехалі на папялішча — нехта спаліў іх дом. З аднаго боку, прамой віны іх няма, з другога — няўжо было цяжка паставіць сігналізацыю? Каб аднавіць дом, яго, па сутнасці, трэба зноў адбудаваць. У выніку нашчадкі пакідаюць усё, як ёсць, а камунальным службам прыходзіцца рабіць прадпісанні, каб неяк уздзейнічаць на людзей.

«Страціць участак вельмі проста. Зямля ў горадзе карыстаецца вялікім попытам. Участкі да 15 сотак прадаваліся з аўкцыёну і па 400 мільёнаў рублёў».

На сёння існуюць толькі 2 рычагі, якімі карыстаюцца спецыялісты — Зямельны і Грамадзянскі кодэксы. Калі ўчастак пэўны час не апрацоўваецца і не выкарыстоўваецца па прызначэнні, яго яшчэ можна канфіскаваць. Але калі там маецца пабудова, зарэгістраваная ў Агенцтве па дзяржаўнай рэгістрацыі і зямельным кадастры, то тут Зямельны кодэкс ужо не дзейнічае. У Канстытуцыі прапісана, што грамадзянін мае права на ўласнасць і проста так забраць яе нельга. Нават тады, калі ад яе нічога, акрамя падмурка, не засталося.

— Калі б магчыма было ў гарадской мясцовасці прымяніць Указ №100, працаваць было б прасцей, — кажа Сяргей Макарэнка. — У бюджэце з'явіліся б сродкі на тое, каб набыць такі дом. Грошы адразу б вярнуліся пасля яго продажу на аўкцыёне. І астатнім нядбайным гаспадарам быў бы ўрок. Да чалавека хутчэй дайшло б, што калі ён не разбярэцца са сваім паўразбураным домам і не навядзе парадак на ўчастку, ён у выніку яго пазбавіцца.

Нэлі ЗІГУЛЯ. Фота аўтара.
zigulya@zviazda.by

■ На слыху

РЭСТАРАТАРЫ ГРАШАЦЬ «КАНВЕРТАМІ»

Падатковай інспекцыяй па Маскоўскім раёне сталіцы была праведзена пазапланавая праверка прыватнай кампаніі «М», асноўны від дзейнасці якой — прадастаўленне паслуг рэстаранамі. Там была выяўлена шэрая схема «зарплаты ў канвертах», паведамляе прэс-служба падатковага ведамства.

На падставе заключэння, падрыхтаванага ўпраўленнем Дэпартамента фінансавых расследаванняў Камітэта дзяржаўнага кантролю Беларусі па Мінскай вобласці і горадзе Мінску, выяўлены факт выплаты заработнай платы работнікам у суме больш як 186 млн рублёў з парушэннем вызначанага парадку вядзення бухгалтарскага ўліку («у канверце»). А ў выніку падатковым агентам прыватнай фірмы ў парушэнне дзейнага заканадаўства не былі ўтрыманы і пералічаны ў бюджэт падаходны падатак з фізічных асоб. Потым кантралёры сітуацыю выправілі і даналічылі юрыдычнай асобе падаходны падатак у суме 22,3 млн рублёў. Акрамя таго, рэстаратараў папярэдзілі, што падобнае паўторнае парушэнне стане падставай для больш жорсткага пакарання.

Сяргей КУРКАЧ. *kurkach@zviazda.by*

ПАМІЛАВАННЕ Ў ДЗЕЯННІ

У краіне працягваюць рэалізоўваць закон аб амністыі, прымеркаваны да 70-годдзя Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне.

У Дэпартаменце выканання пакарання МУС паведамілі, што на 10 ліпеня пытанне аб амністыі ўжо разгледжана ў дачыненні да 4239 асуджаных. Начальнікамі закрытых папраўчых устаноў вынесены пастановы аб вызваленні 1036 зняволеных, з якіх 25 — непаўналетнія. Вырашана таксама скараціць на год тэрмін зняволення 1.040 асуджаным. А вось з прычыны наяўнасці іскаў і злосных парушэнняў 2163 пазбаўленым волі ў амністыі давялося адмовіць.

Варта дадаць, што ў ходзе амністыі зняволеныя пакрылі страты на больш чым 1,5 мільярда рублёў.

Якаў ЖУРБІН. *taras@zviazda.by*

170 КГ НАСВАЮ — ВЫКЛЮЧНА ДЛЯ СЯБЕ?

Грамадзянін Узбекістана, які пражывае ў Гомелі, захоўваў 170 кілаграмаў насваю ў гаспадарчай пабудове свайго знаёмага. Супрацоўнікам міліцыі затрыманы 44-гадовы мужчына паведаміў, што партыю тытунёвага вырабу коштам 255 мільёнаў беларускіх рублёў ён прывёз тыднем раней з Расійскай Федэрацыі — выключна для сябе. Аднак яму не паверылі, склалі пратакол і канфіскавалі атруту. Грамадзяніну пагражае штраф у памеры да 50 базавых велічынь.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.
astashkevich@zviazda.by

ПАКУЛЬ ЖОНКА НА ПРАЦЫ...

Супрацоўнікі Дзяржаўтаінспекцыі чарговы раз затрымалі ў Гродне так званага паўторніка — чалавека, для якога ранейшае пакаранне не служыць урокам на будучыню.

У яго выявілі прыкметы наркатычнага ап'янення, аднак затрыманы зноў адмовіўся ад медыцынскага агляду. Без ведама жонкі, якая знаходзілася на працы, мужчына ўзяў «Мазду» і, наведаўшы знаёмага, на праспекце Янкі Купалы праехаў на чырвоны сігнал святлафора. Аўтамабіль, які належыць жонцы, падлягае канфіскацыі.

Барыс ПРАКОПЧЫК.
prakopchik@zviazda.by

Сумесны праект газеты «Звязда» і Міністэрства ўнутраных спраў

ФАРПОСТ СПАКОЮ

№ 7 (15)

«СКЛАДАНЫХ» ПАДЛЕТКАЎ СТАНОВІЦЦА МЕНШ

Сёлета адбыўся нязначны рост колькасці павелічэння злачынстваў з удзелам непаўналетніх на тэрыторыі краіны. Але Яўген АБРАМОВІЧ, намеснік начальніка аддзела прафілактыкі Упраўлення аховы правапарадку і прафілактыкі ГУУС Мінгарвыканкама, лічыць, што напрыканцы года дынаміка будзе станоўчай:

— У Мінску каля 2 тысяч дзяцей, якія знаходзяцца на ўліку ў інспекцыі па справах непаўналетніх. Калі параўнаць з леташнімі паказчыкамі, колькасць падобных падлеткаў адчувальна знізілася. Змяніліся падыходы па індывідуальна-прафілактычнай працы. Акцэнты зроблены на тых, хто здзейсніў больш цяжкія злачынствы і правапарушэнні.

Спецыяліст таксама дадаў, што ўжо рыхтуюцца змены ў закон «Аб прафілактыкі безнагляднасці і правапарушэнняў непаўналетніх»: «У ім раней не прадугледзелі ўзрост, з якога непаўналетні павінен стаяць на ўліку. Цяпер з гэтым паказчыкам вызначыліся таксама і з катэгорыямі правапарушэнняў, з-за якіх будуць ставіць на прафілактычны ўлік».

Што тычыцца летняга адпачынку тых, хто трапіў у поле зроку супрацоўнікаў міліцыі, акцэнт зроблены на дзецях, што знаходзяцца ў складаных сацыяльных умовах. Адной з формаў адпачынку ўлетку з'яўляецца арганізацыя занятасці. Таксама для падобных дзяцей створаны летнікі.

Фота Надзеі БУЖАН.

РОВАР З ПРАБЛЕМАМІ

«У сталіцы ўсё зроблена для веласіпедыстаў»

Веласіпедысты працягваюць станавіцца ўдзельнікамі дарожна-транспартных здарэнняў. І як раней паведамлялі ў Дзяржаўтаінспекцыі, амаль палова ДТЗ адбываецца па віне гаспадароў двухколавага транспарту. У Мінску іх таксама хапае. У праблеме спрабаваў разабрацца карэспандэнт «Звязды».

Чарговае дарожна-транспартнае здарэнне з удзелам веласіпедыста зноў адбылося ў сталіцы. Дзесяцігадовы школьнік, жыхар вёскі Шчомысліца, выехаў на праезную частку са сцежкі па вуліцы Ландара (з боку чыгуначных пуцей) і трапіў пад колы маршруткі. Дзякуй Богу, хуткасць на гэтым участку дарогі не была высокай.

— Я размаўляў з яго бацькам, і ён кажа, што сам не разумее, як сын узяў ключы, адамкнуў гараж, забраў веласіпед і паехаў катацца разам з сябрам у Мінск, — кажа Сяргей Маслаў, старшы інспектар па агітацыі і прапагандзе ДАІ Кастрычніцкага раёна сталіцы. — І тут узнікаюць пытанні. Як можна было са Шчомысліцы паехаць катацца ў Мінск? Нават для дарослага шлях няблізкі... Хлопчык зараз адчувае сябе нармальна. У яго была рваная рана. Наклалі тры швы. Урачы наогул ставілі дыягназ «пералом перадплечча», але ён не пацвердзіўся.

Як кажа Сяргей Маслаў, падобны выпадак для раёна вялікая рэдкасць. «Агулам за першыя 6 месяцаў у Мінску адбылося 11 дарожных здарэнняў з узделам веласіпедыстаў, 11 чалавек атрымалі пашкоджанні рознай ступені. Ніхто не загінуў. І мы стараемся рабіць усё для таго, каб падобныя выпадкі не паўтараліся. Дзеля гэтага праводзім вялікую работу з дзецьмі. Не кажучы ўжо пра дарослых, многія з якіх памянялі чатырохколавы транспарт на двухколавы».

— Да нашага раёна адносіцца пасёлак Сокал, які знаходзіцца за 20 кіламетраў ад горада, — працягвае суразмоўца. — Мы нават і там арганізоўваем працу. Абсталявалі для школьнікаў велапаркоўку, і цяпер дзеці на роварах могуць прыязджаць на вучобу.

Сітуацыю з дарослымі веласіпедыстамі Маслаў таксама не лічыць крытычнай.

— Яна кантралюецца. Мы шмат працуем з падобнай катэгорыяй і ладзім прафілактычныя мерапрыемствы. Ну а да непаслухмяных прымаем адміністрацыйныя санкцыі. Калі інспектар бачыць, што пры наяўнасці веладарожкі веласіпедыст спрабуе выехаць на праезную частку, парушальніка спыняе. На маю думку, у горадзе зроблена ўсё для веласіпедыстаў: і веладарожкі, і спецыяльныя зоны, у якіх можна свабодна пакатацца, не сустракаючыся з другім транспартам. І каб проста пакатацца, месцаў па ўсёй сталіцы хапае. У Кастрычніцкім раёне, напрыклад, веладарожку зрабілі ў раёне вуліцы лейтэнанта Кіжаватава, нанеслі спецыяльную разметку і ўсталявалі знакі.

Шанхайскім шляхам

Ягор Хвайніцкі, 27-гадовы вэб-дызайнер, кажа, што на ровары катаецца ўсё сваё свядомае жыццё, але па вуліцах пачаў ездзіць чатыры гады таму, калі жыў у Шанхаі. Сябе адносіць да аматараў праехацца з ветрыкам, але пры гэтым імкнецца максімальна ацэньваць, што адбываецца вакол цябе.

— У Мінску для веласіпедыстаў створана адна гіганцкая веладарожка, якая пракладзена па адным маршруце. Даволі часта яна праходзіць праз пешаходную частку, а гэта ўжо не вельмі правільна. Бо на дарожках пастаянна бегаюць дзеці, якія ў любы момант могуць апынуцца пад коламі. Дзесяцісантыметровы бардзюр — гэта перашкода не толькі для веласіпедыстаў, але і для інвалідаў. Пры гэтым мне падабаецца, што ў нас з'явіліся велапераходы, на якіх не трэба спешвацца. Дзякуй за гэта! Але, на маю думку, гэта зроблена ў асноўным для турыстаў.

У якасці альтэрнатывы Ягор прапаноўвае шанхайскі варыянт паласы для веласіпедыстаў, якая ад астатняга руху аўтамабіляў аддзелена агароджай. Добры варыянт асабліва для таго, каб папярэдзіць траўматычнасць і нежаданыя сустрэчы пешаходаў з велааматарамі, на якія так часта цяпер наракаюць.

— А як табе мінскія веладарожкі?

— Яны часцяком прызначаны выключна для велапрагулак. Але ў Мінску хапае людзей, якія па розных прычынах не могуць дазволіць сабе аўто альбо проста клапоцяцца пра сваё здароўе. І для такіх людзей маршурт «дом-праца» — гэта не шпацыр праз парк, а паездка па вуліцах горада з мэтай максімальна хутка дасягнуць пункту прызначэння.

Тарас ШЧЫРЫ.

ПАСТКА ГАНДЛЯРОЎ «ЖЫВЫМ ТАВАРАМ»

Кожны год у свеце праз іх рукі праходзіць ад 700 тысяч да 4 мільёнаў чалавек

Калі заходзіць размова пра падобныя злачынствы, у многіх адразу ўзнікаюць асацыяцыі з краінамі трэцяга свету. Беднымі рэгіёнамі, дзе чалавек гатовы нават развітацца з ныркай, каб выратаваць ад жахлівай галечы сям'ю. Аднак, як аказваецца, людзей сёння прадаюць і купляюць, як тэлевізары ў краме, нават у развітых дзяржавах. Нашу краіну гэта праблема таксама, на жаль, не абмінула.

«49% АХВЯР — ЖАНЧЫНЫ»

— Нягледзячы на двухсотгадовую адмену гандлю людзьмі, ён як сучасная форма рабства працягвае не проста існаваць, але і квітнець, — лічыць **Валянцін РЫБАКОЎ, намеснік міністра замежных спраў Беларусі.** — І моцна ўтрымлівае пазіцыі ў крымінальным свеце па прыбытковасці пасля наркагандлю і гандлю зброяй. Гэтая праблема набыла рэальныя маштабы, закранула інтарэсы практычна ўсіх рэгіёнаў свету.

Цытата чыноўніка лёгка падмацоўваецца інфармацыяй Упраўлення Арганізацыі Аб'яднаных Нацый па наркотыках і злачыннасці: з 2010 па 2012 год ахвяры ад падобнага злачынства выяўлены ў 124 краінах свету. Сярод іх былі выхадцы 154 дзяржаў.

Большасць з іх трапляюць у сексуальную эксплуатацыю, аднак многіх прымушаюць і да злачыннай дзейнасці. Амаль 50 працэнтаў ад усіх ахвяр — жанчыны.

Што тычыцца нашай краіны, праблема хоць і актуальная, але як запэўнівае Рыбакоў, яна востра ў нас не стаіць. Пры гэтым Беларусь даўно ўваходзіць у міжнародную сістэму па барацьбе з гандлем людзьмі.

— Беларусь першай на постсавецкай прасторы прызнала наяўнасць гандлю людзьмі на сваёй тэрыторыі, — дадае намеснік міністра. — Сіла нашай нацыянальнай мадэлі па барацьбе з падобным злачынствам заключаецца ў тым, што мы працуем на папярэджанне праблемы, а не змагаемся з наступствамі. Мы можам ганарыцца тымі поспехамі, якія наша краіна дасягнула ў барацьбе з гандлем людзьмі, з упэўненасцю казаць, што мы рухаемся ў правільным кірунку.

«МНОГІЯ ЎСВЕДАМЛЯЮЦЬ, ШТО БУДУЦЬ АКАЗВАЦЬ ІНТЫМНЫЯ ПАСЛУГІ»

Нягледзячы на гэтыя словы, працы ў праваахоўнікаў у гэтай нялёгкай справе хапае. За апошняе дзесяцігоддзе ў Беларусі ліквідавалі 22 міжнародныя крымінальныя арганізацыі, асудзілі больш 2 тысяч так званых трафікёраў, гандляроў людзьмі, выявілі 5170 ахвяр падобнага гандлю. Толькі за гэты год зафіксавана амаль 500 такіх злачынстваў. А гэта на 40 працэнтаў больш, чым летась.

— Сёлета спынена 7 спроб вывазу беларусаў за мяжу: 6 з іх у Расію, адна — у Аб'яднаныя Арабскія Эміраты. У Жлобіне затрымалі мясцовую жыхарку, якая праз сеціва вербавала і спрабавала вывезці ў Іарданію для заняткаў кансумацыяй у тамтэйшых клубах 4 дзяўчат. За кожную ёй паабяцалі ганарар у памеры 300 долараў штомесяц, — расказвае **Сяргей КОЛТУН, намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення па наркакантролі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі МУС.** — Пры гэтым мы актыўна змагаемся з сексуальнай эксплуатацыяй (64 працэнты пацярпелых падвяргаліся падобнаму прыгнёту ў межах нашай краіны).

Па статыстыцы, беларускі найчасцей траплялі ў інтымнае рабства ў Расіі, Германіі, Францыі, Польшчы, Нідэрландах.

— А як сёння заахвочваюць сутэнёры дзяўчат на працу прастытуткамі за мяжой? — спыталі журналісты ў Сяргея Колтуна.

— Формы і метады мяняюцца. Калі разваліўся Савецкі Саюз, многія нашы грамадзянкі марылі працаваць у іншых краінах. Падманам ім абяцалі працу гувернанткамі, афіцыянткамі. Яны траплялі ў бардэлі, масажныя салоны. Фактычна амаль усё зводзілася да заняткаў прастытуцыяй. Сёння жанчыны, якіх вярбуюць, так ці інакш дапускаюць, што будуць аказваць такія паслугі. І, на жаль, яны не разумеюць, што могуць трапіць у даўгавую кабалу, пад сістэму штрафаў...

Сёння многіх жанчын спрабуюць завербаваць праз інтэрнэт. І трафікёры, сутэнёры стараюцца не перасякаць мяжу з нашай краінай. «Яны ведаюць нашы суровыя пакаранні. І імкнуцца прымаць «жывы тавар», знаходзячыся ў краіне прызначэння», — кажа прадстаўнік МУС.

АБЯЦАЛІ СКАРМІЦЬ МЯДЗВЕДЗЯМ

Такое паняцце як «секс-турызм» таксама не абышло бокам нашу краіну. І за падобнае «прадпрымальных» у нашай краіне ўжо судзілі.

— Быў выпадак, калі нашых грамадзян вывозілі на турбазу суседняй краіны, дзе яны аказвалі сексуальныя паслугі, — працягвае Сяргей Колтун. — Прычым умовы іх утрымання былі даволі жорсткія. Гучалі нават пагрозы накшталт: «Скармлю мядзведзям!» і гэтак далей. Нядаўна на 7 гадоў за арганізацыю секс-турызму асудзілі жыхара Турцыі. Праз нейкі час такі ж тэрмін атрымаў яго суайчыннік. Яны ладзілі адмысловыя туры на выхадныя дні не для сузірання краявідаў, прыгожых мясцін Беларусі, а для адпачынку на здымных кватэрах разам з прастытуткамі. Кошт падобнага тура ад 3 да 5 дзён складаў тысячу долараў ЗША.

Сярод апошніх прыкладаў у нашай краіне — дзікая гісторыя былых зняволеных, якія выкарыстоўвалі форму супрацоўнікаў міліцыі, гвалцілі, здзекваліся з прастытутак. На Гродзеншчыне сёлета затрымалі дзвюх жанчын, што здзекваліся са сваіх дзяцей: адна маці рабіла порнаролікі з удзелам 6-гадовага сына для закрытых інтэрнэт-форумаў педафілаў, а другая прымушала 11-гадовую дачку займацца сексам з фермерам. Усе злачынцы арыштаваныя.

На жаль, і злачынстваў, звязаных з педафіламі, таксама хапае. Падобных сёлета ўжо зафіксавана звыш 120. Але радуе, што расце працэнт раскрыцця і ўсё больш вычварэнцаў нясуць заслужанае пакаранне.

Многія з пералічаных выпадкаў сведчаць не толькі пра жорсткасць людзей, але і пра даверлівасць тых, хто гатовы верыць любой аб'яве, каб адправіцца на заробкі. Пры гэтым у Беларусі ўжо 12 гадоў дзейнічае бясплатная «гарачая лінія» па пытаннях бяспечнага выезду за мяжу, на якой адказваюць на любыя пытанні наконт знаходжання «за кардонам». А таму яшчэ раз падумайце, ці апраўдана гэта рызыка? Калі сумняваецеся, звярніцеся па параду да кампетэнтных органаў. Гэта можа не толькі палегчыць вам жыццё, але і захаваць нервовыя клеткі вашым сваякам.

Тарас ШЧЫРЫ.
Фота Надзеі БУЖАН.

ШТО РАБІЦЬ, КАБ ЗАСЦЕРАГЧЫСЯ АД НЕБЯСПЕКІ ПАДЧАС ЗНАХОДЖАННЯ ЗА МЯЖОЙ?

- ✓ Не аддавайце свой пашпарт у чужыя рукі.
- ✓ Калі ўмовы вашага знаходжання адрозніваюцца ад тых, што былі ўказаны ў пагадненні аб працаўладкаванні, звяжыцеся з агентам ці чалавекам, які з'яўляецца вашым пасярэднікам. Патрабуйце паляпшэння ўмоў. Калі сітуацыя не зменіцца, вы можаце адмовіцца ад працы па дагаворы.
- ✓ Перыядычна падтрымлівайце сувязь са сваімі сваякамі і сябрамі. Аператыўна інфармуйце іх аб любых зменах вашага знаходжання. У выпадку крадзяжу дакументаў альбо пры ўзнікненні пэўных праблем звяртайцеся ў дыпламатычнае прадстаўніцтва Беларусі ці ў паліцыю краіны, дзе вы знаходзіцеся.

«ПРА НАШУ ПРАЦУ МОЖНА І КІНО ЗНЯЦЬ»

Карэспандэнты «Звязды» даведаліся, як на перыферыі працуецца ўчастковым інспектарам

Раніца працоўнага панядзелка. Я сяджу ў кафетэрыі ў Смалявічах, п'ю гарбату і бачу, як амаль кожны трэці наведвальнік вітаецца з прадаўцом, нешта абмяркоўвае. Асаблівасць такіх гарадкоў у тым, што кожны пра ўсіх ведае ўсё. А інфармацыя па «сарафанным радыё» распаўсюджваецца з аднаго канца мястэчка ў другое вокамгненна. Вось і задумаўся: навошта мясцовым здзяйсняць злачынства, калі трымаць у таямніцы яго будзе амаль немагчыма? Тым не менш працы ў смалявіцкіх праваахоўнікаў хапае. Вось і на працоўным стале ўчастковага інспектара Віктара Шыліна, з якім сустрэліся праз паўгадзіны, — «боль грамадзян», ладны стос матэрыялаў, з якімі за сёння трэба разабрацца.

АД МАРДАБОЮ ДА САМАГОНКІ

— Жанчына спрабавала скрасці 450 грамаў вадкага мыла на птушкафабрыцы. Склалі пратакол. На лецішчы адчыніліся вароты, падрапалі мужчыну машыну — таксама напісалі заяву, — гартае матэрыялы Віктар Шылін, які на працы сёння ўжо з 8:30. — Нехта падчас распіцця спіртных напояў атрымаў у твар і зняў пабоі...

— Усё як паўсюль. А што з сябе ўяўляюць Смалявічы ў крымінальным сэнсе?

— Я не сказаў бы, што наш горад літаральна гудзе ад злачынстваў. Не, правапарушэнні галоўным чынам адбываюцца на лецішчах, якія ёсць у кожным сельсавеце. Там пастаянна нешта крадуць. Летам — закаткі, зімой — тэхніку, будматэрыялы. А ў райцэнтры цяпер прысвойваюць пераважна веласіпеды.

— Дык навошта гэта рабіць, калі ўсе адзін аднаго ведаюць?! Тым больш ровар лёгка ідэнтыфікаваць.

— Мясцовасць і сапраўды кампактная, але ўсё ж такі знаходзяцца тыя, хто вырашыў паквапіцца на чужую маёмасць. Выпадкі хуліганства таксама здараюцца. Вось нядаўна на старых могілках вандал патрушчыў помнікі, але яго хутка знайшлі.

Участковым інспектарам Віктар Шылін працуе ўжо тры гады. Кажа, што ў міліцыю пацягнула яшчэ падчас службы ў войску. За яго плячыма ўжо была сельскагаспадарчая адукацыя, аднак гэта зусім не перашкодзіла змяніць сваё жыццё. Цяпер у міліцыі адказвае за цэлы Пекалінскі сельсавет. Ён там як мясцовы Аніскін: яго ў вёсцы ведаюць усе, нумар тэлефона і фотаздымак размешчаны ў краме. А таму, калі што, не цураюцца тэлефанаваць участковаму нават уначы. Сам Віктар, дарэчы, жыве ў вёсцы Курганы і мясцовыя праблемы ведае добра.

— Вы ўжо адчулі, у чым уся цяжкасць працы вясковага ўчастковага міліцыянера?

— Участковы — гэта ўніверсальны салдат. Ён мусіць умець працаваць у розных кірунках. Трэба быць і добрым псіхолагам, у залежнасці ад сітуацыі размаўляць больш сурова ці мякка. Цяжкасць, насамрэч, адна — вялікая нагрузка. Праўда, у густанаселеных гарадах, як мне здаецца, ва ўчастковых працы яшчэ больш. Там і менталітэт у людзей іншы. Але Пекалінскі сельсавет адносна спакойны.

— Аднак вы ведаеце, колькі легендаў, напрыклад, ходзіць пра сельскія дыскатэкі?

— Так, і ў вёсцы Кляннік невядомыя ў масках нядаўна прыехалі на дыскатэку, збілі мясцовага дыджэя, пашкодзілі яго машыну і з'ехалі. На Новы год моладзь таксама бадзялася па вёсцы да самай раніцы. Мне тэлефануюць і кажуць, што «ў нас мардабой».

— У вас няма адчування, што многія падобным займаюцца таму, што адчуваюць беспакаранасць за свае ўчынкі?

— Не, людзі ўсё ж такі разумеюць, што за правапарушэнне пагражае адказнасць, штраф. А зарплаты ў многіх цяпер невялікія, таму многія сталі больш стрыманымі, дысцыплінаванымі.

— П'янства на вёсцы, відаць, праблема актуальная?

— Раз на месяц праводзім у вёсцы з удзелам грамадскасці пасяджэнне савета прафілактыкі. Выклікаем праблемных жыхароў. Кожны месяц прыходзяць амаль адны і тыя ж людзі. Большасць злачынстваў, хатніх скандалаў тут адбываюцца з-за п'янства. Падобныя пратаколы складаю пастаянна. Апошні — літаральна тыдзень таму. Затрымалі аднаго не вельмі добрага чалавека: буяніў, крычаў, лез біцца да жонкі.

— У лячэбна-працоўныя прафілакторыі накіроўваеце такіх персанажаў?

— Накіроўваем, але многія вяртаюцца і не могуць адаптавацца да нармальнага жыцця. Адзін мужчына пасля вяртання ў п'янках не быў заўважаны, але на працу ўладкавацца не можа. Кажа, што з-за ЛПП ніхто браць яго не хоча. Не ведаю, што будзе. Трэба ўсё ж такі пад'ехаць у якую-небудзь гаспадарку, пагаварыць, каб працаўладкавалі. Калі не атрымаецца, будзем прымаць іншыя меры.

— З самагонаварэннем таксама прыходзіцца змагацца?

— У мяне на яго ўжо нюх. Калі адчуваеш пах, міма дома не пройдзеш. Не люблю, калі пачынаюць хлусіць. Быў адзін эпізод нядаўна. Чую, што пахне самагонам, заходжу ў дом, а гаспадары мне кажуць, што ніякага самагона ў іх няма. Праходзім на кухню, а там уключана пліта, стаіць вялізны бідон і вадкасць з трубкі ў слоік капае.

— А дзе цяпер звычайна хаваюць самагонку?

— У хлявах, лазнях, гаспадарчых прыбудовах. Прыкрываюць дровамі і думаюць, што нічога не відаць. Але пах усё роўна ўсё выдае. Часам нам тэлефануюць неабыякавыя людзі і дакладна распісваюць, дзе, хто гоніць самагонку. Ну а нехта проста на кагосьці крыўду мае, што не пазычыў шклянку, вось і здаюць сваіх «знаёмых».

— А ці становяцца жанчыны прычынай буйных сварак?

— Ёсць у мяне адна сям'я ў вёсцы Слабада. У іх там сапраўдная «Санта-Барбара». Здавалася б, людзі немаладыя. Але калі здараюцца рознагалоссі, ён збіраецца і ідзе на другі край вёскі да сваёй палюбоўніцы. Ну а пасля мне тэлефануе гэтая жанчына і кажа: «Зрабіце што-небудзь! Яго жонка прыбягае, скандаліць і папракае, што я звяла мужыка. А я ж не вінаватая. Ён сам прыходзіць!». Праўда, ужо некалькі месяцаў навін ад іх няма. Спадзяюся, памірыліся.

Аб нашай працы можна зняць кіно! Толькі трэба матэрыялу сабраць, пасядзець, падумаць, а так фільм можа нядрэнным атрымацца.

ТАВАРЫШ С. ЛЮБІЦЬ ГОРКУЮ

На гадзінніку каля 12. Разам з Віктарам Шыліным садзімся ў яго службовы «джылі» і едзем у невялікую вёску Заказінец праведаць мясцовага жыхара, які знаходзіцца на прафілактычным уліку ў раённым аддзеле ўнутраных спраў. Ён працуе вартаўніком на мясцовай ферме, але кіраўніцтва часам тэлефануе ў міліцыю і скардзіцца, што пасля атрымання заробку не прыходзіць на працу. Ён не буяніць, але выпіць любіць.

Дом, дзе жыве мужчына, здаецца недабудаваным. Хаця ўсё наадварот. Да такога стану яго давёў сам гаспадар. Вокнаў няма. Аконныя праёмы залеплены поліэтыленам. На стук у дзверы адчыняе сам гаспадар — сталы мужчына, з выгарэлымі ад курэння вусамі.

— Нейкі час піў бязбожна, — кажа ўчастковы міліцыянер, стоячы на парозе хаты.

— Але справіўся, — перарывае яго наш суразмоўца. — І ніякіх спрэчак няма. Так, піў раней. Раней жа «брыгада» была, — у голасе С. пачуліся ноткі настальгіі. — А цяпер усе закадзіраваліся.

— А вы чаму гэтага не зрабілі?

— А навошта, калі бачу, што не дапамагае. Праходзіць нейкі час, людзі зрываюцца, а пасля ходзяць з такімі галовамі, — кажа мужчына і малюе рукамі над сабой галаву памерамі з вялізны кавун.

Вартаўнік абяцае, што абавязкова сёння выйдзе на працу а сёмай вечара, і вяртаецца ў дом, дзе яго чакае абед ці запознены сняданак.

— Праца ў нас складаная, але мне яна падабаецца, — на адваротным шляху ў Смалявічы кажа Віктар Шылін. — Нехай гэта і гучыць пафасна, але мне насамрэч хочацца прыносіць карысць людзям, дзяржаве. Ёсць у мяне пэўныя мэты, звязаныя з працай. Некаторыя з іх ужо ажыццявіліся. Але адно магу сказаць дакладна: назад дарогі ўжо няма.

Тарас ШЧЫРЫ,
Смалявіцкі раён.

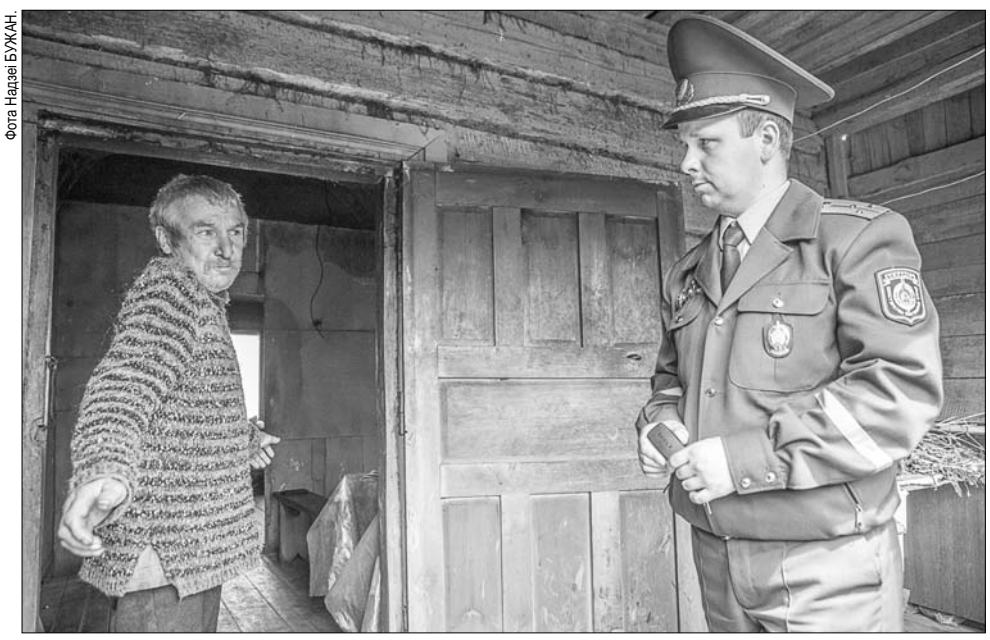

Фота Надзеі БУЖАН.

СПІРТНОГА МЕНЕЙ, КАМЕР БОЛЬШ

Карэспандэнт «Звязды» даведаўся пра абмежаванне часу па продажы спіртнога, пра магчымае павелічэнне колькасці камер для назірання за парадкам, а таксама пра бяспечны рух веласіпедыстаў на Віцебшчыне.

Калі ў Прыдзвінскім краі забаранілі ўначы рэалізоўваць спіртное, навіну актыўна абмяркоўвалі. Цяпер ёсць новая нагода для дыскусій.

— Ініцыюем, каб губернатар распарадзіўся забараніць рэалізацыю спіртнога з 21.00 да 9 гадзін раніцы. Ды і днём, упэўнены, трэба паменшыць колькасць месцаў, дзе можна купіць алкаголь. Напрыклад, ля плошчы Перамогі ў парку Пераможцаў створана добрая інфраструктура для сямейнага адпачынку, у першую чаргу для дзяцей. І тут жа прадаюць спіртное з усімі наступствамі. А дзецям мы павінны паказваць зусім іншыя прыклады. Кругласутачна алкаголь больш не прадаецца ўжо некалькі гадоў. Лічу, што гэта было зроблена правільна, бо п'янства — пагроза грамадству. Удумайцеся толькі: кожнае трэцяе злачынства здзяйсняецца ў стане алкагольнага ап'янення! А такія злачынствы, як забойства, прычыненне цяжкіх цялесных пашкоджанняў, практычна на 80% здзяйсняюцца нецвярозымі, — распавядае **начальнік Упраўлення ўнутраных спраў Віцебскага аблвыканкама, генерал-маёр Віктар СЯНЬКО.**

Статыстыка, якую ён агучыў, не можа не ўстрывожыць. Сёлета накіраваны ў лячэбна-працоўныя прафілакторыі больш за 570 грамадзян, у тым ліку каля 135 жанчын.

— З кожным годам туды накіроўваем усё больш грамадзян. На ўліку ў медыкаў звыш 20 тысяч чалавек, якія пакутуюць на алкагалізм. Але, думаю, трэба лічбу памножыць мінімум на 10, — заўважае Віктар Сянько.

Каб паменшыць колькасць залежных ад алкаголю, праваахоўнікі прапагандуюць добраахвотнае кадзіраванне. У гэтым напрамку працуюць і з кіраўнікамі арганізацый і прадпрыемстваў, каб аплачвалі выдаткі. І ў выніку толькі сёлета больш за 3,3 тысячы чалавек добраахвотна звярнуліся да нарколагаў. Паводле ацэнак медыкаў, да 20% у выніку пазбавяцца ад залежнасці з выпіўкай...

Камер відэафіксацыі на Віцебшчыне стане больш.

— Лічу, што іх вельмі мала. Трэба, каб усе зоны адпачынку, уезды і выезды з горада былі пад назіраннем камер з якаснай «карцінкай». Мы падрыхтавалі адпаведны спіс неабходных месцаў іх размяшчэння. Камеры — гэта і прафілактыка парушэнняў, злачынстваў, мінімізацыя колькасці міліцыянераў, якія сочаць за парадкам на вуліцах, плошчах. Такім чынам мы трацім менш грошай і часу на раскрыццё злачынстваў... Школы і дзіцячыя садкі ў першую чаргу павінны быць забяспечаны адпаведным абсталяваннем. Зразумела, што грошай не хапае, але ёсць жа апякунскія саветы, бацькоўскія камітэты. У гэтым кірунку трэба больш шырока выкарыстоўваць пазабюджэтную дзейнасць устаноў адукацыі, — упэўнены Віктар Сянько.

Для прафілактыкі ДТЗ камер над дарогамі стане больш. Станоўчы вопыт Міншчыны, дзе раней служыў суразмоўца, паказвае: калі вадзіцелі атрымліваюць лісткі за перавышэнне хуткасці (з цэнтра фіксацыі правапарушэнняў. — **Аўт.**), становяцца значна больш дысцыплінаванымі... Змяншаецца і колькасць параненых, забітых аўто на дарогах.

Нядаўна ў Віцебску на праспекце Перамогі з'явілася першая ў горадзе веладарожка даўжынёй некалькі кіламетраў. Але ж, зразумела, што на веласіпедах ездзяць па ўсім горадзе.

— Проста нанесці на тратуарах спецыяльныя знакі, якія будуць указваць, што гэта дарожка для веласіпедыстаў, — не падыход... Патрэбна інфраструктура, пытанне неабходна вырашаць комплексна. Ёсць над чым папрацаваць, — пракаментаваў Віктар Сянько.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
pukshanski@zviazda.by

Для мяне гэта чалавек з неспатольнай энергіяй, дарам валодання словам і, што самае рэдкае, — шчырым жаданнем зрабіць гэты свет крыху лепшым. Я заўжды задаюся пытаннем: адкуль у яго столькі сіл?

Іерэй Сергій ЦІМАШЭНКАЎ кіруе Сінадальным місіянерскім аддзелам Беларускай Праваслаўнай Царквы, служыць у храме ў гонар святога Мікалая Японскага ў Мінску, выкладае місіялогію і асновы царкоўнай сацыяльнай працы ў Мінскіх духоўных акадэміі і семінарыі, з'яўляецца загадчыкам лабараторыі місіянерскіх тэхналогій пры згаданай акадэміі. Колькасць людзей, якім ён дапамог і якіх прывёў да веры, складана падлічыць. А сам-насам мы сустрэліся падчас семінара «Місія і міласэрнасць», які з лёгкай рукі айца Сергія праводзіцца ўжо пяты раз і штолета збірае ў Жыровіцах сотню неабыякавых маладых людзей.

«СЛОВА «ПАВІНЕН» ПРЫХОДЗІЦЬ, КАЛІ ЗНІКАЕ ЛЮБОЎ»

— Айцец Сергій, давайце пачнем з самага галоўнага. Што такое місія і ўвогуле місіянерства?

— Сёння пад словам «місія» маецца на ўвазе ўсё, што хочаце. Місія арганізацыі, мэты яе існавання, ідэі, праграмы. Але ў разуменні праваслаўных місіянерства — гэта сведчанне аб Хрысце і веры. Сведчанне пра тое, што хрысціянства існуе, жыве і развіваецца. Што датычыцца мяне, то я лічу, што місіянерства — гэта свабоднае і натуральнае памкненне хрысціянскай душы, якое немагчыма спыніць. Уявім, што двое сустракаюцца. Адзін цалуе другога. Навошта? Можна сказаць, што гэта проста пацалунак і не больш. Але насамрэч такім чынам мы паказваем сваю любоў. Часам нават больш з-за таго, што не можам стрымацца ад пачуццяў. І незразумела, каму прыемней: таму, хто цалуе, ці таму, каго цалуюць. Так і тут. Нельга сказаць, што місія патрэбна пэўным людзям ці Царкве. Гэта натуральнае жаданне хрысціяніна, праява яго любові.

— Місіянерства — гэта абавязковая частка Царквы?

— Нецаркоўныя людзі малююць сабе такую карціну: місіянеры — сярэднявечныя прапаведнікі, якія некуды едуць па загадзе імператара для таго, каб пэўны народ звярнуць да веры. Часам нават царкоўныя не чулі і не ведаюць, што такое місіянерства. Але зараз у Царкве сталі раздавацца галасы: місія павінна быць, усе абавязаны гэтым займацца. Але такое стаўленне не вельмі адпавядае глыбіннай ідэі місіянерства. Слова «трэба», на мой погляд, адносіцца толькі да тых, хто нясе непасрэдную адказнасць — настаяцеляў і епіскапаў. А астатніх трэба натхняць. Бо «павінен» прыходзіць тады, калі знікае любоў. Мы ж клапоцімся аб сваіх бацьках, сям'і, але лічым гэта звыклым, нармальным, а не абавязкам. Закон патрэбен там, дзе няма любові.

«У мяне быў нехрысціянскі перыяд жыцця, і без яго мяне сённяшняга ўявіць немагчыма. Калі я заклікаю людзей не рабіць пэўных памылак, то, паверце, я ведаю, пра што кажу».

— Ці магчыма місіянерства паза Царквою?

— Сведчанне пра Хрыста заўжды ідзе ад душы. Але ў той жа час яно не можа быць пазацаркоўным. Усё ж такі Царква наўпрост звязана з традыцыяй, якая заклікае чалавека гаварыць і рабіць у пэўным рэчышчы духу. Таму праваслаўны місіянер ідзе заўжды ад Царквы. Як Бог Айцец пасылае ў свет Сына, той накіроўвае Дух, а Дух, у сваю чаргу, дапамагае апосталам быць пасланым ад Хрыста. Мы працягваем гэтую традыцыю, і атрымліваецца своеасаблівая пераемнасць пасланства. З аднаго боку, унутраная свабода, а з другога — абмежаванне канонамі Царквы, яе іерархічнасцю.

«Не кажу, што ўсё заўжды гладка. Вялікія царкоўныя справы, як танкавая гусеніца, праходзяць па нашай сям'і. Пасля чаго нашы адносіны патрабуюць натхнення, адпачынку і аднаўлення».

— Па якой структуры будуецца місіянерская праца ў Беларускай Праваслаўнай Царкве?

— Усё пачынаецца з сінадальнага місіянерскага аддзела. Яго задача — размеркаваць адказнасць, аб'яднаць, прасунуць, нават пралабіраваць інтарэсы малых ініцыятыў, якія ў гэтым маюць патрэбу. Абмежаваць шкодныя ідэі. Далей структура разгаліноўваецца ў ведамствы епархіяльных місіянерскіх аддзелаў. Святары, іх кіраўнікі, непасрэдна займаюцца місіянерствам на месцах. Пад іх кантролем усё: ад лекцыі ў школе да злёту ў сотні чалавек. Далей ім дапамагаюць памочнікі па місіянерскай працы благачынных, якія робяць тое ж самае, толькі на ўзроўні раёнаў. На жаль, пакуль гэтая сістэма не да канца ўкамплектаваная, але пэўны прагрэс ёсць.

— Але ж не ўсё можна ўпісаць у пэўныя межы...

— Так, ёсць і місіянерства па памкненні душы міран, якое не так лёгка «ўпісаць» у нейкія вялікія планы місіянерскіх аддзелаў . Тады яны аб'ядноўваюцца ў брацтвы і дзейнічаюць разам. Ці бываюць адзіночныя місіянеры, якіх бласлаўляе святар. Сказаць, што ёсць «ачагі», дзе місіянерскую працу можна вымераць і ацаніць, нельга. Бо ў нас не колькасная мерка, а якасная. Крытэрый накшталт «чым больш людзей прывёў да веры, тым ты лепшы» не дзейнічае. А глыбіня працы місіянера высвятляецца пры размове сам-насам. Часам на ўцаркаўленне аднаго чалавека можа пайсці часу больш, чым на цэлы раён. Гэта не значыць, што нізкі ККД. Бездань унутры нас павінна быць запоўнена. У кагосьці яна непамерна вялікая. Таму тут складана сказаць адназначна.

— Той, хто запаўняе «бездань» — які ён?

— Гэта даволі неадназначнае пытанне. Я б крыху скарэктаваў яго фармулёўку. Лепш сказаць — той, праз каго Гасподзь запаўняе бездань душы чалавека. Я выкажу выключна сваё суб'ектыўнае бачанне. У першую чаргу, гэта чалавек, які гарыць. Ён перапоўнены любоўю і абавязкова ведамі. Ён пастаянна ходзіць па лязе паміж Царквой і светам. Безумоўна, гэта чалавек, які памыляецца. Калі місіянер сустракаецца з кімсьці ўпершыню, то без «асечак» не абысціся — так лёгка не ўгадаць. Але самая галоўная якасць місіянера — гэта неасэнсаванне сябе такім, адсутнасць эгаізму, гордасці. Бо як можна сказаць «Я муж, які любіць сваю жонку» ці «Я добры пісьменнік»? Я, калі шчыра, сябе місіянерам так ні разу і не назваў. Але іншага — так. Маючы на ўвазе, што місіянер — гэта хрысціянін, які актыўна прапаведуе.

І вельмі важна, каб рэпутацыя была як мінімум добрая, але не ідэальна-нерэальная. Зразумела, што вобраз незямнога святара выклікае нейкі страх у людзей. Бо бывае, што звычайны чалавек мае думкі і жаданні, не сумяшчальныя з хрысціянствам, і разумее гэта (напрыклад, хоча змяніць пол), але расказаць пра іх «занадта правільнаму» бацюшку складана. У такіх выпадках чалавека можна перанакіраваць на старонку «УКантакце» іншага святара, жывога і вясёлага, да якога не страшна звярнуцца.

«Нельга атаясамліваць Царкву — Цела Хрыстова — з памылкамі людзей, якія знаходзяцца ў ёй. Як святароў, так і недухоўных».

— Вы сказалі «УКантакце», і я адразу ўзгадала, колькі часам агрэсіўных каментарыяў можна сустрэць да матэрыялаў аб праваслаўных на сайтах. Як да гэтага ставіцца місіянеру?

— Гэтая сітуацыя звязана шмат з чым. Напэўна, галоўная бяда — гэта крайняя даступнасць інфармацыі. Калі ўсё імгненна разлятаецца, і кожная мая памылка як святара становіцца вядома ўсім. Па-другое, чалавек, калі знаходзіцца ў інтэрнэт-прасторы, больш разняволены ў сваіх пачуццях. Бо калі ты размаўляеш ужывую, тады складаней разлавацца ці абурыцца. А ў інтэрнэце дастаткова націснуць некалькі кнопак. Таму віртуальная прастора становіцца лёгкім шляхам для таго, каб выліць усё, што ўсярэдзіне. А спецыялісты ў інтэрнэт-сферы змогуць расказаць і пра аплачаны тролінг, і пра заказныя матэрыялы. У любым выпадку тут галоўнае для місіянера — не паддацца эмоцыям, не ўцягнуцца ў бясконцую і амаль заўседы бессэнсоўную дыскусію і не старацца пераканаць у чымсьці іншага. Адзінае выйсце — пастарацца наладзіць дыялог, не кранаць пачуцці другога і, генерыруючы ідэі, выбраць адну, якая сапраўды зацікавіць чалавека. Я прыхільнік нармальнага тлумачэння сваёй пазіцыі, пры гэтым паважаючы погляды іншых.

«Часам на ўцаркаўленне аднаго чалавека можа пайсці часу больш, чым на цэлы раён. Гэта не значыць, што нізкі ККД. Бездань унутры нас павінна быць запоўнена. У кагосьці яна непамерна вялікая».

— Увогуле сучаснае стаўленне грамадства да праваслаўнай Царквы нельга назваць вясёлкавым. Чыя тут віна?

— Мяркую, што сапраўды бывае нагода адмоўна думаць пра святароў. Усё ж такі калі жыццё віруе, адбываецца тысяча падзей, тады і працэнт памылак значна большы. Праваслаўная Царква ў апошняе тысячагоддзе жыве вельмі актыўна, як і яе служкі. Не заўжды атрымліваецца адначасова быць добрым і прыемным для ўсіх. Але нельга атаясамліваць Царкву — Цела Хрыстова — з памылкамі людзей, якія знаходзяцца ў ёй. Як святароў, так і недухоўных. Але бывае і так, што чалавек праецыруе на бацюшку свае грахі. Ведаеце, як у той прыпавесці. Ідзе прахожы, бачыць сілуэт і думае: «Напэўна, хтосьці распуснічае». А пасля пачынае шукаць, як бы самому здзейсніць падобнае. Другі ідзе, бачыць цень і думае: «О, хтосьці збіраецца красці. Тут банк якраз недалёка...» А манах ішоў і падумаў, што чалавек вырашаў застацца адзін, каб памаліцца. Мы бачым адзін і той жа сілуэт, але кожны па-свайму яго ўспрымае.

— Нягледзячы на ўсе складанасці, чаму вы выбралі такі шлях?

— Гасподзь сам выбірае від нашага служэння, і я ніколі не планаваў займацца місіянерскай дзейнасцю. Раней 12 гадоў працаваў са складанымі падлеткамі і дзецьмі-сіротамі. Я разумею, што ў мяне да мяне самога ёсць пэўныя прэтэнзіі. Але няма магчымасці спыніцца на нейкі час для самавыпраўлення, таму прыходзіцца дзейнічаць, нібы запусцілі цябе ў раку — і плыві, як можаш. Думаю, што ўсё адбылося так, як і мае быць. У мяне быў нехрысціянскі перыяд жыцця, і без яго мяне сённяшняга ўявіць немагчыма. Калі я заклікаю людзей не рабіць пэўных памылак, то, паверце, я ведаю, пра што кажу.

— А як атрымліваецца сумяшчаць такое служэнне і сям'ю?

— Не думаю, што ў мяне гэта сапраўды атрымліваецца. Гэта заўжды кампраміс паміж роллю таты, мужа, гаспадара і працай. Як сістэма крэдытаў: пазыч мне зараз адно, я табе вярну ў іншым месцы і часе іншае. Прыходзіцца ўсё часцей забіраць час у сям'і, каб патраціць яго на штосьці іншае. Адзінае, з-за каго гэта магчыма, — гэта мая жонка, мая другая палова. Я сустракаю па жыцці шмат людзей і адэкватна іх ацэньваю. Але тую колькасць клопатаў, якая ляжыць на ёй, шматдзетнай маці, наўрад ці пад сілу падняць хоць аднаму з іх. Адкуль у яе столькі сілы? Не кажу, што ўсё заўжды гладка. Вялікія царкоўныя справы, як танкавая гусеніца, праходзяць па нашай сям'і. Пасля чаго нашы адносіны патрабуюць натхнення, адпачынку і аднаўлення.

«Адзін цалуе другога. Навошта? Можна сказаць, што гэта проста пацалунак і не больш. Але насамрэч такім чынам мы паказваем сваю любоў».

І яшчэ. Місіянерская праца не мае амаль нічога агульнага з матэрыяльным дастаткам. Але ёсць пэўнае нябеснае апекаванне, якое ратуе ў самых, здавалася б, бязвыхадных сітуацыях. У мяне ішло будаўніцтва дома, а я замест таго, каб ім займацца, аддаваў час царкоўным справам. Сітуацыя абвастралася, і акурат у гэты момант прыйшлі людзі, якія сказалі, што ведаюць пра маю праблему і згодны паўгода бясплатна папрацаваць. Гучыць неверагодна, праўда? Адчуванне, што ляціш на высокай хуткасці, трымаеш стырно, рэзка паварочваеш — а там яшчэ цікавей. І хто ведае, колькі такіх паваротаў чакае наперадзе?..

Вераніка ПУСТАВІТ.
pustavit@zviazda.by

Аляксандр АЛЕШКА:

«РАБІЦЬ ПАМЫЛКІ — АЗАРТНАЯ СПРАВА»

Вядомы расійскі акцёр кіно і тэатра, вядучы шматлікіх праектаў на тэлебачанні Аляксандр Алешка з юнага ўзросту марыў быць на сцэне. Сваю ролю ў гэтым, магчыма, адыграла і сустрэча з Алегам Паповым у Кішынёўскім цырку, калі той падарыў яму паветраны шарык, і іх фота трапіла ў мясцовую газету. Потым яно доўга вісела ў хлопчыка на сцяне. Артыст і сёння ўспамінае, як, пабываўшы ў лялечным тэатры, у музеі і потым апынуўшыся ў цырку, ён, савецкі хлопчык, убачыў неверагодную палітру фарбаў, творчасці, што і натхніла на выбар будучай прафесіі. Цяпер артыст сам з'яўляецца прыкладам творцы, які рэалізоўвае сябе ў розных праектах, прымярае новыя ролі і дзеліцца з аўдыторыяй сваімі эмоцыямі на сцэне...

Сёлета на «Славянскі базар» Аляксандр завітаў з уласным шоу. А пасля падзяліўся разважаннямі пра таленавітых людзей, самаіронію і «крытыкаў на канапе».

Фота Віктара НІКАЛАЕВА.

ЗАЎВАЖАЙЦЕ «БЕЛЫЯ ПАЛОСЫ»

— Нядаўна вы атрымалі званне заслужанага артыста Расіі. Наколькі важныя ў наш час такога кшталту ўзнагароды? Ці гэта толькі перажытак мінулага?

— Я не лічу прысваенне званняў перажыткам, бо для артыста такая адзнака важная. Але галоўнае не тое, што ў цябе ёсць званні і рэгаліі, з якіх ты пыл здзімаеш. Важна, калі маеш імя, творчы шлях, які разумеюць і прымаюць твае гледачы. Узгадваючы, напрыклад, Юрыя Нікуліна, мы адразу ўспамінаем не пра тое, што ён «народны артыст» Савецкага Саюза, а расплываемся ў добрай усмешцы ад таго, што ведаем артыста, які падзяліўся вялікай колькасцю дабрыні і святла з кожным сваім гледачом. І можна назваць шмат прыкладаў неверагодна таленавітых, годных, грандыёзных артыстаў, у якіх няма ніякіх званняў. Але гэта зусім не значыць, што яны бясследна існуюць або сышлі. Таму што кожны пакідае частку свайго жыцця, душы, музыкі, слоў у памяці гледачоў.

«Можна назваць шмат прыкладаў неверагодна таленавітых, годных, грандыёзных артыстаў, у якіх няма ніякіх званняў. Але гэта зусім не значыць, што яны бясследна існуюць або сышлі».

У дзяцінстве я меў план, як буду рэалізоўвацца. Калі б не разваліўся Савецкі Саюз, то я ажыццявіў бы яго. Склалася і так нядрэнна, але ўсё адбываецца нібы з нейкім спазненнем, з карэкціроўкай на час, на абставіны. Некалі я станавіўся на табурэтку і казаў: «Для вас спявае народны артыст Савецкага Саюза Саша Кабзон». Да такой перспектывы сябе рыхтаваў... Увогуле бывае так, што выходзіш пасля спектакля, у якім задзейнічаны народныя і заслужаныя, і нічога не адчуваеш, а іншы раз паглядзіш спектакль артыстаў без званняў, і на душы такі ўздым! Таму быць заўважаным прыемна, важна, але гэта не галоўнае.

— Ёсць думка, што глядач ходзіць «на акцёра» альбо «на рэжысёра» ў тэатр ... Які ваш пункт гледжання?

— Якая розніца? Хто на акцёра ідзе, хто на рэжысёра, а хтосьці проста хоча пайсці на сцены паглядзець. Для мяне не існуе такога пытання. Свет настолькі разнастайны! І таму я спакойна стаўлюся да любых пажаданняў аўдыторыі. Хай у кожнага будзе свой тэатр, свая дарога, свой артыст альбо рэжысёр. Выбірайце і жывіце спакойна. І не ганьце тое, што ёсць побач. У жыцці, сама такі шчаслівы момант — цяпер у КВЗ жартуюць пра мяне. Бываюць такія жарты, што ледзь з канапы не падаю. Але мне нават у галаву не прыходзіць ім тэлефанаваць, высвятляць узаемаадносіны. Я ўдзячны за такую ўвагу. У мяне пачуццё самаіроніі 150-працэнтнае. Люблю смяяцца з сябе.

ПРОСТА ЧАЛАВЕК, ЯКІ ШМАТ ПРАЦУЕ

— Ці няма ў вас адчування, што вас не да канца ацанілі?

— Я ніколі не назаву сябе «зоркай», бо для мяне гэта страшная пошласць. У нас цяпер куды ні паглядзі — усюды «зоркі». Я проста чалавек, які працуе ў тэатры, у кіно, шмат на тэлебачанні і ведае сваю дарогу, разумее, пра што хоча сказаць.

«Некалі я станавіўся на табурэтку і казаў: «Для вас спявае народны артыст Савецкага Саюза Саша Кабзон». Да такой перспектывы сябе рыхтаваў...»

Калі вы спытаеце гледачоў, якія бачаць мяне ў самых розных амплуа, яны скажуць вам, што розніцы ў тым, аб чым мы гаворым з імі, калі я на сцэне, і пры сустрэчы ў кавярні, на вуліцы, не існуе. Бо я не прыдумляю сабе нейкі вобраз. Ёсць чалавек Саша Алешка, які спявае свае песні, перапявае іншых любімых артыстаў. Дарэчы, мы з Людмілай Гурчанкай размаўлялі неяк, і яна казала: «У кожнай песні, якую я выконваю, ёсць інтанацыі тых любімых артыстаў, без якіх не магу жыць». І мой канцэрт — тая самая эстафетная палачка, дзе я імкнуся дзяліцца словам і музыкай з людзьмі. Нават калі тыя, каму не спадабаецца нешта, зробленае мной, вернуцца да першакрыніцы, да тых артыстаў, якія гэта зрабілі лепш і ўпершыню, то лічу, што я пражываю сваё жыццё недарэмна. Важна падтрымліваць гэтую перапыненую сувязь часоў... На сваім канцэрце часта адказваю на пытанні гледачоў. Раней пра што пыталіся? Вашы творчыя планы, пра што вы чытаеце, якіх аўтараў любіце. Цяпер жа ўсіх цікавіць, колькі артыст зарабляе, хто яго жонка і гэтак далей.

— Зусім нядаўна ў шоу «Адзін у адзін» удзельнічалі тры беларусы — Руслан Аляхно, Анжаліка Агурбаш і Аляксандр Рыбак. Як лічыце, наколькі яны таленавіта паказалі сябе?

— Не бачыў ніводнага іх выступлення, таму што «Адзін у адзін» — гэта праект, паралельны шоу «Кропля ў кроплю». Я не ведаю, як яны сябе ў гэтым жанры праяўлялі. Насамрэч, калі чалавек не ўмее гэтага рабіць, то не значыць, што ён не таленавіты. Проста не кожны можа ўзяць гатовыя фарбы і працаваць з імі. А той, каму ўдаецца, мае магчымасць узбагачацца, развівацца, пражываючы чужы кавалачак жыцця. Мне, напрыклад, было вельмі складана працаваць з вобразам Андрэя Данілкі. Таму што яго паказваюць, калі ён на сцэне, а паказаць, як чалавек жыве па-за сцэнай, больш складана. І тады быў той рэдкі выпадак, калі мне спадабалася тое, што я рабіў.

...Я люблю людзей, якія не сядзяць дома на канапе і не займаюцца асуджэннем іншых, хто «ў тэлевізары», на сцэне, больш паспяховы па жыцці. Я паважаю ўдзельнікаў «Хвіліны славы» (хоць і там бываюць розныя гісторыі), таму што людзі з самых розных гарадоў і краін прыехалі, адстаялі вялізныя чэргі, прайшлі кастынгі, дабраліся да экрана і дабіліся на сцэне сваёй хвіліны прызнання. Там справа не ў славалюбстве. Для іх тыя імгненні — важная падзея ў жыцці, калі яны могуць выказацца. Творчая энергія наогул не дае чалавеку жыць спакойна. Усё, што я маю ў жыцці, зробленае. І я вучуся, спрабую і шукаю, але іду далей. Рабіць памылкі на вачах аўдыторыі — азартная справа. У мяне творчая свабода, і я магу называць сябе шчаслівым чалавекам.

Алена ДРАПКО.
drapko@zviazda.by

МАЛАНКА Б'Е ТОЛЬКІ Ў ВЫСОКАЕ ДРЭВА

— Многія з'яўляюцца вялікімі прыхільнікамі тых вобразаў, якія вы стварылі ў праграме «Вялікая розніца». Як удавалася знайсці баланс, калі парадзіруеш расійскіх «зорак», у якіх часта адсутнічае самаіронія, каб было смешна і не крыўдна?

— Па-першае, я не лічу сябе парадыстам. Гэта тая частка маёй акцёрскай прафесіі, якая ў нейкі перыяд мне ўдалася. Выдатны парадыст у Расіі — Максім Галкін. Ён без грыму і без касцюма ўмее пераўвасабляцца глыбока і цікава. Вось гэта яго тэрыторыя. Я ж артыст тэатра і кіно, які, аказваецца, можа яшчэ і «паказаць» кагосьці. Заўсёды паўтараю, што «паказаць» Рэнату Літвінаву нескладана. Гэта зробіць любы студэнт другога курса тэатральнай ВНУ. Але пражыць у нейкім вобразе пэўны час ці зрабіць нейкую мініяцюру, сцэну — тут ужо пачынаецца мастацтва. Таму, калі атрымаў запрашэнне ад Аляксандра Цэкалы на праект «Вялікая розніца», то здавальняў свой голад па камедыйных ролях. Не давала спакою адчуванне, што ў ва мне столькі ўсяго сабралася, і гэта трэба куды-небудзь падзець. І вось з'явілася магчымасць. Поле, якое можаш узараць. Будзеш? Буду.

Добры артыст — гэта ўрач, які ў той час, як лечыць вам нешта, спявае. Ён забірае ваш неспакой, хваробы, цяжар з душы. Чаму артысты часам не здаровыя фізічна? Таму што пасля канцэрта ты сыходзіш напоўненым фізічна тым, што аддала табе аўдыторыя. Але забіраць чужыя клопаты — наш свядомы выбар... Вяртаючыся да пытання, як, парадзіруючы чалавека, не пакрыўдзіць яго, скажу: не думайце пра гэта. Рэагуюць героі на мой нумар ці не і якая ў іх рэакцыя — гэта ўжо факты не маёй біяграфіі, а тых людзей. Хоць, калі чалавек крыўдзіцца на пародыю, я заўсёды ўзгадваю выдатную фразу пра тое, што «маланка б'е толькі ў вельмі высокае дрэва». Значыць ты зрабіў нешта такое цікавае ці грандыёзнае альбо нецікавае, над чым можна пасмяяцца. У маім жыцці ёсць так-

■ ТБ-навіны

«ЗРОБЛЕНА Ў БЕЛАРУСІ»

У апошні дзень ліпеня Агенцтва тэленавін галоўнага медыяхолдынга краіны прадстаўляе новы праект — «Зроблена ў Беларусі». Гледачоў чакае арыгінальны цыкл з 11 дакументальных фільмаў аб айчынных марках і брэндах, якія на справе змаглі ператварыць словы «Зроблена ў Беларусі» ў гарант якасці, і дзякуючы гэтаму сёння пра іх ведаюць ва ўсім свеце.

«Бабулін гладыш», БелАЗ, «Савушкаў прадукт», Belwest — вось толькі некаторыя маркі, пра якія пойдзе аповед. Аўтары праекта ў даступнай і візуальна маляўнічай форме пакажуць вытворчасць, як новых тавараў, так і культавых, шырока вядомых за межамі нашай краіны.

Аўтары цыкла адзначаюць, што тэлегледачы «Беларусь 1» змогуць самі ацаніць прамысловы і вытворчы патэнцыял нашых брэндаў, «падгледзець» складаныя тэхнічныя працэсы і абсталяванне заводаў з мадэрнізаванымі вытворчымі лініямі і эфектыўнымі канвеерамі ці — наадварот — на свае вочы ўбачыць унікальную ручную працу.

Кожную пятніцу, пачынаючы з 31 ліпеня, адразу пасля выніковай інфармацыйна-аналітычнай праграмы «Панарама» тэлегледачоў чакае паўнавартасны аповед пра гісторыю станаўлення брэнда, яго найбуйнейшыя дасягненні, значныя падзеі ў жыцці кампаніі. Даведаемся і аб старадаўніх рэцэптах, прадстаўленых на сучасных паліцах крам, і пра тое, як гэта — заваяваць свайго пакупніка на трох кантынентах.

«Творчая група дакументальнага цыкла «Зроблена ў Беларусі» паказажа шмат эксклюзіўных кадраў. У працы выкарыстоўваюцца самыя сучасныя мастацкія рэжысёрскія хады. Для кожнага тэлефільма распрацаваны арыгінальны графічны дызайн. Праект «Зроблена ў Беларусі» будзе цікавы самай шырокай аўдыторыі», — адзначыў кіраўнік Агенцтва тэленавін Белтэлерадыёкампаніі Іван Эйсмант.

НАШАГА ПРАДСТАЎНІКА НА ДЗІЦЯЧЫМ «ЕЎРАБАЧАННІ-2015» ВЫЗНАЧАЦЬ У ЖНІЎНІ

Лёс фіналістаў Нацыянальнага адборачнага тура дзіцячага конкурсу песні «Еўрабачанне-2015» вырашыцца 21 жніўня. Будзе вызначаны пераможца, які і прадставіць нашу краіну на міжнародным музычным форуме ў Балгарыі.

1 жніўня ў Белтэлерадыёкампаніі пройдуць здымкі відэавізітак удзельнікаў, а таксама адбудзецца лёсаванне выступаў у фінальным гала-канцэрце. Прэтэндэнты ўзмоцнена рыхтуюцца да фіналу: адточваюць вакальнае майстэрства і дапрацоўваюць свае конкурсныя нумары. Нагадаем, што па выніках праслухоўвання фіналістамі адборачнага тура сталі: ансамбль «Заранак», Зінаіда Купрыяновіч, Ангеліна Васілеўская, група «Нясумны ўзрост», Елізавета Мураўёва, Аляксандр Маханькаў, Марыя Новік (усе гэтыя канкурсанты — з Мінска), а яшчэ Марыя Магільная з Магілёва, Руслан Асланаў з Мінскага раёна і Алена Тоўсцік з Кобрына.

Імя пераможцы Нацыянальнага адборачнага тура дзіцячага конкурсу песні «Еўрабачанне-2015» стане вядома падчас фінальнага шоу, якое запланавана ў форме гала-канцэрта ў прамым эфіры на тэлеканалах «Беларусь 1» і «Беларусь 24» і пройдзе 21 жніўня. А потым найлепшы будзе рыхтавацца прадставіць Беларусь на дзіцячым «Еўрабачанні-2015» у лістападзе гэтага года ў Сафіі (Балгарыя).

Алена ДРАПКО.
drapko@zviazda.by

■

ПАВУК ЛЕПШ ЗА ФЭН-ШУЙ

Да верасня тэлевізійная гульня «Размаўляем па-беларуску», якая ідзе на тэлеканале «Беларусь 3», — у адпачынку разам са стваральнікамі. Але ж паўторы папулярнай праграмы — у эфіры. І стваральнікі паклапаціліся пра тых, хто не збіраецца прыпыняцца ў вывучэнні беларускай мовы, і падрыхтавалі арыгінальныя версіі друкаваных выпускаў. Ці ведалі вы, што азначае:

Не выбірай дзяўчыну ў свята, а каня ў дождж. Такая парада прызначана тым, хто лёгка паддаецца першым падманным уражанням. Бо вядома ж, калі нават не вельмі прыгожая дзяўчына прыбярэцца на свята ў самае лепшае адзенне, зробіць адмысловую прычоску, то з першага погляду і спадабаецца якому хлопцу. А ў буднія дні можа аказацца, што гэтая дзяўчына не такая ўжо і пекная.

Выбіраць каня ў дождж таксама не трэба, бо, вядома ж, нават цягавіты паслухмяны конь, вымаклы пад дажджом, здасца горшым, чым ён ёсць на самой справе. Таму ў народзе слушна раяць: не паддавайцеся першым уражанням, а ўсебакова ацэньвайце чалавека ці нейкую з'яву, перш чым зрабіць канчатковы выбар.

Павук. А ці чулі вы што-небудзь пра беларускага павука? Не, не пра таго, што па закутках пляце сваё павуцінне. А пра таго, што нашы продкі збіралі з саламяных трубачак напярэдадні Новага года. Саламянага «павука» мацавалі да столі ў найбольш святочным месцы ў хаце — на покуці над сталом. Меньшага па памеры падвешвалі над калыскай немаўляці. Вывешвалі «павука» і над галовамі маладых падчас вяселля.

Для вырабу «павука» адбіралі найлепшую саломку з апошняга снапа, сабранага з поля. Па вераваннях нашых продкаў, салома захоўвае ў сабе сілу прыроды і перадае яе гаспадарам дома, а правільная форма «павука» і яго калыханні гарманізуюць прастору вакол. У павуціне заблытваецца ўсё негатыўнае, што магло б перашкодзіць шчаслівай плыні сямейнага жыцця. У канцы года старога «павука» спальвалі і плялі новага, каб у доме пастаянна панавалі мір і дабрабыт.

Самая старажытная форма «павука» — шарападобная, яна сімвалізавала сонца. Не адну тысячу гадоў налічваюць і іншыя формы «павукоў» — рамбічныя і пірамідальныя. Такая іх канструкцыя сімвалізуе Сусвет і спарадкаваны космас.

Каб стаць удзельнікамі праграмы, неабходна зайсці на сайт http://tvrgomel.by або http://3belarus.by і праз банер «Размаўляем па-беларуску» запоўніць заяўку на каманду з трох чалавек. Паўторы выпускаў тэлевіктарыны — у эфіры «Беларусь 3» кожную суботу ў 11.10—11.25.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.
astashkevich@zviazda.by

«БЕЛАРУСКАЯ ЧАСІНКА» РАСПАЧЫНАЕ НОВЫ СЕЗОН

Інфармацыйна-аналітычная праграма «Беларуская часінка» працягне дапамагаць гледачам у вырашэнні складаных жыццёвых сітуацый і ў новым тэлевізійным сезоне 2015/2016, але ўжо з пашыраным складам вядучых. Са жніўня адно з крэсел «часінкі» зноў зойме Алег Ціткоў, які раней працаваў на гэтым праекце.

У шэрагу вядучых праграмы з тэлегледачамі па-ранейшаму будуць працаваць вядучыя Вольга Шлягер, Аляксандра Снегіна, Юлія Заўгародняя, Алена Спірыдовіч, Уладзімір Богдан, Сяргей Прохараў, Алег Ціткоў, Сяргей Лугаўскі і адвакат Галіна Камароўская.

«Беларуская часінка» ўжо даўно зарэкамендавала сябе як народны праект, дзякуючы якому ёсць магчымасць агульнымі намаганнямі знайсці адказы на актуальныя жыццёвыя пытанні.

Варта нагадаць, што праграма «Беларуская часінка» выходзіць з панядзелка па чацвер у прамым эфіры на тэлеканале «Беларусь 1» у 17.35.

ПАНЯДЗЕЛАК, 3 ЖНІЎНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.30 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.40, 0.15 Зона Х.
9.10 Галоўны эфір.
10.05 Клуб рэдактараў.
10.45, 20.00 Серыял «Доўгі шлях дадому».
11.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.45, 1.00 Меладрама «Букет».
13.45 Меладрама «Каханне з выпрабавальным тэрмінам». 1—2-я серыі.
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
17.35 Беларуская часінка.
19.20 Арэна.
21.00 Панарама.
21.40 Форум з Дзмітрыем Бачковым.
22.40 Серыял «След».
0.50 Дзень спорту.

БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Тэлераніца.
9.00, 10.30, 21.35 Тэлебарометр.
9.05, 16.25 Серыял «Каўчэг».
11.00 Анімацыйны фільм «Хмарна, магчымыя ападкі ў выглядзе фрыкадэлек».
12.40 Дэтэктыў «Сёмая руна». 1—4-я серыі.
17.55, 0.50 Серыял «Ландыш серабрысты».
19.10 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
21.00 Рэальны свет.
21.40 КЕНО.
21.45 «Экстрасэнсы-дэтэктывы».
22.40 Серыял «Косці».
23.35 Серыял «Як я сустрэў вашу маму».

БЕЛАРУСЬ 3

7.20 «Дабраранак».
7.45 «Хачу ўсё ведаць!»
8.00, 11.40, 19.40, 23.55 «Калейдаскоп».
8.10 «Сны». Камедыя.
9.25, 21.05 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
9.55 Хіт-парад. «Сто песень для Беларусі».
10.50 «Наперад у мінулае».
11.15 «Кола». Кароткаметражны фільм.
11.45 «Камедыянт». Драма.
13.25 «АРТіШОК». Музыкант, лідар гурта «Без Билета» Віталь Артыст.
13.55 «Фронт». Драма.
15.45 «Грані Перамогі». Галасы Перамогі.
16.10 «Першы ўзвод». Драма.
17.35 «Таямніцы Першай сусветнай». «Сябры-ворагі». Дак. фільм.
18.20 «Музыканты аднаго палка». Камедыя.
19.50 «Дастаеўскі». Драма. 1-я серыя.
20.45 «Калыханка».
21.30 «Мама выйшла замуж». Меладрама.
22.55 «Залаты Віцязь. Мікалай Бурляеў». Дак. фільм.

БЕЛАРУСЬ 5

7.00, 7.30, 1.55 PRO спорт. Навіны.
7.15, 20.40 Спорт-мікс.
7.50 Футбол. Міжнародны Кубак чэмпіёнаў. «Фіярэнціна» — «Барселона».
9.40 Пляжны валейбол. Чэмпіянат Еўропы. Мужчыны. Матч за трэцяе месца.
10.50 Пляжны валейбол. Чэмпіянат Еўропы. Мужчыны. Фінал.
11.55 Аўтаспорт. velcom — чэмпіянат Беларусі па дрыфтынгу. Чацвёрты этап. Лагойск.
13.10 Валейбол. Еўраліга. Мужчыны. Грэцыя — Беларусь.
15.15 Пляжны валейбол. Чэмпіянат Еўропы. Жанчыны. Матч за трэцяе месца.
16.20 Пляжны валейбол. Чэмпіянат Еўропы. Жанчыны. Фінал.
17.25 Чэмпіянат свету па водных відах спорту. Плаванне.
19.40 Час футбола.
20.25 Селфі.
21.00 Тэніс. Турнір ВТА. Стэнфард.
1.00 Еўрапейскі покерны тур.

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 Контуры.
10.00 «Жыць здорава!».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 «Фазэнда».
11.55 «Модны прыгавор».
13.10 «Мужчынскае/Жаночае».
14.30 Камедыя «Якія не падаюцца».
16.20 «Без сведак».
16.50 «Давай пажэнімся!».
18.20 «Адваротны адлік». «Барселона-92. Апошняе золата».
18.55 «Няхай гавораць».
20.00 Час.
21.05 «Справа прынцыпу».
22.15 «Тры акорды».
23.55 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10 «СТБ-спорт».
8.30 «Тыдзень».
9.25 «Вялікае сняданне».
10.05 «Далёкія сваякі».
10.40 «Салдаты 8». Серыял.
11.30 «Сямейныя драмы».
12.30 «Не хлусі мне!».
13.50 «Татальная распрадажа».
14.45 «Чыстая праца».
15.35 «Дакументальны праект»: «Крылатая раса».
16.50 «Вялікі горад».
17.35 «Званая вячэра».
18.35 «Дакументальны праект»: «Стваральнікі».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Ваенная тайна».
23.00 Маст. фільм «Спрыт... І як яго набыць».
0.30 «Дакументальны праект»: «Змова загінулых», «Падземныя марсіяне».

МІР

6.00 Серыял «Рускія амазонкі».
8.05, 4.30 Серыял «У свеце міфаў і памылак».
9.00 «Зроблена ў СССР».
9.30 Маст. фільм «Тайна «Чорных драздоў».
11.20 Маст. фільм «Залезь на Месяц».
13.00, 16.00, 19.00, 23.00 Навіны Садружнасці (бягучы радок).
13.20, 1.55 Серыял «Прыгажосць без ахвяр».
14.15 Серыял «Нялюбы».
16.20 «Сакрэтныя матэрыялы».
17.20, 2.50 Серыял «Спас пад бярозамі».
19.25 Маст. фільм «Алімпійская вёска».
21.00, 23.15 Серыял «Адвакатэсы».
0.05 Маст. фільм «Кахае — не кахае».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35 «Мая планета».
12.10 Маст. фільм «Паміж жыццём і смерцю».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу.
15.30 «Прамы эфір».
17.10 «Мая планета».
18.00 Серыял «Апошні янычар».
20.55 «Асаблівы выпадак».
21.55, 23.10 Серыял «Тайны следства-14».
23.45 Серыял «Чужое гняздо».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «Сонечна. Без ападкаў».
8.10 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 Сёння.
10.20 Серыял «Дарожны патруль».
12.00 «Суд прысяжных».
13.15 «Суд прысяжных. Канчатковы вердыкт».
14.20 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.45 «Ядзім дома».
15.15, 16.25 Серыял «Масква. Тры вакзалы».
19.40 Серыял «Новае жыццё сышчыка Гурава».
21.15 Серыял «Шэф».
23.25 Серыял «Пятніцкі. Глава другая».
0.15 Серыял «Горад спакус».

8 КАНАЛ

7.00, 14.05, 19.15, 21.05, 23.50 «Надвор'е».
7.05, 16.00 Мультпарад.
7.20, 19.20 Серыял «Скандал».
8.45 Баявік «Вяртанне героя».
10.30, 18.00 «Аналітычная праграма».
10.40 Трылер «Уцёкі».
12.45, 13.50, 15.00, 16.25, 18.10, 19.00, 21.00 «Хатняя крама».
13.00 Серыял «Страла».
14.10 Дак. серыял «Уводзіны ў сабаказнаўства».
15.15 Серыял «Рабыня Ізаўра».
16.10 «Золата маўчання».
16.35 Серыял «Ведзьмы Ist-Энда».
18.15 Серыял «Каварныя пакаёўкі».
20.50 «Вечарніца».
21.10 Драма «Філадэльфія».
23.20 Серыял «Байкі са склепа».

ВТВ

6.00, 5.20 «PLAY».
7.00 «Ералаш».
7.30, 15.30, 3.30 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
8.00, 17.30, 0.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
8.30 Серыял «Супер Макс».
9.00, 18.00, 23.30 Серыял «Васьмідзясятыя».
10.00, 19.00 Серыял «Апошні з Магікян».
11.00 Трылер «Ларго Вінч 2: Змова ў Бірме».
13.30 Серыял «Дочкі-маці».
14.30, 3.00 «Сапраўдная Ванга».
16.00 «Паспець за 24 гадзіны».
17.00, 5.00 «Лаві момант».
20.00 Серыял «Дзённік доктара Зайцавай».
21.10 Прыгоды «Майстэрства падарожнічаць».
23.10, 4.30 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
0.30, 4.00 «Дурні і дарогі».
1.00 Серыял «90210: Новае пакаленне».

КУЛЬТУРА

7.00 «Еўраньюс».
10.00, 15.00, 19.00, 23.15 Навіны культуры.
10.15 «Наглядальнік».
11.15, 22.00 «Міхайла Ламаносаў». Маст. фільм. Фільм першы. «Ад нетраў сваіх». 1-я серыя.
12.35 «Лінія жыцця». Аляксандр Міта.
13.30 «Сусветныя скарбы культуры».
13.45 «Позняе дзіця». Маст. фільм.
14.50 «Фенімар Купер». Дак. фільм.
15.10 «Адпачынак у верасні». Маст. фільм.
17.35 «Свет з-за століка». Прага.
18.05, 0.45 Дзень памяці Альфрэда Шнітке. «Дух дыхае, дзе хоча...». Дак. фільм.
19.15 Невядомы Пецяргоф. «У пошуках страчанага».
19.45 «Добрай ночы, малыя!»
19.55 «Я буду выглядаць смешна. Таццяна Васільева». Дак. фільм.
20.35 «Абсалютны слых».
21.15 Генералы супраць генералаў. «Міхаіл Бонч-Бруевіч. Першы чырвоны генерал». Дак. фільм.
23.30 Мастсавет.
23.35 Прыватныя хронікі. «Час для разважанняў». Маст. фільм.
2.25 Ф. Мендэльсон. Канцэрт для скрыпкі з аркестрам.

НАСТАЛЬГІЯ

6.00, 0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1972. Паўтор ад 2012 года.
7.00, 11.30, 14.25, 16.55, 18.55, 21.40, 22.55, 1.00, 3.40, 5.35 Музычная настальгія.
7.20 «Это было недавно, это было давно...» Тэлевізійныя мемуары. Сустрэча з пісьменнікам Булатам Акуджавам.
8.35, 14.10 М/с «Болек і Лёлек».
9.00 «Быў час». 2009 год.
10.00 Маст. фільм «Гарадскі раманс».
12.00 «Акулы пяра». Аляксандр Градскі. 1996 год.
13.00 Канцэрт груп «Машина времени» і «Цветы».
15.00 Маст. фільм «Дзікае каханне».
18.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: Уладзімір Высоцкі. 2005 год.
19.20 Маст. фільм «Увага — цунамі!»
20.45 М/ф «Як казак шчасце шукаў».
21.00, 3.00 «Мінулы час».
22.00 «Народжаныя ў СССР». Лепшае.
1.30 Маст. фільм «І паўторыцца ўсё».
2.50 М/ф «Палкан і Шаўка».
4.00 Маст. фільм «Шчаня».

EUROSPORT

4.00, 16.00, 20.45 Веласпорт. Класічная велагонка ў Сан-Себасцьяне.
5.15, 19.45, 0.45 Веласпорт. Тур Польшчы.
6.15, 12.30, 14.00, 0.00, 2.30 Скачкі ў ваду. Чэмпіянат свету.
7.15, 9.15, 17.15, 23.00, 1.30 Плаванне. Чэмпіянат свету.
12.15 Аўта- і мотаспорт.
21.45 WATTS.
22.00 Футбол. Старэйшая ліга футбола. «Чыкага Фаер» (ЗША) — ФК «Далас» (ЗША).

КАМЕДЫЯ

6.00, 10.00, 17.35, 22.00, 3.10 Серыял «Былыя».
6.45 Камедыя «Канікулы ў Грэцыі. Усё ўключана».
8.25 Камедыя «Дарагая, мы паменшылі сябе».
9.40, 14.25, 15.10, 19.45, 22.50, 0.55, 2.55 Скетчком «Паміж намі».
10.45 Камедыя «Вялікае вяселле».
12.20 Камедыя «Любовь-морковь-2».
14.00, 14.45, 15.25 «Камедыянты (Шоу)».
16.00 Камедыя «Закаханы скнара».
18.20 Камедыя «Халасцячкі».
20.20 Камедыя «Зноў у гульні».
23.10 Камедыя «Два светы».
1.15 Камедыя «Лары Краўн».
4.00 Камедыя «Канікулы на моры».

ТБ3

6.00 М/ф.
7.40 «Дачныя гісторыі».
8.05, 19.05, 2.00 «Забаронене каханне». Серыял.
9.35, 4.25 «Судовыя страсці». Дак. серыял.
10.25, 5.10 «Па справах няпоўнагадовых». Дак. серыял.
11.20, 17.00 «Справа Астахава». Дак. серыял.
12.15, 16.00 «Сакрэты экстрасэнсаў». Дак. серыял.
13.10 Маст. фільм «Карасі».
15.05 «Нераскрытыя тайны».
18.00 «Тайны следства». Серыял.
20.55, 0.30 «Тут хтосьці ёсць».
22.45 «Зорныя гісторыі».
23.40 «Сакрэтныя матэрыялы». Серыял.
3.30 «Часова даступны».

ТБ1000

6.50 Драма «Прэстыж».
9.00 Трылер «Анёлы і Дэманы».
11.15, 0.20 Драма «Танцуй са мной».
13.20 Фэнтэзі «Гары Потэр і тайны пакой».
16.00 Драма «Не злоўлены, не злодзей».
18.10 Драма «Самы блізкі сябар».
20.00 Прыгоды «Лекар: Вучань Авіцэны».
22.40 Камедыя «Уік-энд у Парыжы».
2.30 Камедыя «Мадлен».
4.20 Камедыя «Давай, да пабачэння!»

ТБ1000 РУСКАЕ КІНО

6.20 Камедыя «Падарунак з характарам».
7.55 Камедыя «Дон Сезар Дэ Базан».
10.30 Меладрама «Клоўны».
12.20 Драма «Гульні матылькоў».
14.05, 3.25 Казка «Пасля дажджыку ў чацвер».
15.30 Меладрама «Федзька».
17.00 Баявік «Дзень Д.»
18.30 Меладрама «Яшчэ адзін год».
20.20 Камедыя «Нерэальнае каханне».
21.50 Драма «Арда».
0.05 Драма «9 дзён і адна раніца».
1.45 Камедыя «Сезон цудаў».
4.55 Драма «Гутарка».

NATIONAL GEOGRAPHIC

6.00, 11.50 Скарбашукальнікі.
6.50, 8.05, 23.00, 3.10 Навуковыя недарэчнасці.
7.15 Зрабі або памры.
8.30, 13.30, 19.20 80-я: дзесяцігоддзе, якое стварыла нас.
9.20, 14.20, 20.10 90-я: дзесяцігоддзе, якое нас аб'яднала.
10.10, 16.50, 3.40 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха.
11.00 Мегазаводы.
12.40 Папулярная навука.
13.05 Гульні розуму.
15.10 Ласасёвыя войны.
16.00 Сіла племя.
18.30 Фатальная стыхія.
21.00, 1.10, 4.30 Дзікае надвор'е.
21.50, 2.20, 5.15 Навука будучага Стывена Хокінга.
22.40, 2.50 Код небяспекі.
23.30 Расследаванні авіякатастроф.
0.20 Паранармальнае.

DISCOVERY

8.00, 10.55, 15.55, 21.20 Як гэта зроблена?
8.25, 10.30, 15.30, 21.45 Як гэта ўстроена?
8.50, 11.20 Разбуральнікі легенд.
9.40, 13.50 Аўтальянцы.
12.10, 18.00 Паляўнічыя на склады.
13.00, 0.40, 6.25 Рэстаўратары лодак.
14.40, 5.35 Звышчалавечая навука.
16.20, 4.00 З любові да машын.
17.10, 4.50 Махінатары.
18.50 Эфект Карбанара.
19.40 Катастрофа на колах.
20.30 Інжынерыя немагчымага.
22.10 Пешшу ўздоўж Ніла.
23.00 Выжыць разам.
23.50 Аляска: сям'я з лесу.
1.30, 7.10 Top Gear.
2.20 Маланкавыя катастрофы.
2.45 Сапраўдныя аферысты.
3.10 Паляўнічыя на рэліквіі — ламбард.

АЎТОРАК, 4 ЖНІЎНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.10 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.40, 23.35 Зона Х.
9.10, 22.00 Серыял «След».
10.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.05, 20.00 Серыял «Доўгі шлях дадому».
12.10, 16.30 Серыял «Сямейныя меладрамы-5».
13.05 Дзень у вялікім горадзе.
14.05 Серыял «Дзявочае паляванне».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25 Дэтэктыў «Ахоўныя асобы».
17.35 Беларуская часінка.
19.20, 23.50 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
21.40 Спецыяльны рэпартаж.
0.25 Дзень спорту.
0.40 Дэтэктыў «Ахоўныя асобы».

БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Тэлераніца.
9.00, 21.35 Тэлебарометр.
9.05, 16.15 Серыял «Каўчэг».
10.40 Азбука смаку.
11.15 М/с «Клуб Вінкс. Школа чараўніц».
11.40, 21.45 «Экстрасэнсы-дэтэктывы».
12.35, 22.40 Серыял «Косці».
13.30, 19.10 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
15.20 «Comedy woman».
17.55, 0.50 Серыял «Ландыш серабрысты».
21.00 Рэальны свет.
21.40 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
23.35 Серыял «Як я сустрэў вашу маму».

БЕЛАРУСЬ 3

7.20 «Дабраранак».
7.45 «Хачу ўсё ведаць!»
8.00, 12.15, 19.40, 0.20 «Калейдаскоп».
8.10, 19.50 «Дастаеўскі». Драма.
9.05, 16.55 «Старыя казкі». Гісторыя стварэння фільма «Прададзены смех».
9.30, 17.25 «Прададзены смех». Фільм-казка.
11.45, 22.55 «Святло далёкай зоркі». Памяці мастака Мікалая Селешчука.
12.25 «Дзяўчына з характарам». Камедыя.

13.40 «У гасцях у Барыса Аверына». Данііл Гранін.
14.35 «Мама выйшла замуж». Меладрама.
15.55 «Залаты Віцязь. Мікалай Бурляеў». Дак. фільм.
20.45 «Калыханка».
21.05 «Вечар цяжкага дня».
21.30 «Зіна-Зінуля». Драма.
23.20 Карл Орф. «Карміна Бурана». Вакальна-харэаграфічнае прадстаўленне.

БЕЛАРУСЬ 5

7.15, 7.50, 1.55 PRO спорт. Навіны.
7.30, 20.40 Спорт-мікс.
8.10 Час футбола.
8.50, 17.25 Чэмпіянат свету па водных відах спорту. Плаванне.
11.10 Тэніс. Турнір ВТА. Стэнфард.
15.20 Змяшаныя адзінаборствы. ММА. М-1 Global.
17.50 «Свет з-за століка». Жэнева.
18.20 «Матч стагоддзя. Рускія супраць Фішэра». Дак. фільм.
19.15 Невядомы Пецяргоф. «Снеданне на траве».
19.45 «Добрай ночы, малыя!»
19.55 «Больш, чым каханне». Ганна і Павел Фларэнскія.
20.35 «Абсалютны слых».
21.15 Генералы супраць генералаў. «Справа «Вясна». Дак. фільм.
23.30 Мастсавет.
23.35 Прыватныя хронікі. «Ён, яна і дзеці». Маст. фільм.
20.05 Спорт-кадр.
21.00 Тэніс. Турнір ВТА. Стэнфард.
1.00 Еўрапейскі покерны тур.

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здорава!».
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 «Фазэнда».
11.55 «Модны прыгавор».
13.10 «Мужчынскае/Жаночае».
14.10 Серыял «Дом з лілеямі».
16.20 «Без сведак».
16.50 «Давай пажэнімся!».
18.20 Серыял «Аднакласнікі».
18.50 «Няхай гавораць».
20.00 Час.
21.05 Серыял «Практыка».
23.00 Камедыя «Малпіна костка».
0.45 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10 «СТБ-спорт».
8.30 Маст. фільм «Сымона».
10.40 «Салдаты 8». Серыял.
11.30 «Сямейныя драмы».
12.30 «Не хлусі мне!».
13.50 «Наша справа».
14.05 «Татальная распрадажа».
14.50, 23.00 «Фірменная гісторыя». Серыял. Заключныя серыі.
16.50 «Цэнтральны рэгіён».
17.35 «Званая вячэра».
18.35 «Дакументальны праект»: «Уся праўда пра Марс».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Тэрыторыя памылак».
22.00 «Глядзець усім!».
0.35 «Паляўнічыя на сенсацыі»: «Тайна егіпецкіх пірамід», «Волаты старажытнага свету».

МІР

6.00 Серыял «Рускія амазонкі».
8.05 Серыял «У свеце міфаў і памылак».
9.00 «Зроблена ў СССР».
9.30, 2.40 Маст. фільм «Першае спатканне».
11.15 Маст. фільм «Алімпійская вёска».
13.00, 16.00, 19.00, 23.00 Навіны Садружнасці (бягучы радок).
13.20 Серыял «Адпачынак без ахвяр».
14.15 Серыял «Нялюбы».
16.20 «Сакрэтныя матэрыялы».
16.50, 4.15 Серыял «Вяроўка з пяску».
19.25 Маст. фільм «Адліга».
21.00, 23.15 Серыял «Адвакатэсы».
0.05 Маст. фільм «Адкрыты прастор».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30, 17.10 «Без сведак. Павел Фіцін супраць Шэленберга».
12.20 Маст. фільм «Тытунёвы капітан».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу.
15.30 «Прамы эфір».
18.00 Серыял «Апошні янычар».
20.55 «Асаблівы выпадак».
21.55, 23.10 Серыял «Тайны следства-14».
23.45 Серыял «Чужое гняздо».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «Сонечна. Без ападкаў».
8.10 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 Сёння.
10.20 Серыял «Дарожны патруль».
12.00 «Суд прысяжных».
13.15 «Суд прысяжных. Канчатковы вердыкт».
14.20 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.45 «Справа густу».
15.15, 16.25 Серыял «Масква. Тры вакзалы».
19.40 Серыял «Новае жыццё сышчыка Гурава».
21.15 Серыял «Шэф».
23.25 Серыял «Пятніцкі. Глава другая».
0.15 Серыял «Горад спакус».

8 КАНАЛ

7.00, 14.05, 19.15, 21.05, 23.25 «Надвор'е».
7.05, 16.00 Мультпарад.
7.20, 19.20 Серыял «Скандал».
8.45, 18.15 Серыял «Каварныя пакаёўкі».
9.25 «Кінаблакнот».
9.35, 12.55, 13.50, 15.45, 16.30, 18.10, 19.00, 21.00 «Хатняя крама».
9.45 Дак. фільм «Дзіўны старац Серафім».
10.30, 23.30 «Хобі TV».
11.00 Драма «Вяртанне».
13.00 Серыял «Страла».
14.10 Дак. серыял «Уводзіны ў сабаказнаўства».
15.00 Серыял «Рабыня Ісаўра».
16.20 «Золата маўчання».
16.40 Серыял «Ведзьмы Іст-Энда».
20.50 «Вечарніца».
21.10 «Даведнік па краінах і кантынентах».
21.20 Драма «Жонка астранаўта».
23.10 Серыял «Байкі са склепа».

ВТВ

6.00, 5.20 «PLAY».
7.00, 13.00 «Ералаш».
7.30, 15.30 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
8.00, 17.30, 0.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
8.30 Серыял «Супер Макс».
9.00, 18.00, 23.30 Серыял «Васьмідзясятыя».
10.00, 19.00 Серыял «Апошні з Магікян».
11.00 Прыгоды «Майстэрства падарожнічаць».
13.30 Серыял «Дочкі-маці».
14.30, 3.00 «Сапраўдная Ванга».
16.00, 20.00 Серыял «Дзённік доктара Зайцавай».
17.00, 5.00 «Лаві момант».
21.10 Камедыя «Дзеці шпіёнаў у 4D».
23.00, 4.30 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
0.30, 4.00 «Дурні і дарогі».
1.00 Серыял «90210: Новае пакаленне».

КУЛЬТУРА

6.30 «Еўраньюс».
10.00, 15.00, 19.00, 23.15 Навіны культуры.
10.15 «Наглядальнік».
11.15, 22.00 «Міхайла Ламаносаў». Маст. фільм. Фільм першы. «Ад нетраў сваіх». 2-я серыя.
12.30 «Правілы жыцця».
13.00 «Нефрантавыя нататкі». Дак. серыял.
13.25, 16.50, 1.40, 2.40 «Усе светныя скарбы культуры».
13.45 «Час для разважанняў». Маст. фільм.
14.50 «Антуан Ларан Лавуазье». Дак. фільм.
15.10 «Медныя трубы. Аляксей Суркоў».
15.35, 1.55 «Паліглот». Вывучым французскую за 16 гадзін!
16.20 Да 80-годдзя з дня нараджэння Марыі Біешу. «Малдаўская прымадонна».
17.05, 0.55 Выбраныя шэдэўры П.І. Чайкоўскага. Сімфонія № 5.

НАСТАЛЬГІЯ

6.00 «Акулы пяра». Аляксандр Градскі. 1996 год.
7.00 Канцэрт груп «Машина времени» і «Цветы».
8.10, 2.35 М/с «Болек і Лёлек».
8.25, 10.55, 12.55, 15.40, 16.55, 18.40, 20.20, 21.40, 23.00, 1.00, 5.30 Музычная настальгія.
9.00 Маст. фільм «Дзікае каханне».
12.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: Уладзімір Высоцкі. 2005 год.
13.20 Маст. фільм «Увага — цунамі!».
14.45 М/ф «Як казак шчасце шукаў».
15.00, 21.00 «Мінулы час».
16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР». Лепшае.
18.00 Дак. фільм «Настальгія па Ташкенце».
19.10 Маст. фільм «Водпуск, які не адбыўся».
20.40 М/ф «Як казакі на вяселлі гулялі».
0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1972. 2-я частка. Паўтор ад 2012 года.
1.20 «Это было недавно, это было давно...» Тэлевізійныя мемуары. Сустрэча з пісьменнікам Булатам Акуджавам.
3.00 «Быў час». 2009 год.
4.00 Маст. фільм «Гарадскі раманс».

EUROSPORT

3.00, 6.15 Футбол. Старэйшая ліга футбола. «Чыкага Фаер» (ЗША) — ФК «Далас» (ЗША).
4.00, 07.15, 9.15, 16.00, 23.00, 2.30 Плаванне. Чэмпіянат свету.
5.15, 13.15, 20.00 Веласпорт. Тур Польшчы.
12.15 WATTS.
14.00, 21.00, 1.00 Скачкі ў ваду. Чэмпіянат свету.
21.30 Воднае пола. Чэмпіянат свету.
0.00 Мотакрос. Чэмпіянат свету.
0.30 Аўтагонкі. Шпільберг.

КАМЕДЫЯ

6.00, 10.00, 17.45, 22.00, 3.10 Серыял «Былыя».
6.45 Камедыя «Дарагая, мы паменшылі сябе».
8.00, 14.25, 15.10, 20.05, 22.50, 0.55, 2.55, 5.40 Скетчком «Паміж намі».
8.20 Камедыя «Любовь-морковь-2».
10.45 Камедыя «Закаханы скнара».
12.30 Камедыя «Халасцячкі».
14.00, 14.45, 15.25 «Камедыянты (Шоу)».
16.00 Камедыя «Два светы».
18.30 Камедыя «Зноў у гульні».
20.20 Камедыя «Псіхі на волі».
23.10 Камедыя «Усе выраслі».
1.15 Камедыя «Вялікае вяселле».
4.00 Камедыя «Лары Краўн».

ТБ3

6.00 М/ф.
7.35 «Дачныя гісторыі».
8.00, 19.00, 2.00 «Забароненае каханне». Серыял.
9.30, 3.55 «Судовыя страсці». Дак. серыял.
10.20, 4.40 «Па справах няпоўнагадовых». Дак. серыял.
11.15, 17.00 «Справа Астахава». Дак. серыял.
12.10, 16.05 «Сакрэты экстрасэнсаў». Дак. серыял.
13.05, 18.00 «Тайны следства». Серыял.
14.05, 3.30 «Простыя складанасці».
14.35, 22.40 «Зорныя гісторыі».
15.30, 5.30 «Нераскрытыя тайны».
20.50, 0.25 «Тут хтосьці ёсць».
23.40 «Сакрэтныя матэрыялы». Серыял.

ТБ1000

6.10 Драма «Валодаючы табой».
7.55 Драма «Танцуй са мной».
10.10 Меладрама «Палюбоўнікі».
12.10, 1.20 Камедыя «Амаль знакаміты».
14.20 Меладрама «Нагледзеўшыся дэтэктываў».
16.00 Драма «12 гадоў рабства».
18.10 Трылер «Стоўн».
20.00 Камедыя «Як страціць сяброў і прымусіць усіх цябе ненавідзець».
21.55 Камедыя «Настаўнік англійскай».
23.30 Драма «Прынцэса Манака».
3.25 Меладрама «Святло вакол».
5.15 Драма «Месца пад соснамі».

ТБ1000 РУСКАЕ КІНО

6.20 Меладрама «Вернасць».
8.10 Драма «Час пік».
10.15 Трылер «Асабісты нумар».
12.25, 3.15 Фантастыка «Падзямелле ведзьмаў».
14.00 Меладрама «Прагулка па Парыжы».
15.35 Трылер «Самнамбула».
17.10 Камедыя «Пра што маўчаць дзяўчаты».
18.45 Баявік «Васьмёрка».
20.20 Камедыя «Змяшаныя пачуцці».
21.50 Драма «Weekend».
23.30 Баявік «Антыкілер».
1.30 Драма «Бедны, бедны Павел».
4.50 Драма «Ганна і камандор».

NATIONAL GEOGRAPHIC

6.00, 11.50 Скарбашукальнікі.
6.50, 8.05, 21.00, 23.00, 1.10, 3.10, 4.30 Навуковыя недарэчнасці.
7.15 Зрабі або памры.
8.30, 13.30, 19.20 Дзікае надвор'е.
9.20, 14.20, 20.10 Навука будучага Стывена Хокінга.
10.10, 16.50, 3.40 Супердрэбудаванні Трэцяга рэйха.
11.00 Мегазаводы.
12.40, 21.50, 2.20, 5.15 Папулярная навука.
13.05, 18.30 Гульні розуму.
15.10 У пошуках марскога супердрапежніка.
16.00 Сіла племя.
17.40, 22.40, 2.50 Код небяспекі.
23.30 Расследаванні авіякатастроф.
0.20 Паранармальнае.

DISCOVERY

8.00, 10.55, 15.55, 21.20 Як гэта зроблена?
8.25, 10.30, 15.30, 21.45 Як гэта ўстроена?
8.50, 11.20 Звышчалавечая навука.
9.40, 13.50 З любові да машын.
12.10, 18.00 Паляўнічыя на рэліквіі — ламбард.
13.00, 6.25 Ашалелая рыбалка.
14.40, 5.35 А ты б выжыў?
16.20, 4.00 Акулы аўтатаргоў з Даласа.
17.10, 4.50 Махінатары.
18.50 Аляска: сям'я з лесу.
19.40 Выжыць разам.
20.30 Пешшу ўздоўж Ніла.
22.10 Поўны фарсаж.
23.00 Калекцыянеры аўто.
23.50 Вулічныя гонкі.
0.40, 3.10 Скарбашукальнікі Амерыкі.
1.30, 7.10 Top Gear.
2.20 Маланкавыя катастрофы.
2.45 Сапраўдныя аферысты.

■ На экране

ТРЫ ФІЛЬМЫ ПРА СВАБОДУ, ЯКІЯ ВАРТА ПАГЛЯДЗЕЦЬ

Магічнае слова «свабода» ўсё часцей выходзіць за межы паняццяў, якія матэрыяльна ўвасабляюцца. Свабода чалавека, суполкі, слова, душы ці цэлага грамадства — усё ставіць з'яву ў лік абсалютных каштоўнасцяў, прымушае гаварыць пра яе, як пра няўлоўную, ірацыянальную, ледзь адчувальную тэкстуру. Азіраючыся на сакральнае паняцце, мы прапануем паглядзець тры фільмы, што дыхаюць імкненнем да вольнай прасторы вакол сябе фізічнага і сябе духоўнага.

У фільме **«Шоу Трумана»** Пітэра Уіра, што выйшаў на экраны ў 1998 годзе, галоўны герой у выкананні Джыма Кэры (ён выдатна спраўляецца не толькі з камічнымі персанажамі) становіцца міжвольным удзельнікам грандыёзнага тэлешоу. Перадача, якая ад самага нараджэння адсочвае кожны крок Трумана, яго асабістыя трагедыі, вучобу, сямейнае жыццё, працу страхавым агентам, чыстку зубоў і сон, надзвычай папулярная. Паклоннікі перадачы набываюць атрыбутыку з партрэтам Трумана і плачуць падчас асабліва кранальных момантаў. Сам жа Труман, не ведаючы гэтага, жыве ў свеце, дзе ўсё вакол — бутафорыя. Ён сустракае тых жа людзей, кажа тыя ж словы суседзям з раніцы, набывае газеты ў аднаго прадаўца, а яго жонка часам размаўляе рэкламнымі слоганамі. Момант, калі тайнае стане яўным, паставіць Трумана перад выбарам: заставацца ў свеце, дзе ўсё працуе дзеля яго (штат персаналу тэлешоу сапраўды неверагодны) ці адчыніць дзверы, пераступіць парог і апынуцца ў сапраўдным жыцці.

У мексіканскім фільме 2013 года **«Залатая клетка»** Дыега Кемада-Дыеса свабода лунае недзе ў паветры. Падлеткі-гватэмальцы накіроўваюцца ад беднасці і бесперспектыўнасці ў іншы свет — у Злучаныя Штаты па амерыканскую мару. У Мексіцы яны сустракаюць яшчэ аднаго хлопчыка і бяруць яго ў сваю кампанію. Бязмежныя раўніны, дахі цягнікоў (таму што на білет няма грошай), невядомыя гарады, закінутыя вагоны — гэта шлях маладых людзей да міфічнага лепшага жыцця, і шлях гэты яны выбіраюць самі, як абутак у краме. Ці магчыма дасягнуць мары, паўстае пытанне. Але галоўнае, якой акажацца запаветная зямля, ці вартай яна будзе тых выпрабаванняў, што прыйшлося прайсці падлеткам?

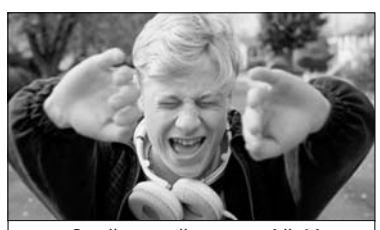

Стыў рассоўвае рамкі ў фільме «Мамачка».

Апошні (пакуль што) фільм маладога канадскага рэжысёра Ксаўе Далана **«Мамачка»** (2014) расказвае пра «нязручнага» 16-гадовага хлопчыка Стыва і яго адносіны з маці Дзіянай. Пасля таго, як яна вымушана забраць яго са школы-інтэрната (на свабоду!), іх адносіны развіваюцца ад абсалютна непрымальных да ідылічных. «Паміж сабой яны бліжэй, чым мужчына з жанчынай», у пачуццях маці і сына ёсць нешта інцэстуальнае, але разам з тым прысутнічае сіндром дэфіцыту ўвагі і гіперактыўнасці ў Стыва. Тым не менш хлопчык рассоўвае рамкі, што яго абмяжоўваюць, і побач з маці аказваецца на свабодзе. Некаторыя рашэнні і падзеі прывядуць яго да «абсалютнай свабоды», маральная ж ацэнка канцоўкі фільма — справа гледача...

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.
katsyalovich@zviazda.by

■

СЕРАДА, 5 ЖНІЎНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.10 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.40, 23.35 Зона Х.
9.10, 22.00 Серыял «След».
10.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.05, 20.00 Серыял «Доўгі шлях дадому».
12.10, 16.30 Серыял «Сямейныя меладрамы-5».
13.05 Дзень у вялікім горадзе.
14.05 Серыял «Дзявочае паляванне».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25, 0.40 Дэтэктыў «Ахоўныя асобы». Заключная серыя.
17.35 Беларуская часінка.
19.20, 23.50 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
21.40 Актуальнае інтэрв'ю.
0.25 Дзень спорту.

БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Тэлераніца.
9.00, 21.35 Тэлебарометр.
9.05, 16.20 Серыял «Каўчэг».
10.35 М/с «Клуб Вінкс. Школа чараўніц».
11.50, 21.45 «Экстрасэнсы-дэтэктывы».
12.50, 22.40 Серыял «Косці».
13.40 Рэпарцёр.
14.30, 19.10 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
17.55, 0.45 Серыял «Ландыш серабрысты».
21.00 Рэальны свет.
21.40 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
23.30 Серыял «Як я сустрэў вашу маму».

БЕЛАРУСЬ 3

7.20 «Дабраранак».
7.45 «Хачу ўсё ведаць!»
8.00, 12.15, 19.40, 0.20 «Калейдаскоп».
8.10, 19.50 «Дастаеўскі». Драма.

9.05, 18.15 «Таленты і паклоннікі». Драма.
10.35, 17.00 М/ф.
11.50, 22.55 «Святло далёкай зоркі». Памяці дырыжора, народнай артысткі Беларусі Таццяны Каламійцавай.
12.25 «Зіна-Зінуля». Драма.
13.50 «Наперад у мінулае».
14.20 «У гасцях у Барыса Аверына». Сустрэча з актрысай, тэатразнаўцай і пісьменніцай-мемуарыстам Тамарай Пяткевіч.
15.15 «Мінін і Пажарскі». Драма.
20.45 «Калыханка».
21.00 «Вечар цяжкага дня».
21.30 «Пад каменным небам». Драма.
23.20 Канцэрт Акадэмічнага ансамбля песні і танца Расійскай Арміі ім. А.В. Аляксандрава.

БЕЛАРУСЬ 5

7.15, 7.45, 0.20 PRO спорт. Навіны.
7.30 Козел пра футбол.
8.05 Спорт-кадр.
8.35, 17.25 Чэмпіянат свету па водных відах спорту. Плаванне.
11.15 Тэніс. Турнір ВТА. Стэнфард.
15.20 Змяшаныя адзінаборствы. ММА. М-1. Чэлендж.
20.25 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Трэці кваліфікацыйны раўнд. Матч у адказ. БАТЭ (Беларусь) — «Відэатон» (Венгрыя).
22.25 Футбол. Міжнародны Кубак чэмпіёнаў. «Чэлсі» — «Фіярэнціна».

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здорава!».
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 «Фазэнда».
11.55 «Модны прыгавор».
13.10 «Мужчынскае/Жаночае».
14.10 Серыял «Дом з лілеямі».
16.20 «Без сведак».
16.50 «Давай пажэнімся!».
18.20 Серыял «Аднакласнікі».
18.50 «Няхай гавораць».
20.00 Час.
21.05 Серыял «Практыка».
23.00 Маст. фільм «Праз 28 дзён».
1.00 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10 «СТБ-спорт».
8.30 Фантастыка «Мсціўцы».
10.05 «Далёкія сваякі».
10.40 «Салдаты 8». Серыял.
11.30 «Сямейныя драмы».
12.30 «Не хлусі мне!».
13.50 «Татальная распрадажа».
14.45, 23.00 «Насланнё». Серыял.
16.50 «Мінск і мінчане».
17.35 «Званая вячэра».
18.35 «Вам і не снілася»: «Адшукваецца вораг дзяржавы». 1-я частка.
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 Баявік «Смерці насуперак».
22.00 «Глядзець усім!».
0.40 «Сакрэтныя тэрыторыі».

МІР

6.00 Серыял «Рускія амазонкі».
8.05 Серыял «У свеце міфаў і памылак».
9.00 «Зроблена ў СССР».
9.30, 2.40 Маст. фільм «Мама выйшла замуж».
11.05 Маст. фільм «Адліга».
13.00, 16.00, 19.00, 23.00 Навіны Садружнасці (бягучы радок).
13.20 Серыял «Адпачынак без ахвяр».
14.15 Серыял «Дублёрка».
16.20 «Сакрэтныя матэрыялы».
16.50, 4.15 Серыял «Вяроўка з пяску».
19.25 Маст. фільм «Прыцягненне».
21.10, 23.15 Серыял «Адвакатэсы».
0.10 Маст. фільм «Ілжывая спакуса».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 20 стагоддзе прадстаўляе: Маст. фільм «Дождж у чужым горадзе».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу.
15.30 «Прамы эфір».
17.10 «Мая планета».
18.00 Серыял «Апошні янычар».
20.55 «Асаблівы выпадак».
21.55, 23.10 Серыял «Тайны следства-14».
23.45 Серыял «Чужое гняздо».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «Сонечна. Без ападкаў».
8.10 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 Сёння.
10.20 Серыял «Дарожны патруль».
12.00 «Суд прысяжных».
13.15 «Суд прысяжных. Канчатковы вердыкт».
14.20 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.45 «Справа густу».
15.15, 16.25 Серыял «Масква. Тры вакзалы».
19.40 Серыял «Новае жыццё сышчыка Гурава».
21.15 Серыял «Шэф».
23.25 Серыял «Пятніцкі. Глава трэцяя».
0.15 Серыял «Горад спакус».

8 КАНАЛ

7.00, 14.05, 19.15, 21.05, 23.30 «Надвор'е».
7.05, 16.00 Мультпарад.
7.20, 19.20 Серыял «Скандал».
8.45, 18.15 Серыял «Каварныя пакаёўкі».
9.25 «Кінаблакнот».
9.40, 13.50, 14.55, 15.45, 16.30, 18.10, 19.00, 21.00 «Хатняя крама».
9.45 Дак. серыял «Дзікая прырода».
10.30 «Адшукваецца адпачынак.
11.00 Трылер «Падзенне Алімпа».
13.05 Серыял «Страла».
14.10 Дак. серыял «Уводзіны ў сабаказнаўства».
15.00 Серыял «Рабыня Ізаўра».
16.20 «Золата маўчання».
16.40 Серыял «Ведзьмы Іст-Энда».
20.50 «Вечарніца».
21.10 Баявік «З Расіі з любоўю».
23.10 Серыял «Байкі са склепа».
23.35 «Хобі TV».

ВТБ

6.00, 5.20 «PLAY».
7.00, 12.50 «Ералаш».
7.30, 15.30 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
8.00, 17.30, 0.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
8.30 Серыял «Супер Макс».
9.00, 18.00, 23.30 Серыял «Васьмідзясятыя».
10.00, 19.00 Серыял «Апошні з Магікян».
11.00 Камедыя «Дзеці шпіёнаў у 4D».
13.30, 1.00 Серыял «Дочкі-маці».
14.30, 3.00 «Ведаць будучыню. Жыццё пасля Вангі».
16.00, 20.00 Серыял «Дзённік доктара Зайцавай».
17.00, 5.00 «Лаві момант».
21.10 Камедыя «Джэк і Джыл: Каханне на чамаданах».
22.50, 4.30 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
0.30, 4.00 «Дурні і дарогі».

КУЛЬТУРА

6.30 «Ёўраньюс».
10.00, 15.00, 19.00, 23.15 Навіны культуры.
10.15 «Наглядальнік».
11.15, 22.00 «Міхайла Ламаносаў». Маст. фільм. Фільм першы. «Ад нетраў сваіх». 3-я серыя.
12.30 «Правілы жыцця».
13.00 «Нефрантавыя нататкі». Дак. серыял.
13.25, 2.40 «Сусветныя скарбы культуры».
13.45 «Ён, яна і дзеці». Маст. фільм.
15.10 «Медныя трубы. Міхаіл Ісакоўскі».
15.35, 1.55 «Паліглот». Вывучым французскую за 16 гадзін!
16.25 «Больш, чым каханне». Ганна і Павел Флярэнскія.
17.05 Выбраныя шэдэўры П.І. Чайкоўскага. Выбраныя хоры а cappella.
17.50 «Свет з-за століка». Парыж.
18.20 «Рэм Хахлоў. Апошняя вышыня». Дак. фільм.
19.15 Невядомы Пецяргоф. «Пытанне пра Думу».
19.45 «Добрай ночы, малыя!»
19.55 110 гадоў з дня нараджэння Арцёма Мікаяна. «Жыццё хутчэй імгнення». Дак. фільм.
20.35 «Абсалютны слых».
21.15 Генералы супраць генералаў. «Выход». Дак. фільм.
23.30 Мастсавет.
23.35 Прыватныя хронікі. «Позняя сустрэча». Маст. фільм.
0.55 «Мой Шастаковіч». Дак. фільм.
1.50 «Антуан Ларан Лавуазье». Дак. фільм.

НАСТАЛЬГІЯ

6.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: Уладзімір Высоцкі. 2005 год.
6.55, 9.40, 10.55, 12.40, 14.20, 15.40, 17.00, 18.00, 21.40, 23.00, 2.25, 4.55 Музычная настальгія.
7.20 Маст. фільм «Увага — цунамі!».
8.45 М/ф «Як казак шчасце шукаў».
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час».
10.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР». Лепшае.
12.00 Дак. фільм «Настальгія па Ташкенце».
13.10 Маст. фільм «Водпуск, які не адбыўся».
14.40 М/ф «Як казакі на вяселлі гулялі».
19.15 Маст. фільм «Іх ведалі толькі ў твар».
23.20 «Рок-н-рол ТБ». Канцэрт групы «Лига блюза» ў Тэатры эстрады. 1993 год.
0.00 «Акулы пяра». Аляксандр Градскі. 1996 год.
1.00 Канцэрт груп «Машина времени» і «Цветы».
2.10 М/с «Болек і Лёлек».
3.00 Маст. фільм «Дзікае каханне».

EUROSPORT

3.30 WATTS.
4.15, 6.15, 12.30, 14.00, 21.00, 1.35 Скачкі ў ваду. Чэмпіянат свету.
5.15, 15.15, 20.15 Веласпорт. Тур Польшчы. 3-і этап.
7.15, 9.15, 16.15, 23.00, 0.35, 2.30 Плаванне. Чэмпіянат свету.
21.15, 0.30 Выбранае па серадах.
21.20 All Sports.
21.25 Навіны коннага спорту.
21.30 Конны спорт. Кубак нацый Хікстэд.
21.45 Гольф.
22.45 Гольф. Тур PGA.
23.45 Гольф. Еўрапейскі тур.
0.15 Гольф-клуб.
0.25 Парусны спорт. Яхт-клуб.

КАМЕДЫЯ

6.00, 10.00, 17.35, 22.00, 3.10 Серыял «Былыя».
6.45 Камедыя «Любовь-морковь-2».
8.25 Камедыя «Халасцячкі».
10.40 Камедыя «Два светы».
12.25 Камедыя «Зноў у гульні».
14.00, 14.45, 15.25 «Камедыянты (Шоу)».
14.25, 15.10, 19.55, 22.50, 0.55, 2.55, 5.25 Скетчком «Паміж намі».
16.00 Камедыя «Усе выраслі».
18.20 Камедыя «Псіхі на волі».
20.20 Меладрама «Па прыкметах сумяшчальнасці».
23.10 Камедыя «Шосты элемент».
1.15 Камедыя «Закаханы скнара».
4.00 Камедыя «Вялікае вяселле».

ТБ3

6.00 М/ф.
7.30, 3.30 «Дачныя гісторыі».
7.55, 18.55, 1.35 «Забароненае каханне». Серыял.
9.25, 3.55 «Судовыя страсці». Дак. серыял.
10.15, 4.40 «Па справах няпоўнагадовых». Дак. серыял.
11.10, 16.55 «Справа Астахава». Дак. серыял.
12.05, 16.00 «Сакрэты экстрасэнсаў». Дак. серыял.
13.00, 17.55 «Тайны следства». Серыял.
13.55, 3.05 «Простыя складанасці».
14.25, 22.35 «Зорныя гісторыі».
15.25 «Нераскрытыя тайны. Факультатыў навука».
20.45, 0.05 «Тут хтосьці ёсць».
23.20 «Сакрэтныя матэрыялы». Серыял.
5.30 «Нераскрытыя тайны».

ТБ1000

7.30 Камедыя «Давай, да пабачэння!».
9.05 Камедыя «Амаль знакаміты».
11.15, 4.20 Драма «Снежань».
12.45, 1.45 Меладрама «Эпоха нявіннасці».
15.05 Драма «Заганныя сувязі».
16.35 Камедыя «Уік-энд у Парыжы».
18.15 Меладрама «Цяжкасці перакладу».
20.00 Драма «Паўночная краіна».
22.15 Меладрама «Святло вакол».
0.05 Драма «Бабёр».

ТБ1000 РУСКАЕ КІНО

6.20 Драма «Балі Валтасара, або Ноч са Сталіным».
8.05 Камедыя «Палярны рэйс».
9.50 Казка «Пасля дожджыку ў чацвер».
11.20 Драма «Гутарка».
12.45, 3.25 Камедыя «Год цяляці».
14.15 Драма «Гульні матылькоў».
16.05 Драма «Анёлы вайны».
18.10 Драма «Гарпастум».
20.20 Меладрама «Паралельныя светы».
21.55 Меладрама «Вы не пакінеце мяне».
23.55 Камедыя «Хлопец з Марса».
1.35 Меладрама «Клоўны».
4.55 Драма «Дом з вежкай».

NATIONAL GEOGRAPHIC

6.00, 11.50 Скарбашукальнікі.
6.50, 8.05, 13.30, 19.20, 23.00, 3.10 Навуковыя недарэчнасці.
7.15 Зрабі або памры.
9.20, 12.40, 14.20, 20.10 Папулярная навука.
10.10, 16.50, 3.40 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха.
11.00 Мегазаводы.
13.05 Гульні розуму.
15.10 Жанчына, выхаваная малпамі.
16.00 Сіла племя.
17.40, 21.00, 1.10, 4.30 Экстрэмальны экспрэс.
18.30, 21.50, 2.20, 5.15 Дзікі тунец.
22.40, 2.50 Код небяспекі.
23.30 Расследаванні авіякатастроф.
0.20 Паранармальнае.

DISCOVERY

8.00, 10.55, 15.55, 21.20 Як гэта зроблена?
8.25, 10.30, 15.30, 21.45 Як гэта ўстроена?
8.50, 11.20 А ты б выжыў?
9.40, 13.50 Акулы аўтатаргоў з Даласа.
12.10, 18.00 Скарбашукальнікі Амерыкі.
13.00, 0.40, 6.25 Майстар па стварэнні басейнаў.
14.40, 5.35 Навука магіі.
16.20, 4.00 Пятая перадача.
17.10, 4.50 Махінатары.
18.50 Вулічныя гонкі.
19.40 Поўны фарсаж.
20.30 Калекцыянеры аўто.
22.10 Бітвы за кантэйнеры.
23.00 Што ў вас у гаражы?
23.50 Гаражнае золата.
1.30, 7.10 Top Gear.
2.20 Маланкавыя катастрофы.
2.45 Сапраўдныя аферысты.
3.10 Склады: бітва ў Канадзе.

Гараскоп на

АВЕН. Ваша напорыстасць і настойлівасць можа сустрэць ў адказ рэакцыю процілеглай накіраванасці. Канфлікт бакоў небяспечны тым, што вы не толькі запаволіце свой рух, але і можаце наогул сур'ёзна саступіць свае пазіцыі. Калі праявіце мудрасць і ў некаторых момантах саступіце, ёсць шанц вырашыць сітуацыю з максімальнай выгадай для ўсіх. Інакш давядзецца яшчэ доўга аднаўляцца ад таго, што адбылося, і пераасэнсоўваць свае ўчынкі. Старайцеся не ўвязвацца ні ў якія проціборствы...

ЦЯЛЕЦ. Спрыяльны тыдзень. Ваш творчы і дзелавы патэнцыял актывізуецца на яго пачатку, зможаце заняцца новай дзейнасцю або як мінімум строіць планы на будучыню, якім наканавана спраўдзіцца (пры вашай інтэнсіўнай падтрымцы). Асаблівая адчувальнасць і рамантычнасць вас чакае ў сярэдзіне тыдня. Разам з вогненным запалам гэта дазволіць раскрыць сябе ў новых сферах дзейнасці, паказаць з іншага боку. Канец тыдня будзе прысвечаны вырашэнню юрыдычных пытанняў або высвятленню, хто мае рацыю, а хто вінаваты.

БЛІЗНЯТЫ. Вы зноў не можаце прыйсці да згоды з самім сабой, яшчэ цяжэй даецца згода з навакольнымі людзьмі. Будзеце схільныя да імпульсіўных паводзін, зноў хапаецеся за мноства спраў адразу, мяркуючы, што хопіць сіл справіцца з усімі, і пры гэтым абсалютна няўважлівыя да чужых думак і патрэб. Канфліктныя сітуацыі магчымыя, але не ў вострай форме. Вам хопіць мудрасці (бліжэй да канца тыдня), каб згладзіць вострыя вуглы і знайсці кампраміс паміж жаданнямі і магчымасцямі, як вашымі, так і іншых людзей. Паспрабуйце гэты досвед перанесці на будучыню.

РАК. Рызыкуеце стаць закладнікам сваіх мар. Свет, які вы перад сабой бачыце, можа значна адрозніваццца ад таго свету, з якім давядзецца сутыкнуцца. У пачатку тыдня чакае палёт фантазіі і розныя прывабныя прапановы, якія дазволілі б рэалізаваць вашы мары. Але, на жаль, не ў гэты раз. Спробы нешта змяніць у сваім жыцці, асабліва ў сямейнай сферы, не прывядуць да станоўчага выніку. Для таго каб захаваць мір і дабрабыт, імкніцеся да мінімальнай колькасці дзеянняў і звядзіце перамены да нуля.

ЛЕЎ. Вас чакае спакойны час у коле сям'і. Давядзецца вырашыць некалькі важных пытанняў, звязаных са спадчынай або размеркаваннем сямейнага бюджэту. Верагодныя і рознагалоссі прававога характару, але не абавязкова яны будуць звязаны з канфліктамі, магчыма, проста спатрэбіцца запаўненне дакументаў і заключэнне дагавораў. Але ў цэлым цягам тыдня вас чакаюць толькі спрыяльныя падзеі і радасныя моманты. Гэты час рэкамендуецца прысвяціць самым блізкім людзям.

ДЗЕВА. Вы трапіце ў шэраг падзей, кругаварот лёсу, вынік якога вам не вядомы. З аднаго боку, гэтую пазіцыю можна назваць няўстойлівай, але з другога — яе можна павярнуць у любы бок, у тым ліку і на вашу карысць. Гэтым і трэба будзе займацца цягам тыдня — браць лёс за рогі. І калі вы прыкладзяце намаганні, будзеце слухацца розуму, усё папярэдне ўзважваць і адмяраць, а потым ужо дзейнічаць, то вам будзе спадарожнічаць поспех. Чакайце паляпшэння ва ўсіх сферах, якія вас цікавяць, і перш за ўсё — матэрыяльных. Але заўсёды кіруйцеся розумам, а не пачуццямі.

Наступны тыдзень

ШАЛІ. Калі вы задумалі ўзяцца за новую, важную і перспектыўную справу, то не варта адкладваць. Тыдзень вельмі падыходзіць для тых, хто прывык дзейнічаць сваімі сіламі і спадзявацца толькі на сябе. Ён спрыяльны таксама для ўсіх пачынанняў, асабліва ў сферах, звязаных з працай і творчасцю. Вы можаце атрымаць падтрымку збоку, але, хутчэй за ўсё, яна будзе вуснай і праявіцца ва ўхваленні вашых дзеянняў. Хоць карысць ад гэтага і невялікая, затое дабавіць упэўненасці ў сабе.

СКАРПІЁН. Упартая праца на пачатку тыдня можа аказацца вышэй вашых сіл, але ўскладзеныя на вас абавязкі і задачы ўсё ж давядзецца выканаць. У першыя дні тыдня можна закласці падмурак для поспеху ў будучыні. І ўжо з сярэдзіны ў вас будзе магчымасць адпачыць і атрымаць асалоду ад свецкага жыцця. Актыўная дзейнасць, асабліва бліжэй да канца тыдня, супрацьпаказана. Можаце адчуць сябе замкнёнымі і скаванымі ў паўнамоцтвах, але гэта толькі таму, што спрабуеце рабіць тое, што рабіць не варта, і лёс (нярэдка праз іншых людзей) паведамляе пра гэта.

СТРАЛЕЦ. Вам зноў не сядзіцца на месцы, як у прамым, так і ў пераносным сэнсе. Вашы парывы што-небудзь здзейсніць (у асноўным на словах), усім падказаць, што і як рабіць, параіцца і даць указанні не заўсёды даводзяць да дабра. Неасцярожнасць у словах, імпульсіўнасць ва ўчынках і рашэннях, а таксама клопат у першую чаргу пра свае інтарэсы могуць сапсаваць адносіны з навакольнымі. А ў некаторых выпадках закрануць і фінансавае становішча. Паспрабуйце накіраваць свае парывы ў мірнае рэчышча.

КАЗЯРОГ. Падзеі тыдня запатрабуюць большай настойлівасці і рашучасці. У пачатку тыдня можаце апынуцца ў цяжкім становішчы, звязаным з неспрыяльным стаўленнем да вас з боку іншых людзей. Трэба будзе адстойваць сваю пазіцыю ўсімі сіламі і дамагацца пастаўленых мэт. У гэты час чакаецца прыліў сіл і рашучасці, таму вы будзеце здольныя збіць горы, а ўжо даказаць усім астатнім, што маеце рацыю і вашу волю трэба выконваць, будзе прасцей простага.

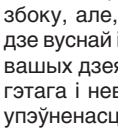

ВАДАЛЕЙ. Цягам тыдня трэба будзе круціць кола Фартуны ў свой бок. Задача гэтая хоць і прыемная, але няпростая. Спатрэбяцца актыўныя і рашучыя дзеянні, ініцыятыўнасць і напорыстасць. Ідэі, якія з'явяцца ў сярэдзіне тыдня, будуць лёгкія ў выкананні і прынясуць поспех, таму добра запомніце іх і не адкладайце ў доўгую скрыню. Лепш адразу ж узяцца за ўвасабленне іх у жыццё. Асабліва актыўныя будзеце ў канцы тыдня, таму смела бярыце працу на дом і на выхадныя.

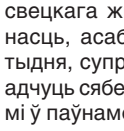

РЫБЫ. Трэба будзе навучыцца ўтрымліваць баланс паміж вашымі імкненнямі да матэрыяльных каштоўнасцяў і духоўных радасцяў. Будзеце паглыбленыя ў вывучэнне свайго бюджэту, а таксама занятыя пошукам дадатковых спосабаў зарабіць і ўмацаваць сваё матэрыяльнае становішча. Такая накіраванасць можа зацямніць жаданне, якое прабівацца ўнутры вас, завесці раман ці неяк упрыгожыць сямейнае жыццё. А калі эмоцыі і пачуцці будуць больш моцнымі, то пачнуць адцягваць вас ад паўсядзённых клопатаў. Праявіўшы кемлівасць і мудрасць, зможаце знайсці спосаб, як сумясціць прыемнае з карысным.

ЧАЦВЕР, 6 ЖНІЎНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.05 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.40, 23.30 Зона Х.
8.50 Слова Мітрапаліта Тадэвуша Кандрусевіча на свята Праабражэнне Гасподняе.
9.10, 22.00 Серыял «След».
10.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.05, 20.00 Серыял «Доўгі шлях дадому».
12.10, 16.35 Серыял «Сямейныя меладрамы-5».
13.05 Дзень у вялікім горадзе.
14.05 Серыял «Дзявочае паляванне».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25, 0.35 Дэтэктыў «Выходжу цябе шукаць». 1-я серыя.
17.35 Беларуская часінка.
19.20, 23.45 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
21.40 Спецыяльны рэпартаж.
0.20 Дзень спорту.

БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Тэлераніца.
9.00, 21.35 Тэлебарометр.
9.05, 16.15 Серыял «Каўчэг».
10.40 М/с «Клуб Вінкс. Школа чараўніц».
11.55, 21.45 «Экстрасэнсы-дэтэктывы».
12.50, 22.45 Серыял «Косці».
13.55 Беларуская кухня.
14.25, 19.10 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
17.55, 0.50 Серыял «Ландыш серабрысты».
21.00 Рэальны свет.
21.40 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
23.35 Серыял «Як я сустрэў вашу маму».

БЕЛАРУСЬ 3

7.20 «Дабраранак».
7.45 «Хачу ўсё ведаць!»
8.00, 11.40, 19.40, 0.25 «Калейдаскоп».
8.10, 19.50 «Дастаеўскі». Драма.
9.05, 17.50 «Старыя казкі». Гісторыя стварэння фільма «Расклад на паслязаўтра».
9.30, 18.15 «Расклад на паслязаўтра». Школьная кінаапавесць.
10.50 М/ф.
11.15, 23.05 «Святло далёкай зоркі». Памяці мастака Леаніда Дробава.
11.50 «Пад каменным небам». Драма.
13.15 «Сустрэчы ў «Букваедзе». Дзіцячы ўрач, тэлевядучы Яўген Камароўскі.
13.55 «Суворaў». Драма.
15.40 «Ігар Лучанок. Мелодыя лёсу». Дак. фільм.
16.30 «Славянскі базар-2008». Творчы вечар Ігара Лучанка «Неспакойнае сэрца».
20.45 «Калыханка».
21.05 «Вечар цяжкага дня».
21.30 «Гісторыя Асі Клячынай, якая кахала, ды не выйшла замуж». Меладрама.
23.30 «Вершы і музыка, любоў і Пецярбург». Марафон аўтарскай песні.

БЕЛАРУСЬ 5

7.15, 7.45, 1.00 PRO спорт. Навіны.
7.30 Селфі.
8.00, 17.25 Чэмпіянат свету па водных відах спорту. Плаванне.
11.00 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Трэці кваліфікацыйны раўнд. Матч у адказ. БАТЭ (Беларусь) — «Відэатон» (Венгрыя).
12.50, 22.10 Тэніс. Турнір ВТА. Стэнфард.
16.15 Пляжны футбол. Чэмпіянат свету. Фінал.
20.10 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. Трэці кваліфікацыйны раўнд. Матч у адказ. «Дынама» (Мінск) — «Цюрых» (Швейцарыя).

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здорава!».
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 «Фазэнда».
11.55 «Модны прыгавор».
13.10 «Мужчынскае/Жаночае».
14.10 Серыял «Дом з лілеямі».
16.20 «Без сведак».
16.50 «Давай пажэнімся!».
18.20 Серыял «Аднакласнікі».
18.50 «Няхай гавораць».
20.00 Час.
21.05 «Трэба разабрацца».
21.30 Серыял «Практыка».
23.25 Камедыя «Усё пра Стыва».
1.10 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10 «СТБ-спорт».
8.30 Баявік «Смерці насуперак».
10.10 «Скардзіцца дазваляецца».
10.40 «Салдаты 8». Серыял.
11.30 «Сямейныя драмы».
12.30 «Не хлусі мне!».
13.50 «Татальная распрадажа».
14.45, 23.00 «Насланнё». Серыял.
16.50 «Прыгоды дылетанта».
17.35 «Званая вячэра».
18.35 «Вам і не снілася»: «Адшукваецца вораг дзяржавы».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 Маст. фільм «Клуб няўдачніц».
22.10 «Глядзець усім!».
0.40 «Таямніцы свету».

МІР

6.00 Серыял «Рускія амазонкі».
8.05, 2.45 Серыял «У свеце міфаў і памылак».
9.00, 5.25 «Зроблена ў СССР».
9.30 Маст. фільм «Да Чорнага мора».
11.00 Маст. фільм «Прыцягненне».
13.00, 16.00, 19.00, 23.00 Навіны Садружнасці (бягучы радок).
13.20, 1.55 Серыял «Адпачынак без ахвяр».
14.15 Серыял «Дублёрка».
16.20 «Сакрэтныя матэрыялы».
16.50, 3.40 Серыял «Вяроўка з пяску».
19.25 Маст. фільм «Сцерва для чэмпіёна».
21.15, 23.15 Серыял «Адвакатэсы».
0.10 Маст. фільм «Прадчуванне».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 Маст. фільм «Трэст, які лопнуў».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу.
15.30 «Прамы эфір».
17.10 «Мая планета».
18.00 Серыял «Апошні янычар».
20.55 «Асаблівы выпадак».
21.55, 23.10 Серыял «Тайны следства-14».
23.45 Серыял «Чужое гняздо».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «Сонечна. Без ападкаў».
8.10 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 Сёння.
10.20 Серыял «Дарожны патруль».
12.00 «Суд прысяжных».
13.15 «Суд прысяжных. Канчатковы вердыкт».
14.20 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.45 «Справа густу».
15.15, 16.25 Серыял «Масква. Тры вакзалы».
19.25 «Хірасіма і Нагасакі. Рассакрэчана».
19.55 Серыял «Новае жыццё сышчыка Гурава».
21.30 Серыял «Шэф».
23.30 Серыял «Пятніцкі. Глава трэцяя».
0.15 Серыял «Горад спакус».

8 КАНАЛ

7.00, 14.10, 19.15, 21.05, 23.25 «Надвор'е».
7.05, 16.00 Мультпарад.
7.20, 19.20 Серыял «Скандал».
8.45, 18.15 Серыял «Каварныя пакаёўкі».
9.30 «Кінаблакнот».
9.45 Дак. серыял «Дзікая прырода».
10.30, 23.30 «Хобі TV».
11.00 Баявік «З Расіі з любоўю».
13.00, 13.55, 15.45, 16.30, 18.10, 21.00 «Хатняя крама».
13.10 Серыял «Страла».
14.15 Дак. серыял «Уводзіны ў сабаказнаўства».
15.00 Серыял «Рабыня Ізаўра».
16.40 Серыял «Ведзьмы Іст-Энда».
19.00 «Фэшн is my прафэшн».
20.50 «Вечарніца».
21.10 «Даведнік па краінах і кантынентах».
21.20 Драма «Небяспечная ілюзія».
23.05 Серыял «Байкі са склепа».

ВТВ

6.00, 5.20 «PLAY».
7.00, 12.40, 13.05 «Ералаш».
7.30, 15.30, 2.30 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
8.00, 17.30, 0.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
8.30 Серыял «Супер Макс».
9.00, 18.00, 23.30 Серыял «Васьмідзясятыя».
10.00, 19.00 Серыял «Апошні з Магікян».
11.00 Камедыя «Джэк і Джыл: Каханне на чамаданах».
13.30, 1.00 Серыял «Дочкі-маці».
14.30, 3.00 «Ведаць будучыню. Жыццё пасля Вангі».
16.00, 20.00 Серыял «Дзённік доктара Зайцавай».
17.00, 5.00 «Лаві момант».
21.10 Трылер «Замкнуты ланцуг».
23.05, 4.30 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
0.30, 4.00 «Дурні і дарогі».

КУЛЬТУРА

6.30 «Еўраньюс».
10.00, 15.00, 19.00, 23.15 Навіны культуры.
10.15 «Наглядальнік».
11.15, 22.00 «Міхайла Ламаносаў». Маст. фільм. Фільм другі. «Брама вучонасці». 1-я серыя.
12.30 «Правілы жыцця».
13.00 «Нефрантавыя нататкі». Дак. серыял.
13.30 «Позняя сустрэча». Маст. фільм.
14.50, 23.05 «Каміль Каро». Дак. фільм.
15.10 «Медныя трубы. Ганна Баркова».
15.35, 1.55 «Паліглот». Вывучым французскую за 16 гадзін!
16.25 «Арцём Мікаян. Жыццё хутчэй за МіГ». Дак. фільм.
17.05, 0.55 Выбраныя шэдэўры П.І. Чайкоўскага. Уверцюра-фантазія «Рамэа і Джульета». Варыяцыі на тэму ракако.
17.50, 1.35, 2.40 «Сусветныя скарбы культуры».
18.05 «Мой Шастаковіч». Дак. фільм.
19.15 Невядомы Пецергоф. «Марожанае з бэзу».
19.45 «Добрай ночы, малыя!»
19.55 «Святаслаў Фёдараў. Бачыць святло». Дак. фільм.
20.35 «Абсалютны слых».
21.15 Генералы супраць генералаў. «Навекі чужыя». Дак. фільм.
23.30 Мастсавет.
23.35 «100 гадоў з дня абароны крэпасці Асавец. «Непераможны гарнізон». Дак. фільм.
0.30 «Ружы для караля. Ігар Севяранін». Дак. фільм.

НАСТАЛЬГІЯ

6.00 Дак. фільм «Настальгія па Ташкенце».
6.40, 8.20, 9.40, 11.00, 12.00, 15.40, 17.00, 18.00, 21.40, 23.00, 0.55, 3.40, 4.55 Музычная настальгія.
7.10 Маст. фільм «Водпуск, які не адбыўся».
8.40 М/ф «Як казакі на вяселлі гулялі».
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час».
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР». Лепшае.
13.15 Маст. фільм «Іх ведалі толькі ў твар».
17.20 «Рок-н-рол ТБ». Канцэрт групы «Лига блюза» ў Тэатры эстрады. 1993 год.
19.10 Маст. фільм «Белы выбух».
20.40 М/ф «У лясным гушчары».
23.20 «Рок-н-рол ТБ». «Фестываль Робін Гуд» у г. Лыткарына. 1993 год.
0.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: Уладзімір Высоцкі. 2005 год.
1.20 Маст. фільм «Увага — цунамі!».
2.45 М/ф «Як казак шчасце шукаў».

EUROSPORT

4.00, 7.15, 9.15, 16.15, 23.00, 2.30 Плаванне. Чэмпіянат свету.
4.15 WATTS.
5.15, 15.30, 0.00 Веласпорт. Тур Польшчы.
6.15, 12.15 Скачкі ў ваду. Чэмпіянат свету.
13.15, 20.00, 1.00 Воднае пола. Чэмпіянат свету.
14.00 Скачкі на лыжах з трамплiна. Летні Гран-пры.

КАМЕДЫЯ

6.00, 10.00, 17.45, 22.00, 3.10 Серыял «Былыя».
6.45 Камедыя «Халасцячкі».
8.20 Камедыя «Зноў у гульні».
10.40 Камедыя «Усе выраслі».
12.20 Камедыя «Псіхі на волі».
14.00, 14.45, 15.25 «Камедыянты (Шоу)».
14.25, 15.10, 20.00, 21.45, 22.50, 0.50, 2.55, 5.35 Скетчком «Паміж намі».
16.00 Камедыя «Шосты элемент».
18.30 Меладрама «Па прыкметах сумяшчальнасці».
20.20 Камедыя «Дублёр».
22.25 Серыял «Прападобны». 1-я серыя.
23.10 Камедыя «Ад 180 і вышэй».
1.15 Камедыя «Два светы».
4.00 Камедыя «Закаханы скнара».

ТБ3

6.00 М/ф.
7.30 «Дачныя гісторыі».
7.55, 18.35, 1.45 «Забаронене каханне». Серыял.
9.30, 3.50 «Судовыя страсці». Дак. серыял.
10.20, 4.40 «Па справах няпоўнагадовых». Дак. серыял.
11.15, 16.40 «Справа Астахава». Дак. серыял.
12.10, 15.45 «Сакрэты экстрасэнсаў». Дак. серыял.
13.00, 17.35 «Тайны следства». Серыял.
13.55, 3.25 «Простыя складанасці».
14.25, 22.30 «Зорныя гісторыі».
15.10 «Нераскрытыя тайны. Факультатыў навука».
20.40, 0.15 «Тут хтосьці ёсць».
23.20 «Сакрэтныя матэрыялы». Серыял.
0.05 «Progiно».
5.30 «Нераскрытыя тайны».

ТБ1000

6.20 Камедыя «Настаўнік англійскай».
8.10 Меладрама «Эпоха нявіннасці».
10.40 Меладрама «Цяжкасці перакладу».
12.25, 2.25 Камедыя «50 першых пацалункаў».
14.10 Камедыя «Як страціць сяброў і прымусіць усіх цябе ненавідзець».
16.05 Драма «Паўночная краіна».
18.20 Драма «Валодаючы табой».
20.00 Меладрама «Сямейка Джонсаў».
21.45 Трылер «Стоўн».
23.40 Прыгоды «Лекар: вучань Авіцэны».
4.20 Камедыя «Мой маленькі анёл».

ТБ1000 РУСКАЕ КІНО

6.20 Фантастыка «Падзямелле ведзьмаў».
7.50 Меладрама «Паралельныя светы».
9.20 Драма «Бедны, бедны Павел».
11.10, 4.30 Казка «Дзюймовачка».
12.50 Камедыя «Саламяны капялюшык».
15.15 Камедыя «Нерэальнае каханне».
16.45 Драма «Weekend».
18.25 Драма «Час пік».
20.20 Баявік «Дзень Д.»
21.50 Драма «9 дзён і адна раніца».
23.30 Камедыя «Механічная сюіта».
1.20 Драма «Захоўвай мяне, мой талісман».
2.50 Камедыя «Падарунак з характарам».

NATIONAL GEOGRAPHIC

6.00, 11.50 Скарбашукальнікі.
6.50, 8.05, 23.00, 3.10 Навуковыя недарэчнасці.
7.15 Зрабі або памры.
8.30, 13.30, 19.20 Экстрэмальны экспрэс.
9.20, 14.20, 20.10 Дзікі тунец.
10.10, 16.50, 3.40 Супербудаванні Трэцяга рэйха.
11.00 Мегазаводы.
12.40 Папулярная навука.
13.05 Гульні розуму.
15.10 Каралева тыграў.
16.00 Сіла племя.
17.40, 21.00, 1.10, 4.30 Будаўнічая ліхаманка.
18.30, 21.50, 2.20, 5.15 Незвычайныя промыслы.
22.40, 2.50 Код небяспекі.
23.30 Расследаванні авіякатастроф.
0.20 Паранармальнае.

DISCOVERY

8.00, 10.55, 15.55, 21.20 Як гэта зроблена?
8.25, 10.30, 15.30, 21.45 Як гэта ўстроена?
8.50, 11.20 Навука магіі.
9.40, 13.50 Пятая перадача.
12.10, 18.00 Склады: бітва ў Канадзе.
13.00, 6.25 Голыя і напалоханыя.
14.40, 5.35 Забойныя дылемы.
16.20, 4.00 Дом для аўто.
17.10, 4.50 Махінатары.
18.50 Гаражнае золата.
19.40 Што ў вас у гаражы?
20.30 Бітвы за кантэйнеры.
22.10 Ледзяное золата.
23.00 Смяротны ўлоў.
23.50 Дарожныя каўбоі.
0.40, 3.10 Бітва за нерухомасць.
1.30, 7.10 Top Gear.
2.20 Маланкавыя катастрофы.
2.45 Сапраўдныя аферысты.

ШАШКІ

Пад рэдакцыяй міжнароднага арбітра Мікалая ГРУШЭЎСКАГА

ЗАКЛЮЧНЫ ТУР

Ім заканчвае свой аўтарскі бліц-67 Дзмітрый Камчыцкі — майстар кампазіцыі з Магілёва:

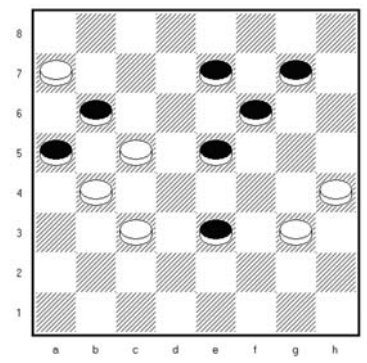

№ 6. **Белыя:** a7, b4, c3, c5, g3, h4 (6).

Чорныя: a5, b6, e3, e5, e7, f6, g7 (7).

Выйгрыш: g5!! (b2A) h6, a3 (d2) h4 (e5) c1! (e1) b2 (f4) b8 (e3) a7 (d2) c1x. Варыянт жа A(f2) застаецца за вамі.

ТУРНІРЫ ПАМЯЦІ

Першы з іх быў праведзены ў гонар услаўленых слонімскіх прапагандыстаў старадаўняй гульні М. Крата і братоў Мялешкаў. Па-за канкурэнцыяй выступіў Яўген Кандрачэнка: гросмайстар з Гомеля паказаў стапрацэнтны вынік (14 ачкоў з 14 магчымых!). Кандыдаты ў майстры спорту заняліі: Аляксандр Барташ з Маладзечна — другое месца (11 ачкоў), Віктар Міська са Слоніма — трэцяе (10).

Другі прысвечаны нашаму таленавітаму суайчыннік Міхаілу Гелеру і прайшоў у мінскай СДЮШАР-11. Тут вызначыўся экс-чэмпіён свету Аркадзь Плаккін (13 ачкоў). Яшчэ адзін ветэран, Вячаслаў Палянскі, фінішаваў трэцім (12). Абодва з'яўляюцца 75-гадовымі юбілярамі. Па каэфіцыенце другое месца прысуджана маладому майстру Дзмітрыю Фадзееву.

БАТАЛІІ ЖАНЧЫН

Яны адбыліся ў горадзе Ухань (Кітай) у рамках чэмпіянату свету па шашках-100. Ва ўпартай барацьбе чэмпіёнкай стала Зоя Голубева (Латвія) — у 15-ты раз! Сярэбраны медаль заваявала полька Наталля Садоўска, бронзавы — Вольга Камышляева (Нідэрланды). Прадстаўніца Беларусі Вольга Федаровіч заняла высокае чацвёртае месца: ад прызёраў яна адстала ўсяго на адно ачко.

Прыемна адзначыць, што Зоя Голубева і Вольга Камышляева маюць беларускія карані, а Наталля Садоўска трэніравалася пад кіраўніцтвам мінскага гросмайстра Яўгена Ватуціна.

Паглядзіце цікавую камбінацыю:

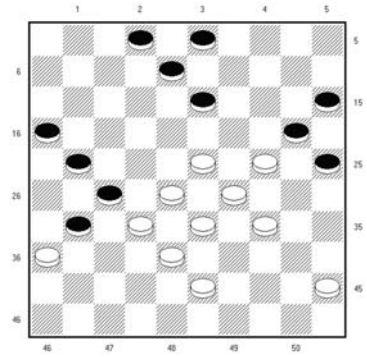

Белыя (T. Tansykkuzhina): 23, 24, 28, 29, 32, 33, 34, 36, 38, 43, 45 (11).

Чорныя (E. Dondov): 2, 3, 8, 13, 15, 16, 20, 21, 25, 27, 31 (11).

1... 31-37 2. 32:41 27-32 3. 38:27 21:32 4. 28:37 25-30 5. 34:14 13-19 6. 24:13 08:48+.

Рашэнні

Бліц 67/5 (Д. Камчыцкі): h6!, g3, d8, e7, c5, c5x.

«Памяці Іванова»: канструкцыя 5 на 7 — 1. 16-11 і г. д. Была прысвечана вядучаму рубрыкі.

З заданнямі справіліся: І. Ананіч (Гродна), У. Бандарык (Мінскі раён), А. Белы (Наваполацк), У. Валчкоў (Маладзечна), А. Літвінаў (Мінск), А. Камінская (Вілейка), С. Нячаеў (Баранавічы), І. Працук (Паставы), В. Талкачоў (Клімавіцкі раён) і інш.

ПЯТНІЦА, 7 ЖНІЎНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 1.15 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.20 Зона Х.
9.10 Серыял «След».
10.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.05, 20.00 Серыял «Доўгі шлях дадому».
12.10, 16.35 Серыял «Сямейныя меладрамы-5».
13.05 Дзень у вялікім горадзе.
14.05 Серыял «Дзявочае паляванне».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25, 1.45 Дэтэктыў «Выходжу цябе шукаць». 2-я серыя.
17.30 «Terra incognita». Беларусь невядомая.
18.00 Нашы.
18.15 Тайны следства.
21.00 Панарама.
21.40 Зроблена ў Беларусі.
21.55 Меладрама «Была табе каханая». 1—4-я серыі.
1.35 Дзень спорту.

БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Тэлераніца.
9.00, 21.35 Тэлебарометр.
9.05, 16.00 Серыял «Каўчэг».
10.55 М/с «Клуб Вінкс. Школа чараўніц».
11.45 «Экстрасэнсы-дэтэктывы».
12.45 Серыял «Косці».
13.40 Капейка ў капейку.
14.10 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
17.55 Серыял «Ландыш серабрысты».
18.55 Фантастыка «Драпежнік 2».
21.00 Рэальны свет.
21.40 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
21.45 «Бітва экстрасэнсаў. Барацьба кантынентаў».
23.45 Рэпарцёр.
0.30 Трагікамедыя «Маленькая міс Шчасце».

БЕЛАРУСЬ 3

7.20 «Дабраранак».
7.45 «Хачу ўсё ведаць!»
8.00, 11.40, 19.05, 23.55 «Калейдаскоп».
8.10 «Дастаеўскі». Драма.
9.05 «Ганна Дастаеўская. Ліст да мужа». Дак. фільм.
9.50, 17.30 «Гіпербалоід інжынера Гарына». Маст. фільм.
11.20, 16.25 М/ф.
11.46 «Гісторыя Асі Клячынай, якая кахала, ды не выйшла замуж». Меладрама.
13.20 «Дзеля жанчын, дзеля жанчын...». Міжнародны гала-канцэрт зорак аперэты.
15.10 «Антон Іванавіч злуецца». Камедыя.
19.15 «Бывай, паўднёвы горад». Драма.
20.45 «Калыханка».
21.00 «Камертон». Міхаіл Пятроўскі.
21.30 «Мелодыі белай ночы». Меладрама.
23.00 «Свінг белых начэй». Пецярбургскі фестываль джазу.

БЕЛАРУСЬ 5

7.15, 7.50, 2.55 PRO спорт. Навіны.
7.30 Спорт-мікс.
8.05, 17.25 Чэмпіянат свету па водных відах спорту. Плаванне.
10.55 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. Трэці кваліфікацыйны раўнд. Матч у адказ. «Дынама» (Мінск) — «Цюрых» (Швейцарыя).
12.50 Тэніс. Турнір ВТА. Стэнфард.
16.55 Піт-стоп.
19.55 Хакей. Кубак Беларусі. Першы этап. «Металург» (Жлобін) — «Дынама» (Бабруйск).
22.05 Тэніс. Турнір ВТА. Стэнфард. Чвэрцьфіналы.
1.55 Еўрапейскі покерны тур.

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здорава!».
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 «Фазэнда».
11.55 «Модны прыгавор».
13.10 «Мужчынскае/Жаночае».
14.10 Серыял «Дом з лілеямі».
16.20 «Без сведак».
16.50 «Давай пажэнімся!».
18.20 Серыял «Аднакласнікі».
18.55 «Поле цудаў».
20.00 Час.
21.05 Драма «Лепшае ўва мне».
23.15 Камедыя «Вясёлыя хлопцы :)».
0.55 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10 «СТБ-спорт».
8.30 Маст. фільм «Клуб няўдачніц».
10.40 «Салдаты 8». Серыял.
11.30 «Сямейныя драмы».
12.30 «Не хлусі мне!».
13.50 «Татальная распрадажа».
14.45, 23.00 «Насланнё». Серыял.
16.50 «У параднага пад'езда».
17.35 «Званая вячэра».
18.35 «Вам і не снілася»: «Адшукваецца вораг дзяржавы».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 Камедыя «Танцуй адсюль!».
22.00 «Глядзець усім!».
0.25 «Вялікая гульня». Покер-дуэль.
1.10 Маст. фільм «15 хвілін славы».

МІР

6.00 Серыял «Рускія амазонкі».
8.05, 3.10 Серыял «У свеце міфаў і памылак».
9.00 «Зроблена ў СССР».
9.30 Маст. фільм «Куфар Марыі Медычы».
11.10 Маст. фільм «Сцерва для чэмпіёна».
13.00, 16.00, 19.00 Навіны Садружнасці (бягучы радок).
13.20, 0.40 Серыял «Свята без ахвяр».
14.15 Маст. фільм «Пернікі з бульбы».
16.20 «Сакрэтныя матэрыялы».
16.50, 4.10 Серыял «Вяроўка з пяску».
19.25 Серыял «Кароткае дыханне».
22.55 Маст. фільм «Асцярожна, бабуля!»
1.35 Маст. фільм «Музычная гісторыя».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35, 17.10 «Акцёрская рулетка. Юрый Каморны».
12.30 Маст. фільм «Трэст, які лопнуў».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу.
15.30 «Прамы эфір».
18.00 Серыял «Апошні янычар».
21.00 «Асаблівы выпадак».
22.00, 23.10 «У жыцці раз бывае 60!». Юбілейны канцэрт Ігара Крутога. Частка 2-я.
00.20 Маст. фільм «Палавіну царства за каханне».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «Сонечна. Без ападкаў».
8.10 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
10.20 Серыял «Дарожны патруль».
12.00 «Суд прысяжных».
13.15 «Суд прысяжных. Канчатковы вердыкт».
14.20 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.45 «Справа густу».
15.15, 16.25 Серыял «Масква. Тры вакзалы».
19.40 Маст. фільм «Падвойны блюз».
22.50 Серыял «Пятніцкі. Глава трэцяя».
23.40 Серыял «Горад спакус».

8 КАНАЛ

7.00, 14.05, 19.15, 21.05, 23.25 «Надвор'е».
7.05, 16.00 Мультпарад.
7.20, 19.20 Серыял «Скандал».
8.45, 18.30 Серыял «Каварныя пакаёўкі».
9.30, 10.45, 13.50, 14.55, 15.45, 19.05, 21.00 «Хатняя крама».
9.45 Дак. серыял «Дзікая прырода».
10.30 «Кінаблакнот».
11.00 Фантастыка «Вайна светаў».
13.10 Серыял «Страла».
14.10 Дак. серыял «Уводзіны ў сабаказнаўства».
15.00 Серыял «Рабыня Ізаўра».
16.30 «Адшукваецца адпачынак».
17.00 Серыял «Ведзьмы Іст-Энда».
20.50 «Вечарніца».
21.10 Баявік «Абрабаванне па-італьянску».
23.00 Серыял «Байкі са склепа».
23.30 «Хобі TV».

ВТВ

6.00, 5.20 «PLAY».
7.00, 8.30, 13.00 «Ералаш».
7.30, 15.30 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
8.00, 17.30, 0.00, 2.30, Скетч-шоу «6 кадраў».
9.00, 18.00, 23.30 Серыял «Васьмідзясятыя».
10.00, 19.00 Серыял «Апошні з Магікян».
11.00 Трылер «Замкнуты ланцуг».
13.30 Серыял «Дочкі-маці».
14.30, 3.00 «Ведаць будучыню. Жыццё пасля Вангі».
16.00 Серыял «Дзённік доктара Зайцавай».
17.00, 5.00 «Лаві момант».
20.00, 1.00 «Уральскія пельмені».
21.10 Баявік «Грамабой».
23.05, 2.00, 4.30 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
0.30, 4.00 «Дурні і дарогі».

КУЛЬТУРА

6.30 «Еўраньюс».
10.00, 15.00, 19.00, 23.15 Навіны культуры.
10.20 «Доктар Чэхаў. Рэцэпт неўміручасці». Дак. фільм.
11.15, 22.00 «Міхайла Ламаносаў». Маст. фільм. Фільм другі. «Брама вучонасці». 2-я серыя.
12.30 «Непераможны гарнізон». Дак. фільм.
13.30 «Рыцар аперэты. Рыгор Ярон». Дак. фільм.
14.10 Замежная справа. «Гісторыя дыпламатыі».
14.50, 1.45 «Роберт Фолкан Скот». Дак. фільм.
15.10 «Медныя трубы. Уладзімір Лугаўскі».
15.35, 1.55 «Паліглот». Вывучым французскую за 16 гадзін!
16.25 «Урубель». Дак. фільм.
16.55 З калекцыі тэлеканала «Культура». Вялікі джаз.
19.15 «Рына Зялёная. Неараўнальная КацяРына». Дак. фільм.
19.55 «Прыгоды зубнога ўрача». Маст. фільм.
21.15, 1.55 Па слядах тайны. «Ці была ядзерная вайна да нашай эры? Індыйскі след».
23.30 Мастсавет.
23.35 «Дынастыя без грыму».
0.20 «Руфь». Маст. фільм.
2.40 «Сусветныя скарбы культуры».

НАСТАЛЬГІЯ

6.00, 9.40, 11.00, 12.00, 15.40, 17.00, 21.40, 23.10, 0.40, 2.20, 3.40, 4.55 Музычная настальгія.
7.15 Маст. фільм «Іх ведалі толькі ў твар».
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час».
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР». Лепшае.
11.20 «Рок-н-рол ТБ». Канцэрт групы «Лига блюза» ў Тэатры эстрады. 1993 год.
13.10 Маст. фільм «Белы выбух».
14.40 М/ф «У лясным гушчары».
17.20 «Рок-н-рол ТБ». «Фестываль Робін Гуд» у г. Лыткарына. 1993 год.
18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1973. 1-я частка. Паўтор ад 2010 года.
19.25 Маст. фільм «Горад з раніцы да паўночы».
22.00 Юбілейны канцэрт групы «Земляне». 1-е аддзяленне. 2008 год.
0.00 Дак. фільм «Настальгія па Ташкенце».
1.10 Маст. фільм «Водпуск, які не адбыўся».
2.40 М/ф «Як казакі на вяселлі гулялі».

EUROSPORT

4.00 Футбол. Старэйшая ліга футбола. «Чыкага Фаер» (ЗША) — ФК «Далас» (ЗША).
5.15, 13.45, 20.00 Веласпорт. Тур Польшчы.
6.15, 14.45 Воднае пола. Чэмпіянат свету.
7.15, 9.15, 16.15, 23.45, 2.30 Плаванне. Чэмпіянат свету.
12.15, 21.00, 1.00 Скачкі на лыжах з трамплiна. Летні Гран-пры.
22.45 Конны спорт. Кубак нацый Дублін.

КАМЕДЫЯ

6.00, 10.00, 17.35, 3.10 Серыял «Былыя».
6.45 Камедыя «Зноў у гульні».
8.20 Камедыя «Псіхі на волі».
10.40 Камедыя «Шосты элемент».
12.25 Меладрама «Па прыкметах сумяшчальнасці».
14.00, 14.45, 15.25 «Камедыянты (Шоу)».
14.25, 15.10, 19.55, 0.50, 2.55, 5.40 Скетчком «Паміж намі».
16.00 Камедыя «Ад 180 і вышэй».
18.00, 22.00 Серыял «Прападобны».
18.30 Камедыя «Дублёр».
20.20 Камедыя «Чалавек-эльф».
23.10 Камедыя «Маё вялікае грэчаскае лета».
1.15 Камедыя «Усе выраслі».
4.00 Камедыя «Два светы».

ТБ3

6.00 М/ф.
7.25 «Дачныя гісторыі».
7.50, 19.00, 2.15 «Забаронены каханне». Серыял.
9.35, 3.40 «Судовыя страсці». Дак. серыял.
10.25, 4.25 «Па справах няпоўнагадовых». Дак. серыял.
11.20, 17.00 «Справа Астахава». Дак. серыял.
12.15, 16.05 «Сакрэты экстрасэнсаў». Дак. серыял.
13.10, 18.00 «Тайны следства». Серыял.
14.05 «Простыя складанасці».
14.35, 22.45 «Зорныя гісторыі».
15.30 «Нераскрытыя тайны. Навука».
20.50 Камедыя «Аднойчы ў Галівудзе».
23.40 «Гісторыі выратавання».
0.10 Маст. фільм «Гарбатая гара».
5.15 «Нераскрытыя тайны».

ТБ1000

6.15 Меладрама «Палюбоўнікі».
8.15 Камедыя «50 першых пацалункаў».
10.05, 2.10 Трылер «8 мілiметраў».
12.10, 0.05 Меладрама «Прывідны гоншчык».
14.20, 4.15 Меладрама «Пазбаўце нас ад Евы».
16.10 Драма «Прынцэса Манака».
18.00 Камедыя «Мой хлопец — псіх».
20.00 Меладрама «Словы».
21.45 Драма «Месца пад соснамі».

ТБ1000 РУСКАЕ КІНО

6.20 Камедыя «Год цяляці».
7.55 Драма «Балада пра бамбера».
11.10 Меладрама «Прагулка па Парыжы».
12.40 Камедыя «Сезон цудаў».
14.20 Прыгоды «Прыватнае піянерскае».
16.10 Трылер «Асабісты нумар».
18.05 Драма «Арда».
20.20 Фантастыка «Цёмны свет: раўнавага».
21.55 Баявік «Антыкілер».
23.50 Камедыя «Пра што маўчаць дзяўчаты».
1.15 Драма «Гутарка».
2.35 Камедыя «Хлопец з Марса».
4.10 Камедыя «Саламяны капялюшык».

NATIONAL GEOGRAPHIC

6.00, 11.50 Скарбашукальнікі.
6.50, 8.05, 23.00, 3.10 Навуковыя недарэчнасці.
7.15 Зрабі або памры.
8.30, 13.30, 19.20 Будаўнічая ліхаманка.
9.20, 14.20, 20.10 Незвычайныя промыслы.
10.10, 16.50, 3.40 Супербудаванні Трэцяга рэйха.
11.00 Мегазаводы.
12.40 Папулярная навука.
13.05 Гульні розуму.
15.10 Прыручыць дракона.
16.00 Сіла племя.
17.40, 21.00, 1.10, 4.30 На плытах па Юкану.
18.30, 21.50, 2.20, 5.15 Золата Юкана.
22.40, 2.50 Код небяспекі.
23.30 Расследаванні авіякатастроф.
0.20 Паранармальнае.

DISCOVERY

8.00, 10.55, 15.55, 21.20 Як гэта зроблена?
8.25, 10.30, 15.30, 21.45 Як гэта ўстроена?
8.50, 11.20 Забойныя дылемы.
9.40, 13.50 Дом для аўто.
12.10, 18.00 Бітва за нерухомасць.
13.00, 6.25 Акварыумны бізнес.
14.40, 5.35 Разбуральнікі легенд.
16.20, 4.00 Аўтальянцы.
17.10, 4.50 Махінатары.
18.50 Дарожныя каўбоі.
19.40 Смяротны ўлоў.
20.30 Ледзяное золата.
22.10 Інжынерыя немагчымага.
23.00 Перш за ўсё — самалёты.
23.50 Сківіцы, якія лётаюць.
0.40 Акварыумны бізнес.
1.30, 7.10 Top Gear.
2.20 Маланкавыя катастрофы.
2.45 Сапраўдныя аферысты.
3.10 Паляўнічыя на склады.

СУБОТА, 8 ЖНІЎНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

7.20 Існасць.
7.45 Меладрама «Куды знікае каханне».
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.40, 23.20 Серыял «Байкі Міцяя».
10.50 «50 рэцэптаў першага».
11.25 Дача.
12.10 «Здароўе».
12.50 Кулінарная дыпламатыя.
13.30 Выйсце ёсць.
14.00, 0.30 Серыял «Сямейныя меладрамы-5».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.30 Нашы.
15.45 Меладрама «Была табе каханая». 1—2-я серыі.
17.30 Меладрама «Незабудкі».
21.00 Панарама.
21.35 Меладрама «Чаго хочуць мужчыны».
0.20 Дзень спорту.

БЕЛАРУСЬ 2

6.55 М/с «Клуб Вінкс. Школа чараўніц».
7.25 Навуковае шоу прафесара Адкрывашкіна.
7.55, 21.35 Тэлебарометр.
8.00 Серыял «Мая цудоўная нянька».
10.00 Азбука смаку.
10.35. Анімацыйны фільм «Хмарна... 2: Помста ГМА».
12.10 Капейка ў капейку.
12.45 «Бітва экстрасэнсаў. Барацьба кантынентаў».
14.45, 23.45 Серыял «Бафі — знішчальніца вампіраў».
17.05 Дэтэктыў «Сёмая руна». Заключныя серыі.
21.00 Рэальны свет.
21.40 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
21.45 Камедыя «Клік: з пультам па жыцці».
23.40 Хачу ў тэлевізар!

БЕЛАРУСЬ 3

7.50, 14.20, 16.35, 23.35 «Калейдаскоп».
8.00 «АРТіШОК». Мастачка, касцюмер і стваральніца лялек Ганна Балаш.
8.25 «Кур'ер». Трагікамедыя.

9.50 «Камертон». Міхаіл Пятроўскі.
10.15 «Крушэнне імперыі». Маст. фільм.
11.50 «Таямніцы Першай сусветнай». «Вялікая вайна. Фронт рускі. Фронт французскі». Дак. фільм.
12.35 «Вірынея». Кінаапавесць.
14.30 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
15.00 «Бывай, паўднёвы горад». Драма.
16.45 «Кур'ер». Трагікамедыя.
18.05 «Таямніцы палацавых пераваротаў». Драма. «Я — імператар».
19.25 «Таямніцы палацавых пераваротаў». Драма. «Падзенне Галіяфа».
20.45 «Калыханка».
21.05 «Федра». Драма.
22.55 «Подых струн». Музычная праграма. Госць: Аляксандр Баль.

БЕЛАРУСЬ 5

7.00, 2.55 PRO спорт. Навіны.
7.15 Тэніс. Турнір WTA. Стэнфард. Чвэрцьфінал.
8.35 Хакей. Кубак Беларусі. Першы этап. «Металург» (Жлобін) — «Дынама» (Бабруйск).
10.30, 17.25 Чэмпіянат свету па водных відах спорту. Плаванне.
13.00, 16.40 Пляжны валейбол. Турнір серыі «Мастэрс». Жанчыны. Чвэрцьфінал.
14.40 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Першы тур. «Манчэстэр Юнайтэд» — «Тотэнхэм».
20.25 Валейбол. Еўраліга. Мужчыны. Беларусь — Турцыя.
22.25 Тэніс. Турнір WTA. Стэнфард. Паўфінал.
0.00 Пляжны валейбол. Турнір серыі «Мастэрс». Жанчыны. Паўфінал.
1.55 Еўрапейскі покерны тур.

АНТ

7.00 «Суботняя раніца».
8.00, 9.00, 16.00, 20.30 Нашы навіны.
9.05 М/с «Смяшарыкі. Новыя прыгоды».
9.25 «Здароўе».
10.30 «Смак».
11.10 «Ідэальны рамонт».
12.20 Серыял «Асабістае жыццё следчага Савельева».
16.15, 21.00 Навіны спорту.
16.20 «Угадай мелодыю».
16.55 Камедыя «Спадары Бранко».
18.45 «ДОстояние РЕспублики: Уладзімір Шаінскі».
21.05 «Сёння ўвечары».
22.35 «КВЗ». Прэм'ер-ліга.
0.05 Фантастыка «Людзі Ікс-2».

СТБ

6.25 Камедыя «Танцуй адсюль!».
8.00 «Анфас».
8.15 «Тайны свету».
9.00 «Разумней не прыдумаеш».
10.00 «Іншая краіна». «Паўднёвая Карэя: шлях тыгра».
10.35 «Далёкія сваякі».
11.10 «Мінск і мінчане».
11.45 «Салдаты 4». Серыял.
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
13.40, 0.05 Камедыя «Фантоцці 2000: каніраванне».
15.25 «Вадзіць па-руску».
15.50 «Вялікі горад».
16.40 «Наша справа».
16.50 Канцэрт Міхаіла Задорнава.
17.50 Маст. фільм «Апошняе каханне на Зямлі».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 Драма «Доўгія заручыны».
22.25 «Дакументальны праект»: «Стваральнікі», «Уся праўда пра Марс».
1.40 «Масква. Дзень і ноч».

МІР

6.00 М/ф.
8.30 Маст. фільм «Да Чорнага мора».
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Любімыя акцёры».
10.45 Маст. фільм «Ты — мне, я — табе».
12.25 Серыял «Фёдараў».
16.15 Серыял «Чыстая проба».

23.35 Маст. фільм «Ілжывая спакуса».
2.10 Серыял «Завея».
5.35 М/ф.

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Мая планета».
7.35 Маст. фільм «Яблыневы сад».
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
11.15 «Суботнік».
12.05 Камедыя «Утаймавальніца тыграў».
14.15 Маст. фільм «Палавіну царства за каханне».
16.05 Маст. фільм «Райскі куток».
18.00 «Суботні вечар».
19.55 Надвор'е на тыдзень.
20.35 Маст. фільм «Заездж малайчына».
22.25 Маст. фільм «Правінцыялка».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.10, 8.20 Серыял «Пляж».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.50 «Іх норавы».
9.25 «Справа густу».
10.25 «Галоўная дарога».
10.55 «Паедзем, паядзім!»
11.55 «Кватэрнае пытанне».
13.20 «Спета ў СССР».
14.15, 16.20 Серыял «Псеўданім «Албанец».
18.05 «Следства вялі».
19.25 «Летняе цэнтральнае тэлебачанне».
20.00 «Самыя гучныя рускія сенсацыі».
21.55 «Ты не паверыш!»
22.45 Маст. фільм «Дзень адчаю».
0.30 Серыял «Горад спакус».

8 КАНАЛ

9.00, 13.40, 19.05, 21.05, 23.25 «Надвор'е».
9.05 М/ф.
10.10, 11.20, 15.55, 17.20 «Хатняя крама».
10.25 Серыял «Каварныя пакаёўкі».
11.10 «Даведнік па краінах і кантынентах».
11.35 Камедыя «Двое гэта занадта».
13.45 Драма «Чорнае золата».
16.00 «Адшукваецца адпачынак».
16.30 Серыял «Альф».
17.30 Серыял «Шэрлак».
19.10 Камедыя «Эвалюцыя».
20.50 «Вечарніца».
21.10 «Фэшн is my прафэшн».
21.20 Фантастыка «Праметэй».

КАЛІ МАФІЯ ЗАБАРАНІЛА СЯБЕ ЗГАДВАЦЬ

і іншыя факты пра «Фабрыку мрояў»

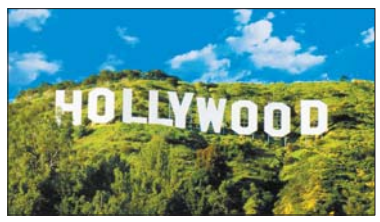

Вядомыя сёння на ўвесь свет вялізныя белыя літары з'явіліся на паўднёвым схіле гары Маўнт-Лі 13 ліпеня 1923 года. Але ў той час надпіс абвяшчаў HOLLYWOODLAND і быў не памятным знакам, а звычайнай рэкламай новых жылых дамоў у адным з кварталаў Лос-Анджэлеса. Вышыня кожнай літары была 9 метраў, а шырыня — 15. Спачатку планавалася, што рэкламны надпіс прастаіць год-паўтара, а потым будзе дэмантаваны. Але за гэты час надпіс паспеў набыць такую вядомасць, што яго вырашылі пакінуць. У 1949-м надпіс адрэстаўравалі і прыбралі слова LAND. Да 1978 года ён прыйшоў у настолькі варты жалю стан, што яго цалкам замянілі, і цяпер вышыня літар складае 14 метраў, а даўжыня ўсяго надпісу дасягае 110 метраў.

Калі Чарлі Чаплін атрымаў сваю заслужаную статуэтку, зала апладзіравала яму стоячы на працягу 12 хвілін. Гэта былі самыя працяглыя авацыі ў гісторыі цырымоніі «Оскар».

Слова «мафія» ніколі не згадвалася ў «Хросным бацьку». На гэтым настаяла сапраўдная мафія.

Эмблемы ўнутры кожнай зоркі з галівудскай алеі сімвалізуюць тую катэгорыю, у якой яна была ўручана. Усяго іх пяць: уклад у развіццё кіна-індустрыі (эмблема — кінакамера), уклад у развіццё тэлебачання (тэлевізар), уклад у развіццё гуказапісу і музыкі (старадаўні фанограф), уклад у развіццё радыё (радыёмікрафон), уклад у развіццё тэатра (маскі «камедыя-трагедыя»).

Раней трэйлеры ў кінатэатрах паказвалі пасля самога фільма. Таму, уласна, іх і назвалі трэйлерамі.

У верасні 1932-га брытанская актрыса Пег Энтуісл пакончыла з сабой, скочыўшы з літары «Н». Напярэдадні Пег даведалася пра тое, што яе чарговая роля была моцна скарочана. У той час у краіне панавала Вялікая дэпрэсія, і падобная навіна для актрысы азначала практычна поўную галечу.

Прататыпам Апола Крыда з фільма «Рокі» быў Мухамед Алі.

Падчас працы над знешнасцю магістра Ёды з «Зорных войнаў» за аснову быў узяты твар Альберта Эйнштэйна.

9 лістапада 2001 года ў Лос-Анджэлесе адкрыўся славуты тэатр «Долбі», які таксама вядомы як «Кодак». Гэты тэатр стаў пастаянным месцам правядзення цырымоніі ўручэння прэміі «Оскар». Глядзельная зала тэатра змяшчае амаль 3400 чалавек, а яго сцэна з'яўляецца адной з самых вялікіх у ЗША.

Першая частка «Паранармальных з'яў» была знята за $15 000, а зарабіла ў пракаце па ўсім свеце амаль $193 млн.

У фільме «Гадзіла», які выйшаў у 2014 годзе, сама Гадзіла з'явілася на экранах толькі на 8 хвілін.

Сандра Булок за дзень да атрымання «Оскара» ў намінацыі «Лепшая актрыса» атрымала прэмію «Залатая маліна» як горшая актрыса. Гэта зрабіла яе першай актрысай, якая атрымала «Оскар» і «Залатую маліну» за адзін год.

Другое імя Рычарда Гіра — Ціфані.

ВТВ

6.00 «PLAY».
7.30, 14.30 «Хатняя кухня».
8.00 «Ералаш».
9.00 Серыял «Супер Макс».
10.00, 1.00 «Турбаміксер».
12.00 Баявік «Грамабой».
13.50, 22.50 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
15.00, 5.00 Серыял «Тарыф на мінулае».
17.00 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
17.30 «Уральскія пельмені».
19.00 Серыял «Два бацькі і два сыны».
20.30 Прыгоды «Падарожжы на Кон-Цікі».
23.30 «Без вежы».
0.30, 4.00 «Лаві момант».
3.30 Скетч-шоу «Валера-ТБ».
4.30 Скетч-шоу «6 кадраў».

КУЛЬТУРА

6.30 «Ёўраньюс».
10.00 «Звычайны канцэрт».
10.35 «Прыгоды зубнога ўрача». Маст. фільм.
11.50 «Астравы». Андрэй Мягкоў і Анастасія Узнясенская.
12.30 Да 70-годдзя Аляксандра Журбіна. Вялікая сям'я.
13.25 «Севастопальскія апавяданні. Падарожжа ў гісторыю з Ігарам Залатавіцкім». Дак. серыял.
14.15 Фальклорны фестываль «Уся Расія».
15.30, 2.40 «Сусветныя скарбы культуры».
15.45 «Рына Зялёная. Непараўнальная КацяРына». Дак. фільм.
16.30 «Гульня ў бісер». Л.Н. Талстой. «Крэйцарава саната».
17.10 «Крэйцарава саната». Маст. фільм.
19.45 «Рамантыка раманса». Ад раманса да рок-н-ролу.
20.40 Да 60-годдзя Яўгена Князева. «Лінія жыцця».
21.30 Яўген Князеў, Марыя Волкава, Леанід Бічэвін у спектаклі Дзяржаўнага акадэмічнага тэатра імя Яўг. Вахтангава «Маскарад».
23.50 З калекцыі тэлеканала «Культура». Вялікі джаз.
1.40 «Свята». «Пумс». М/ф для дарослых.
1.55 «Шукальнікі». «Скарб Сцяпана Разіна».

НАСТАЛЬГІЯ

6.00, 9.40, 11.00, 15.40, 17.10, 23.20, 3.40, 4.55 Музычная настальгія.
7.10 Маст. фільм «Белы выбух».
8.40 М/ф «У лясным гушчары».
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час».
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР». Лепшае.
11.20 «Рок-н-рол ТБ». «Фестываль Робін Гуд» у г. Лыткарына. 1993 год.
12.00, 18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1973. Паўтор ад 2010 года.
13.25 Маст. фільм «Горад з раніцы да паўночы».
16.00 Юбілейны канцэрт групы «Земляне». 1-е аддзяленне. 2008 год.
19.20 «АукцЫон: як чуецца, так і пішацца». 2007 год.
20.40 М/с «Болек і Лёлек».
21.00 «Быў час». 2009 год.
22.00 Маст. фільм «Асабліва небяспечныя».
1.15 Маст. фільм «Іх ведалі толькі ў твар».
5.20 «Рок-н-рол ТБ». Канцэрт групы «Лига блюза» ў тэатры Эстрады. 1993 год.

EUROSPORT

4.00, 1.00 Баявыя майстэрствы. Суперкомбат.
5.15, 0.00 Веласпорт. Тур Польшчы.
6.15, 15.00, 20.15 Скачкі на лыжах з трампліна. Летні Гран-пры.
7.15, 9.15, 16.15, 22.45 Плаванне. Чэмпіянат свету.
13.15 WATTS.
13.30 Веславанне. Слалам. Кубак свету.

КАМЕДЫЯ

6.00, 10.00, 3.10 Серыял «Былыя».
6.45 Камедыя «Псіхі на волі».
8.25 Меладрама «Па прыкметах сумяшчальнасці».
10.45 Камедыя «Ад 180 і вышэй».
12.30 Камедыя «Дублёр».

14.00, 20.00, 0.55, 2.55, 5.40 Скетчком «Паміж намі».
14.20 Камедыя «Трайныя непрыемнасці».
16.00 Камедыя «Маё вялікае грэчаскае лета».
17.35, 22.00 Серыял «Прападобны».
18.35 Камедыя «Чалавек-эльф».
20.20 Камедыя «Касцюм Санты».
23.10 Камедыя «Выкрутасы».
1.15 Камедыя «Шосты элемент».
4.00 Камедыя «Усе выраслі».

ТБ3

6.00 М/ф.
10.10, 5.15 «Нераскрытыя тайны».
11.05 «Progкіно».
11.15 «Хронікі маскоўскага побыту».
12.05 «Гісторыі выратавання».
12.40, 0.40 Серыял «Цудоўнае стагоддзе».
16.25 М/ф «Элвін і бурундукі 3».
17.45, 3.55 «Валерый Леонцьеў. Час імчыць быццам вершнік». Дак. фільм.
19.20 Маст. фільм «Сядзелка».
21.20 Маст. фільм «Нябачны».
23.10 «Сакрэтныя матэрыялы». Серыял.

ТБ1000

6.00 Камедыя «Мой маленькі анёл».
7.35, 5.05 Камедыя «Квартэт».
9.15 Меладрама «Прывідны гоншчык».
11.20 Драма «Валодаючы табой».
13.00 Драма «Прысуд».
14.55 Меладрама «Развод па-амерыканску».
16.45 Драма «Бабёр».
18.20 Камедыя «Настаўнік англійскай».
20.00 Трылер «Сотавы».
21.40 Драма «Самая п'яная акруга ў свеце».
23.35 Камедыя «Мой хлопец — псіх».
1.40 Меладрама «Словы».
3.25 Меладрама «Сямейка Джонсаў».

ТБ1000 РУСКАЕ КІНО

6.20 Драма «Арда».
8.50 Меладрама «Вернасць».
10.20 Камедыя «Хлопец з Марса».
12.20 Драма «Ганна і камандор».
13.50 Камедыя «Механічная сюіта».
15.40 Драма «Дом з вежкай».
17.05 Меладрама «Паралельныя светы».
18.40 Камедыя «Палярны рэйс».
20.20 Меладрама «Домік у сэрцы».
22.00 Камедыя «Змяшаныя пачуцці».
23.30 Трылер «Самнамбула».
0.55 Баявік «Антыкілер».
2.55 Камедыя «Сезон цудаў».
4.30 Меладрама «Клоўны».

NATIONAL GEOGRAPHIC

6.00 Скарбашукальнікі.
6.50, 8.05 Навуковыя недарэчнасці.
7.15 Зрабі або памры.
8.30 Папулярная навука.
8.55, 11.00 Гульні розуму.
9.20 Больш, чым тыраназаўр.
10.10 Тыраназаўр: чэмпіён па выжыванні.
11.20, 18.30 Гульня ў лікі.
11.50 Космас: Прастора і час.
12.40, 21.50, 1.10, 4.30 Мегазаводы.
13.30 Вялікія рэйды Другой сусветнай вайны.
14.20 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха.
15.10 Адзін акіян.
16.00 Ласасёвыя войны.
16.50 Гісторыя хмарачосаў.
17.40 Тайвань: востраў рыбы — Вялікі ўлоў.
19.20 Упраўленне натоўпам.
20.10, 23.30, 2.50, 5.15 Перш за ўсё — самалёты.
21.00, 0.20, 3.40 Навука будучага Стывена Хокінга.

DISCOVERY

8.00, 17.10, 5.35 Вулічныя гонкі.
8.50, 15.30 Поўны фарсаж.
9.40, 16.20, 0.40, 6.25 Калекцыянеры аўто.
10.30 Дарожныя каўбоі.
11.20 Смяротны ўлоў.
12.10 Ледзяное золата.
13.00, 4.00 Гаражнае золата.
13.50 Бітвы за кантэйнеры.
14.40 Што ў вас у гаражы?
18.00 Рэстаўратары лодак.
18.50 Майстар па стварэнні басейнаў.
19.40 Акварыумны бізнес.
20.30 Як гэта ўстроена: аўтамабілі мары.
23.00 Пешшу ўздоўж Ніла.
23.50 Бітвы за кантэйнеры.
1.30 Аляска: сям'я з лесу.
2.20 Перш за ўсё — самалёты.
3.10 Інжынерыя немагчымага.
4.50 Як гэта ўстроена?
5.10 Як гэта зроблена?
7.10 Эфект Карбанара.

■ О, жанчыны...

ЗАСУДЗІЛА НАЧАЛЬНІКА

Грамадзянка Швецыі, якая працавала ў ЗША, адсудзіла ў свайго былога начальніка 18 мільёнаў долараў. Яна абвінаваціла працадаўца з Уол-стрыт у сексуальных дамаганнях і паклёпе ў інтэрнэце.

25-гадовая Ханна Бувенг падала іск на свайго начальніка ў суд Нью-Ёрка. Яна заявіла, што 43-гадовы Бенджамін Вей на працягу шасці месяцаў дамагаўся яе, а потым звольніў, даведаўшыся, што ў яе ёсць малады чалавек. Пасля гэтага, паводле слоў пацярпелай, былы працадаўца распаўсюджваў у інтэрнэце інфармацыю, якая зневажала яе, а таксама адправіў адпаведныя лісты яе сябрам і родным. На судзе Вей не прызнаў сваю віну, заявіўшы, што не стаў бы ахвяраваць сваёй рэпутацыяй. Тым не менш федэральны суд Манхэтэна вынес рашэнне на карысць грамадзянкі Швецыі.

НАПАЛОХАЛА РАБАЎНІКОЎ

Жыхарка Германіі змагла напалохаць рабаўнікоў з дапамогай пыласоса. Двое мужчын, адзін з якіх быў узброены пісталетам, уварваліся ў памяшканне начной крамы ў берлінскім раёне Нойкельн.

У момант рабавання 59-гадовая работніца гандлёвай установы прыбірала памяшканне. Калі адзін са злачынцаў пачаў размахваць зброяй і запатрабаваў, каб жанчына аддала выручку з касавага апарата, супрацоўніца крамы накіравала на яго трубу ўключанага пыласоса. Пасля гэтага рабаўнікі ўцяклі. Інцыдэнт адбыўся а палове першай ночы, твары злачынцаў хавалі маскі. Гэта ўжо не першы выпадак, калі людзям удаецца адбіцца ад рабаўнікоў пры дапамозе пыласоса. Напрыклад, у 2011 годзе жыхарка амерыканскага штата Тэнесі здолела аказаць супраціўленне мужчыну, які залез у яе дом. Жанчына пыласосам біла рабаўніка амаль да прыезду паліцыі.

ЗДЗІВІЛА ГРАМАДСКАСЦЬ

Стагадовая брытанка Дорыс Эйлінг з горада Фэрхем атрымала ліст з гарадской бальніцы, які паведамляў жанчыне аб... цяжарнасці. Састарэлую пацыентку інфармавалі пра неабходнасць прыйсці на агляд і здаць адпаведныя аналізы.

Як расказала Эйлінг, пасля чытання дакумента яна адразу адчула нядобрае, нягледзячы на тое, што яе імя і дата нараджэння былі ўказаны гінекалагамі правільна. «У мяне трое дзяцей і дваццаць унукаў, і я не была цяжарнай ужо гадоў 70», — сказала жанчына. Звязаўшыся з бальніцай, Эйлінг і яе сваякі высветлілі, што адбылася памылка. Пажылой пацыентцы і яе сям'і прынеслі прабачэнні за «турботы, якія мог выклікаць ліст». Як распавёў 76-гадовы сын жанчыны, яго маці як след пасмяялася, калі непаразуменне вырашылася. Згодна з Кнігай рэкордаў Гінэса, самай пажылой у свеце жанчынай, якая зачала натуральным спосабам і нарадзіла дзіця, з'яўляецца 59-гадовая брытанка Дон Брук.

Іван КУПАРВАС.

НЯДЗЕЛЯ, 9 ЖНІЎНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

5.50 Меладрама «Незабудкі».
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал».
9.40, 0.35 Серыял «Байкі Міцяя».
10.45 «50 рэцэптаў першага».
11.25 XXL WOMAN TV.
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
12.35 Зона Х. Вынікі тыдня.
13.05 Дак. фільм.
13.40 Каробка перадач.
14.15 Вакол планеты.
15.15 Твой горад.
15.30 Нашы.
15.45 Меладрама «Была табе каханая». 3—4-я серыі.
17.35 Меладрама «Ты заплаціш за ўсё».
21.00 Галоўны эфір.
21.55 Клуб рэдактараў.
22.30 Навіны надвор'я.
22.55 Меладрама «Куды знікае каханне».

БЕЛАРУСЬ 2

7.05 М/с «Клуб Вінкс. Школа чараўніц».
8.45, 21.45 Серыял «Шчаслівыя разам».
10.25 Я хачу гэта ўбачыць!
11.05 Хачу ў тэлевізар!
11.15, 20.05 Тэлебарометр.
11.20 Ваша лато.
11.50 Латарэя «Пяцёрачка».
12.00 Серыял «Мая цудоўная нянька».
14.00 Камедыя «Клік: з пультам па жыцці».
15.55 Фантастыка «Драпежнік-2».
17.55 «Comedy woman».
19.15 Суперлато.
20.40 Кіпень.
21.00 Рэальны свет.
21.40 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
23.25 Трагікамедыя «Маленькая міс Шчасце».

БЕЛАРУСЬ 3

7.50, 12.20, 16.50, 0.55 «Калейдаскоп».
8.00 «Тайны палацавых пераваротаў». Драма. «Я — імператар».
9.15 «Тайны палацавых пераваротаў». Драма. «Падзенне Галіяфа».
10.35 «Наперад у мінулае».
11.00, 21.00 Хіт-парад. «Сто песень для Беларусі».
11.55 «Азёрная Адысея». Возера Свір, возера Вішнеўскае.
12.30, 21.55 «Леапард». Драма.

15.30 «Панцеляймон Панамарэнка». Дак. фільм.
16.20 «Грані Перамогі». Песні Перамогі.
17.00 «Мелодыі белай ночы». Меладрама.
18.30 «Музеі Беларусі». Музей кнігі Нацыянальнай бібліятэкі Рэспублікі Беларусь.
19.00 «Дзень добры, сталіца!» Меладрама.
20.45 «Калыханка».

БЕЛАРУСЬ 5

6.50, 2.00 PRO спорт. Навіны.
7.05 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Першы тур. «Манчэстэр Юнайтэд» — «Тотэнхэм».
8.55 Тэніс. Турнір ВТА. Стэнфард. Паўфінал.
11.00 Пляжны валейбол. Турнір серыі «Мастэрс». Мужчыны. Паўфіналы.
13.00 Мастацкая гімнастыка. Кубак свету. Будапешт.
15.25 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Арсенал» — «Вест Хэм».
17.25 Чэмпіянат свету па водных відах спорту. Плаванне.
20.25 Валейбол. Еўраліга. Мужчыны. Беларусь — Турцыя.
22.25 Пляжны валейбол. Турнір серыі «Мастэрс». Мужчыны. Жанчыны. Фіналы.
0.15 Тэніс. Турнір ВТА. Стэнфард. Фінал.

АНТ

7.00 «Нядзельная раніца».
8.00, 9.00, 16.00 Нашы навіны.
9.05 «Нядзельная пропаведзь» (з субцітрамі).
9.20 М/с «Смяшарыкі. ПІНкод».
9.35 «Бесталковыя нататкі».
9.55 «Пакуль усе дома».
10.40 «Фазэнда».
11.15 «Ідэальны рамонт».
12.25 Камедыя «З'яўляецца Данстан».
14.05 Серыял «Тата напракат».
16.15 Навіны спорту.
16.20 «Алег Папоў. «Я жывы!».
17.30 «Музычны фестываль «Голосящий КиВиН».
20.00 Контуры.
21.05 «Аффтар жжот».
22.10 Баявік «Перавозчык-2».
23.45 Маст. фільм «Разбураны палац».

СТБ

6.15 «Афрамасквіч». Серыял.
7.05 «Скардзіцца дазваляецца».
7.25 «Аўтапанарама».
7.50 Драма «Доўгія заручыны».
10.05 «Чыстая праца».
11.00 «Вялікае снеданне».
11.40 «Салдаты-4». Серыял.

13.30, 16.30 «24 гадзіны».
13.45, 23.50 Дэтэктыў «Увага! Усім пастам...».
15.15 «Дарагая перадача».
16.00 «Цэнтральны рэгіён».
16.50 «Дакументальны праект»: «Прыстанак розуму».
17.45 «Ваенная тайна».
19.30 «Тыдзень».
20.25 Маст. фільм «Бывай, Парыж».
22.10 «Званая вячэра». Самыя яркія тыдні.
1.10 «Масква. Дзень і ноч».

МІР

6.00 М/ф.
8.15 Маст. фільм «Куфар Марыі Медычы».
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Чаму я?».
10.45 Серыял «Кароткае дыханне».
14.15 Маст. фільм «Прадчуванне».
16.15 Серыял «Праклятыя каралі».
21.00 Маст. фільм «Дамавік».
23.05 Маст. фільм «Прыгажунчык Джо».
0.55 Маст. фільм «Пернікі з бульбы».
2.40 Серыял «Адчыніце, гэта я!»

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Ха». Маленькія камедыі.
7.35 Маст. фільм «Правінцыялка».
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Сам сабе рэжысёр».
12.20 «Смехапанарама Яўгена Петрасяна».
12.50 «Ранішняя пошта».
13.30 М/ф.
14.15 «Кулінарная зорка».
15.10 Маст. фільм «Бландзінка за вуглом».
16.45 Маст. фільм «Загадана жаніць».
18.40, 21.00 Маст. фільм «Паласа адчужэння».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.10, 8.20 Серыял «Пляж».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00 Сёння.
8.55 «Добра там, дзе мы ёсць!»
9.20 «Ядзім дома».
10.25 «Галоўная дарога».
10.50 «ГМА. Ежа разладу».
11.55 «Дачны адказ».
13.20 «Справа цёмная».
14.15, 16.20 Серыял «Псеўданім «Албанец».
18.05 «Следства вялі».
19.00 «Акцэнты».
19.35 «Чыстасардэчнае прызнанне».
20.20 Маст. фільм «Белы чалавек».
23.45 «Жыццё як песня. Нямара».
0.35 Серыял «Горад спакус».

8 КАНАЛ

9.00, 15.35, 18.55, 21.05 «Надвор'е».
9.05, 15.40 Мультпарад.
10.00 «Адшукваецца адпачынак».
10.30, 13.20, 16.55, 21.00 «Хатняя крама».
10.45, 23.20 «Хобі TV».
11.35 Баявік «Абрабаванне па-італьянску».
13.30 Трылер «Дэжа вю».
17.25 Серыял «Каломба».
18.45 «Неверагодная магія».
19.00 Камедыя «Новы хлопец маёй мамы».
20.45 «Вечарніца».
21.10 Трылер «Найміты».

ВТВ

6.00 «PLAY».
8.00 «Ералаш».
9.00 Серыял «Супер Макс».
10.00, 1.00 «Турбаміксер».
12.00 Серыял «Два бацькі і два сыны».
13.30 «Паспець за 24 гадзіны».
14.30 «Рублёва—Бірулёва».
15.30 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
16.00, 4.30 Скетч-шоу «6 кадраў».
16.45 Прыгоды «Падарожжы на Кон-Цікі».
19.00 «Уральскія пельмені».
20.30 Фантастыка «Паралельныя светы».
22.45 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
23.30 «Без вежы».
0.30, 4.00 «Лаві момант».
3.30 Скетч-шоу «Валера-ТБ».
5.00 Серыял «Тарыф на мінулае».

КУЛЬТУРА

6.30 «Еўраньюс».
10.00 «Звычайны канцэрт».
10.35 «У пагоні за славай». Маст. фільм.
12.00 «Легенды сусветнага кіно». Серафіма Бірман.
12.25 «Клімат. Апошні прагноз». Дак. фільм.
12.55 Геніі і ліхадзеі. Уладзімір Даль.
13.25 «Севастопальскія апавяданні. Падарожжа ў гісторыю з Ігарам Залатавіцкім». Дак. серыял.
14.10 Краіна птушак. «Пустэльнікі ракі Пры». Дак. фільм.
14.50 85 гадоў з дня нараджэння Юрыя Гуляева. «Незабыўныя галасы».
15.30 «Пешшу...» Масква літаратурная.
16.00 «Дынастыя без грыму».
16.50 Сяргей Міхалкоў. «Дзядзька Сцёпа». Вершы для дзяцей.
17.25 «Тайна белага ўцекача». Дак. фільм.
18.15, 1.55 «Шукальнікі». «Завяшчанне Сцелецкага».
19.00 70 гадоў Валерыю Ахадаву. «Руфь». Маст. фільм.
20.25 Вера Васільева. Творчы вечар у тэатры Сатыры.
22.00 З калекцыі тэлеканала «Культура». Вялікая опера-2014.
23.25 «Крэйцарава саната». Маст. фільм.
2.40 «Сусветныя скарбы культуры».

НАСТАЛЬГІЯ

6.00, 12.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1973. Паўтор ад 2010 года.
7.25 Маст. фільм «Горад з раніцы да паўночы».
9.00, 3.00 «Мінулы час».
9.40, 11.10, 17.20, 18.40, 20.15, 20.55, 23.30, 3.40, 4.55 Музычная настальгія.
10.00 Юбілейны канцэрт групы «Земляне». 1-е аддзяленне. 2008 год.
13.20 «АукцЫон: як чуецца, так і пішацца». 2007 год.
14.40 М/с «Болек і Лёлек».
15.00 «Быў час». 2009 год.
16.00 Маст. фільм «Асабліва небяспечныя».
18.00 «Акулы пяра». Таццяна Буланава. 1996 год.
19.20 «Трыбунал». Канцэрт Наталлі Мядзведзевай. 1995 год.
20.40 М/с «Болек і Лёлек на канікулах».
22.00 Маст. фільм «Кароткія сустрэчы».
1.10 Маст. фільм «Белы выбух».
2.40 М/ф «У лясным гушчары».
4.00 «Народжаныя ў СССР». Лепшае.
5.20 «Рок-н-рол ТБ». «Фестываль Робін Гуд» у г. Лыткарына. 1993 год.

EUROSPORT

3.00, 7.15, 9.15, 16.15, 22.00, 1.00 Плаванне. Чэмпіянат свету.
4.00 WATTS.
4.15, 13.00 Веславанне. Слалам. Кубак свету.
5.15, 21.00 Веласпорт. Тур Польшчы.
6.15, 15.00, 20.15 Скачкі на лыжах з трампліна. Летні Гран-пры.
12.00 Воднае пола. Чэмпіянат свету. Фінал.
14.00 Настольны тэніс. Фіналы.
23.00 Футбол. Старэйшая ліга футбола. «Лос-Анджэлес Гэлаксі» (ЗША) — «Seattle Sounders FC» (ЗША).
2.00 Футбол. Старэйшая ліга футбола. «Нью-Ёрк Рэд Булз» (ЗША) — «New York City FC» (ЗША).

КАМЕДЫЯ

6.00, 9.50, 3.10 Серыял «Былыя».
6.45 Меладрама «Па прыкметах сумяшчальнасці».
8.20 Камедыя «Дублёр».
10.15, 17.40, 22.00 Серыял «Прападобны».
10.45 Камедыя «Маё вялікае грэчаскае лета».
12.30 Камедыя «Чалавек-эльф».
14.00, 0.55, 2.55, 5.40 Скетч-ком «Паміж намі».
14.20 Камедыя «Нешта падобнае на шчасце».
16.00 Камедыя «Выкрутасы».
18.45 Камедыя «Касцюм Санты».
20.20 Камедыя «Зноў у гульні».
22.35 Серыял «Нумар адзін спадар Кхан». 1-я серыя.
23.10 Камедыя «Як страціць сяброў і прымусіць усіх цябе ненавідзець».
1.15 Камедыя «Ад 180 і вышэй».
4.00 Камедыя «Шосты элемент».

ТБ3

6.00 М/ф.
9.35, 5.15 «Нераскрытыя тайны».
10.30 «Паненка і кулінар».
11.05, 1.50 Серыял «Каменская».
15.00 «Сто пытанняў даросламу».
15.50 «Жонка. Гісторыя кахання».
17.10 «Без падману».
18.00 «Код жыцця». Дак. фільм.
19.45 «Доказ віны».
20.40 Маст. фільм «Чорная архідэя».
22.55 «Асцярожна, махляры!».
23.25 «Часова даступны».
0.20 «Сакрэтныя матэрыялы». Серыял.

ТБ1000

6.45 Драма «Прысуд».
8.35 Драма «Прынцэса Манака».
10.20, 2.10 Драма «У пагоні за шчасцем».
12.20 Прыгоды «Лекар: вучань Авіцэны».
15.00 Трылер «Сотавы».
16.40 Драма «Разня».
18.10 Камедыя «1+1».
20.00 Фэнтэзі «Гары Потэр і вязень Азкабана».
22.30 Камедыя «Як страціць сяброў і прымусіць усіх цябе ненавідзець».
0.30 Трылер «Жанчына ў чорным».
4.20 Меладрама «Па прыкметах сумяшчальнасці».

ТБ1000 РУСКАЕ КІНО

6.20 Камедыя «Саламяны капялюшык».
8.50 Прыгоды «Прыватнае піянерскае».
10.40 Драма «Захоўвай мяне, мой талісман».
12.00 Камедыя «Пра што маўчаць дзяўчаты».
13.30 Трылер «Асабісты нумар».
15.20 Баявік «Дзень Д.»
16.50 Меладрама «Вы не пакінеце мяне».
18.50 Камедыя «Змяшаныя пачуцці».
20.20 Містыка «Вій».
22.25 Драма «Неба паўшых».
0.25 Драма «Weekend».
2.00 Драма «Дом з вежкай».
3.20 Драма «Балада пра бамбера».

NATIONAL GEOGRAPHIC

6.00 Скарбашукальнікі.
6.50, 8.05 Навуковыя недарэчнасці.
7.15 Зрабі або памры.
8.30 Тайвань: вастраў рыбы — Вялікі ўлоў.
9.20 Калі кракадзілы елі дыназаўраў.
10.10 Найбуйнейшыя жывёлы усіх часоў.
11.00 Гульні розуму.
11.20, 18.30 Гульня ў лікі.
11.50 Космас: Прастора і час.
12.40, 17.40, 20.10, 23.30, 2.50, 5.15 Мегазаводы.
13.30 Вялікія рэйды Другой сусветнай вайны.
14.20 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха.
15.10 Адзін акіян.
16.00 Народжаны поўзаць — лётаць можа!
16.50 Кітай з вышыні птушынага палёту.
19.20 Кіраванне натоўпам.
21.00, 0.20, 3.40 90-я: дзесяцігоддзе, якое нас аб'яднала.
21.50, 1.10, 4.30 80-я: дзесяцігоддзе, якое стварыла нас.
22.40, 2.00, 5.20 Суперзбудаванні.

DISCOVERY

8.00 Гаражнае золата.
8.50, 1.30 Што ў вас у гаражы?
9.40 Бітвы за кантэйнеры.
10.30, 4.00 Сківіцы, якія лётаюць.
11.20 Інжынерыя немагчымага.
12.10 Аляска: сям'я з лесу.
13.00, 3.10 Выжыць разам.
13.50 Акварыумны бізнес.
14.40 Майстар па стварэнні басейнаў.
15.30, 22.10 Катастрофа на колах.
16.20, 18.00, 23.00, 5.35 Гіганцкія мячы.
17.10, 23.50 Зараз ірване.
20.30 Ледзяное золата.
21.20 Дарожныя каўбоі.
0.40 Поўны фарсаж.
2.20 Смяротны ўлоў.
4.50 Як гэта ўстроена?
5.10 Як гэта зроблена?

■ Паедзем адпачнем

БУДЗЬ ПІЛЬНЫМ, ТУРЫСТ!

Што будзе першым у чамадане адпускніка, які збіраецца за межы радзімы? Правільна, аптэчка першай дапамогі. Гэта, пагадзіцеся, сэканоміць час на пошук лекаў у чужой краіне, дый пазбавіць праблемных кантактаў на замежнай мове. Паверце, што работнікі аптэк у Мантэнегра не разумеюць слова «пластыр». Выручае, вядома, прамое паказванне пальцам на тое, што вам трэба, але далей ужо — што дадуць (пажаданні адносна памеру, колеру і г.д. адпадаюць). Так што сёе-тое трэба прыхапіць, хоць гэта і не вызваляе нас ад вытрымлівання пэўных правілаў пражывання, харчавання і культурнага адпачынку.

Людзі з краін умеранага клімату маюць патрэбу ў адаптацыі ў краінах трапічных і субтрапічных. Каб не дапусціць сонечнага і цеплавога ўдару, неабходна насіць адзенне з лёгкіх і натуральных тканін, летні галаўны ўбор, змазваць адкрытыя ўчасткі скуры крэмам ад загару, больш піць вады і менш — алкаголю.

Заўсёды будзьце асцярожнымі з мясцовымі кошкамі, сабакамі і іншымі жывёламі. Гэта небяспечна практычна ва ўсіх краінах. Калі атрымалі ўкус, драпіны, або проста на скуру трапіла сліна жывёлы, дасканала прамыйце гэту частку цела вадой з мылам, а пасля тут жа звярніцеся да ўрача для вырашэння пытання аб правядзенні прышчэпак супраць шаленства і слупняку. Асцерагайцеся таксама ядавітых змей, скарпіёнаў, каракуртаў, тарантулаў, ядавітых медуз, п'явак, рыб, а таксама блох, кляшчоў, камароў, сляпнёў, мошак і мух, якія могуць быць пераносчыкамі трапічных інфекцыйных і паразітарных захворванняў. Заўважылі ўкусы, высыпкі — пакажыцеся ўрачу.

У незнаёмых і малазнаёмых краінах бяспечным пражыванне лічыцца толькі ў гасцініцах, дзе ёсць цэнтралізаванае водазабеспячэнне і каналізацыя. Пры наяўнасці ў нумары насякомых ці грызуноў, вядома, трэба апавясціць аб гэтым адміністрацыю. Пры вялікай колькасці лятаючых насякомых патрабуйце закрыць сеткамі вокны і дзверы, выдаць электрафумігатар. Набывайце пры неабходнасці рэпеленты і інсектыцыды для адпужвання насякомых.

З харчаваннем усё даволі проста, хоць практыка паказвае, што далёка не ўсе прыслухоўваюцца да голасу розуму. Першае правіла — ужываць тую і толькі тую ежу, у якасці якой вы ўпэўнены. Набывайце ежу там, дзе, на вашу думку, мінімальная рызыка набыцця прадуктаў дрэннай якасці. Не эксперыментуйце з вадой — піце бутыляваную і гатаваную, а напоі і сокі — толькі прамысловай вытворчасці. Нельга ўжываць лёд з сырой вады, а паколькі вы наўрад ці зможаце дакладна ўстанавіць, што там у лёдзе за вада, то проста адмаўляйцеся ад яго ўжывання. Гародніну і садавіну таксама неабходна мыць бяспечнай вадой (гатаванай або бутыляванай), абдаваць кіпенем. Ужывайце толькі вельмі добра прасмажаныя, правараныя мяса, рыбу, морапрадукты, а без тэрмічнай апрацоўкі не ешце такія прадукты ўвогуле.

Перш чым наведаць нейкую кавярню, бар, рэстаран, парайцеся з прадстаўніком турфірмы адносна іх рэпутацыі. Не рэкамендуецца, вядома, набываць ежу на рынках, з латкоў, каштаваць тое, што гатуе мясцовае насельніцтва. Гарантаваць якасць і бяспеку можа толькі фабрычная ўпакоўка, а такі тавар прадаецца ў прадуктовых магазінах. Але і тут звяртайце ўвагу на тэрмін прыдатнасці, захаванне тэмпературнага рэжыму.

Большасць краін Азіяцкага, Афрыканскага і Паўднёва-Амерыканскага кантынентаў неспрыяльныя па захваральнасці на гепатыт А. Але для прафілактыкі гэтага захворвання прадугледжана вакцынацыя. Абарончы эфект вакцыны праяўляецца ўжо з канца першага тыдня пасля прышчэпкі, адна доза абараняе на 1-1,5 года.

Кішэчныя інфекцыі (брушны тыф, дызентэрыя, сальманелёз, ротавірусныя інфекцыі, гепатыт А, энтэравірусныя інфекцыі і інш.) шырока распаўсюджаны ва ўсіх краінах свету. Механізм заражэння — фекальна-аральны (таму гігіена і яшчэ раз гігіена!). Часты вадкі стул, ваніты, павышэнне тэмпературы цела, боль у жываце, моцны галаўны боль, боль у горле, мышцах, сып на целе павінны насцярожыць і тэрмінова накіраваць да ўрача. Хворага лепей ізаляваць і выдзеліць яму асобны посуд.

Святлана БАРЫСЕНКА.

protas@zviazda.by

■ Неасабісты суб'ектыў

ПРЭЙСКУРАНТ ПАСЛУГ

Пра законы рынку, пракіслыя парэчкі і шпалеры пад ганкам

У нашым парэчкавым краі ўраджай сёлета не такі вялікі, як летась. Больш урадзіла смародзіна — менавіта так у нас завуцца парэчкі чорныя. Пэўна, першы куст прывезлі людзі рускамоўныя (а іх у нашай вёсцы ў 20-я — 30-я гады мінулага стагоддзя хапала, бо стаяла пагранічная застава на колішнім памежжы з Польшчай, і служылі на ёй у асноўным ураджэнцы Курскай і Разанскай абласцей). Чорныя вітамінныя ягады і сёння маюць статус далікатэсу, прынамсі, вырошчваюцца толькі для ўласнага карыстання: перакручаныя з цукрам на мясарубку, яны могуць стаяць у халадзільніку да наступнага года. Смаката! А вось родныя парэчкі (менавіта чырвоныя) у нас на вытворчы паток пастаўлены. У кожным двары кустоў па пятнаццаць, а то і больш, і кіслыя ягады кожнае лета даюць добры прыбытак. Ва ўсякім разе, на цукар, каб з астатняга садовага ды ляснога ўраджаю зварыць варэнне і паставіць кампоты, хапае.

Раней здача гэтых самых парэчак ператваралася ў сапраўдную эпапею для дарослых і цікавую прыгоду для дзяцей. Нарыхтоўчы пункт знаходзіўся ў суседняй вёсцы, таму везці ягады даводзілася на падводах. Тут у выйгрышы былі тыя, хто працаваў у саўгасе: у іх коні былі ў руках, астатнія ж дзейнічалі па прынцыпе «з кім дамовішся». Нярэдка на адну падводу нагружалі столькі вываракаў, вёдраў і мяхоў з-пад мінеральных угнаенняў, што сесці ўжо не было дзе нават таму, хто за лейцамі. Прыехаўшы, стаялі ў даўжэзнай чарзе з гэткіх самых падвод, што з'язджаліся з усяго навакольля. Прымалі ягады павольна: узважвалі кожную ёмістасць на вагах з гірамі, адымалі вагу посуду, вылічвалі зніжку за лісце, занатоўвалі ўсё ў сшытак з цыратовай вокладкай (разлік праводзілі праз колькі дзён).

Прастаяць у той чарзе можна было да вечара. Але гэта яшчэ паўбяды — горш за ўсё было, калі ў нарыхтоўшчыцы заканчвалася тара — вялізныя пластыкавыя бочкі. Тады, не зважаючы на ўмольныя просьбы, яна зачыняла дзверы прыёмнага пункта проста перад носам у людзей. Тыя, каму не пашанцавала, выказаўшы абурэнне, раптам успаміналі, што ў вёсцы за чатыры кіламетры ёсць яшчэ адзін прыёмны пункт, і кідаліся туды. Вось гэта было весела! Коней гналі адно перад адным ледзь не галопам, вываркі бразгалі, кабеты вішчалі на падводах ад страху, дзеці — ад захаплення, колы на незаасфальтаванай дарозе ўздымалі клубы белага пылу, і парэчкі станавіліся, нібы прысыпаныя цукровай пудрай. Праўда, нярэдка гэтыя гонкі не мелі выніку: на прыёмным пункце маглі чакаць замкнутыя на цяжкі замок дзверы і надрапанае на шматку паперы «Няма тары» (не тое што сотавыя — звычайныя тэлефоны былі на вёсцы гадоў трыццаць таму вялікай рэдкасцю, таму даведацца пра гэта папарадзе было проста немагчыма).

Хтосьці, у каго ягады былі зеленаватыя, ехаў ні з чым дадому, спадзеючыся, што заўтра пашанцуе больш, хтосьці, у каго спелыя парэчкі пасля гонак па гарачыні патаўкліся, пусцілі сок і нават паспелі забрадзіць, праклінаючы ўсё на свеце, ссыпаў не здадзены і ўжо ні на што не прыдатны ўраджай проста на ўзбочыне дарогі. Здаралася, такімі вось рудымі гнілымі кучамі былі засыпаны ўсе ўзбочыны. Але налета ўсё паўтаралася зноў: млоснае сядзенне ў кустах пад гарачым сонцам і гудзеннем аваднёў, пошук падводы, стаянне ў доўгай чарзе. Бо калі шанцавала, можна было за здадзенае купіць дзіцяці поўную экіпіроўку да школы, напрыклад. І нам тады гэта было патрэбна больш, чым нарыхтоўшчыкам, у якіх план (а з ім — і прэмія) залежаў выключна ад напоўненасці бочак, што былі на той момант у наяўнасці...

Пра ўсё гэта мы нядаўна з лёгкім адценнем настальгіі па вясковым вольным дзяцінстве ўспаміналі з сястрой, пільнуючы каля брамкі перасоўны нарыхтоўчы пункт, які павольна праехаў па вёсцы, сігналячы, каб на зваротным шляху сабраць тое, што людзі за апошнія два дні паспелі назбіраць. Цяпер у тых, хто хоча парэчкі здаць, толькі адзін клопат: сёлета з-за халоднай вясны гронкі не такія доўгія ды ягады не такія буйныя. Ды яшчэ машыну, што збірае, не праваронiць.

Зрэшты, за апошняе людзі асабліва і не хвалююцца: прапусціш гэту — будзе іншая. Нарыхтоўшчыкі з'язджаюцца да нас, без перабольшвання, з усёй краіны. Той, якога чакалі мы, прыпісаны да Жлобіна (адтуль да нашай вёскі кіламетраў, пэўна, трыста). Хуценька ўскінуў на электронную вагу нашу вываркі, падлічыў на калькулятары, аддаў грошы (сто адзінаццаць тысяч — як з куста, за пару гадзін), паехаў далей. Усім добра, усе задаволеныя. Законы рынку і новага, больш імклівага стагоддзя: твая справа будзе паспяховай толькі тады, калі яе вынікі будуць зручнымі і выгаднымі для спажыўцоў. Інакш на тваё месца вельмі хутка прыйдуць іншыя, якія прапануюць спажыўцу тое, што ён хоча, а ты застанешся ні з чым. Вельмі нават правільна і справядліва.

Не ўсе, праўда, пакуль гэта разумеюць. Давялося нядаўна рабіць рамонт на кухні. У будаўнічым супермаркеце ў сваім мікрараёне купіла ўсё, што трэба было, адным заходам. І з дастаўкай праблем, здавалася, не будзе: па Мінску яна ў магазіна бясплатная. «Але толькі да пад'езда»,— папярэдзіла ветлівая дзяўчына, якая выпісвала накладную. Фактычна паставіўшы перад фактам, бо ва ўсіх аб'явах аб дастаўцы пра гэта — ні слова. «Як жа так? — разгублена залыпала я вачыма, уяўляючы, як цягну на ганак і да ліфта мяшкі з тынкоўкай і скрынкі з пліткай. — Я гатова даплаціць, колькі скажаце, абы паднялі ў кватэру». «Ну, не ведаю, можа, на месцы дамовіцеся...»

Адступаць не было куды, за матэрыялы ўжо былі заплочаны немалыя грошы. З грузчыкамі, што прывезлі пакупку, дамовіцца не ўдалося: хлопцы, спачуваючы беднай жанчыне, падняць мяшкі і скрынкі хаця б да ліфта (вядома ж, не бясплатна!) не пагадзіліся ні за што. Сказалі: іх за гэта звальняюць без папярэджання.

Не буду расказваць пра тое, як дошкі, тынкоўка і плітка трапілі тады на мой сёмы паверх. Пасля я папрасіла ў магазіне кнігу заўваг і прапаноў і напісала... не, не скаргу і нават не заўвагу — менавіта прапанову. Маўляў, шаноўныя, калі хочаце не прайграць у канкурэнцыі з іншымі, зрабіце папраўчку ў дастаўцы. Зрабіце яе платнай, напрыклад. Ці за дастаўку ад пад'езда ў кватэру ўстанавіце таксу. Без розніцы, але каб было па-людску.

Сёлета я пакой узялася рамантаваць. Першае, што зрабіла, — патэлефанавала ў той супермаркет, пацікавілася пра ўмовы дастаўкі. Усё тое ж — да пад'езда бясплатна, а там хоць ты танцуй на выкінутых пад ганкам шпалерах ды паркеце...

Карацей, як мінімум, на аднаго пакупніка ў іх дакладна стала менш. Законы рынку жорсткія, але справядлівыя.

Алена ЛЯЎКОВІЧ. *alena@zviazda.by*

■ Інфарм-укол

РУКІ!.. МЫЛІ?

Успышак кішэчных інфекцый, звязаных з парушэннямі нормаў вытворчасці і захоўвання прадуктаў, сёлета ў нас не зарэгістравана, аднак цалкам пазбавіцца вострых кішэчных захворванняў, безумоўна, немагчыма.

— У апошнія гады ўдалося стабілізаваць паказчыкі вострай кішэчнай інфекцыі, — кажа **загадчык супрацьэпідэмічнага аддзялення Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Дзмітрый ГАЛОЦІК.** — У нас няма ўспышак (а ўспышка — гэта інфіцыраванне, сама меней дзесяці чалавек), звязаных з ужываннем той жа малочнай прадукцыі. Але ёсць сямейныя выпадкі захваральнасці, калі першымі інфіцыруюцца дзеці, а ад іх — і бацькі. Самае важнае ў гэтым выпадку — вытрымліванне элементарных правілаў гігіены! Часцей трэба мыць рукі, пільней сачыць за тым, што і як мы ўжываем...

Гігіенічныя патрабаванні, праўда, павінны вытрымліваць і гандлёвыя аб'екты, але 93 працэнты з абследаваных санэпідслужбай у першым паўгоддзі патрабаванні ігнаруюць. Спажыўцы пры гэтым не пацярпелі, але маглі б. Вось звычайныя парушэнні, на якія не толькі спецыялісты, але і кожны з нас павінен звяртаць увагу:

• нездавальняючы санітарны стан тэрыторыі, памяшканняў, абсталявання;

• неналежныя ўмовы захавання;

• рэалізацыя пратэрмінаванага тавару;

• адсутнасць дакументаў, якія пацвярджаюць якасць і бяспеку.

Пра такія парушэнні варта паведамляць работнікам гандлю або санэпіднагляду.

Як папярэдзіць захворванні, звязаныя з ужываннем ежы?

Хоць большасць мікраарганізмаў не выклікае ніякіх захворванняў, усё ж такі ёсць і небяспечныя, якія сустракаюцца ў глебе, вадзе, арганізме жывёл і чалавека. Перадаюцца гэтыя мікробы праз поціск рукі, гаспадарчыя анучы, апрацоўчыя дошкі. Звычайны дотык здольны перанесці іх у прадукты і выклікаць харчовае захворванне.

Аддзяляйце сырыя і гатовыя да ўжывання прадукты:

• пры перавозцы асобна складзіце прыгатаванае і тое, што патрабуе гатавання;

Ратавальная таблетка

На выпадак «лёгкіх» атручэнняў майце ў хатняй аптэчцы ніфураксазід, цыпрафлаксацын, а таксама энтэрасарбенты кшталту смекты і актываванага вуглю. Падчас дыярэі неабходна таксама спажываць вялікую колькасць вады. Можна прымяняць і салявыя сумесі, якія ў сухім выглядзе прадаюцца ў аптэках (нормагідрон у парашку).

• мяса, у тым ліку мяса птушкі, а таксама морапрадукты заўсёды захоўвайце асобна ад усіх іншых прадуктаў;

• захоўвайце прадукты ў закрытай тары;

• карыстайцеся асобнымі апрацоўчымі дошкамі і нажамі для сырой і прыгатаванай прадукцыі.

У сырых прадуктах, мясе, птушцы і марскіх прадуктах могуць быць небяспечныя мікраарганізмы, якія можна перанесці падчас прыгатавання і захоўвання ў іншыя прадукты.

Вытрымлівайце тэхналогію гатавання страў:

*дасканала смажце і варыце, асабліва мяса, птушку, яйкі (не ешце іх сырымі!) і морапрадукты;

• сок мяса або птушкі павінен быць па завяршэнні гатавання празрыстым;

• дасканала прагравайце стравы — суп кіпяціце, смажанае трымайце на агні не менш за 5 хвілін.

Падчас дасканалай цеплавой апрацоўкі гінуць практычна ўсе небяспечныя мікраарганізмы. Даследаванне паказвае, што цеплавая апрацоўка прадуктаў пры тэмпературы 70 градусаў можа зрабіць іх значна больш бяспечнымі. Асаблівую ўвагу неабходна звяртаць на мясны фарш, мясныя рулеты, вялікія кавалкі мяса і тушкі птушкі.

Святлана БАРЫСЕНКА.

protas@zviazda.by

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	- Капитальное строение инв. № 400/С-69051 (назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель), площадью 220,4 кв.м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121К/2. - Капитальное строение инв. № 400/С-69021 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), площадью 243,9 кв.м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121К/1. - Капитальное строение инв. № 400/С-69106 (назначение – здание многофункциональное), площадью 1209,3 кв.м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121К. - Капитальное строение инв. № 400/С-97342 (назначение – сооружение неустановленного назначения), площадью 2070,0 кв.м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, благоустройство территории для обслуживания зданий столярной мастерской, блока складов и механического цеха, склада КиПа. - Капитальное строение инв. № 400/С-97348 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства), протяженностью 68,6 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная фекальная канализационная сеть к зданию блока складов и механического цеха. - Капитальное строение инв. № 400/С-97337 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства), протяженностью 81,3 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная ливневая канализационная сеть к блоку складов. - Капитальное строение инв. № 400/С-97332 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства), протяженностью 104,5 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод к блоку складов и механическому цеху. - Капитальное строение инв. № 400/С-97387 (назначение – сооружение специализированное энергетики), протяженностью 228,7 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная кабельная линия 10 кВ от РП-10кВ до ТП-3 до ТП-4. - Капитальное строение инв. № 400/С-97379 (назначение – сооружение специализированное энергетики), протяженностью 61,25 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, электрическая сеть 0,4 кВ к блоку складов и механическому цеху. - Капитальное строение инв. № 400/С-85886 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства), протяженностью 343,9 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - шкаф распределительный ПР-24-7208; - трансформаторная подстанция 2 РТ 1000/10 № 1; - распределительный пункт ПР-24-11-7205; - трансформатор масляный силовой ДУ-ТМЗ-1000/10 ТП-2; - трансформатор масляный силовой ДУ-ТМЗ-1000/10 ТП-2; - распределительный пункт ПР-24-7210-54УЗ; - теплосчетчик ТЭМ 05м, ДУ=80; - теплосчетчик ТС-07ХХ-88 «Струмень»; - туя (1 единица).
Земельный участок, на котором расположен объект	- кадастровый номер 440100000002008242, площадью 0,9480 га (назначение – для обслуживания зданий столярной мастерской (инвентарный номер 400/С-69051), блока складов и механического цеха (инвентарный номер 400/С-69106), склада КиПа (инвентарный номер 400/С-69021)) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121 К; - кадастровый номер 440100000002006868, площадью 0,0007 га (назначение – земельный участок для обслуживания внеплощадочной тепловой сети) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - кадастровый номер 440100000002006869, площадью 0,0007 га (назначение – земельный участок для обслуживания внеплощадочной тепловой сети) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - кадастровый номер 440100000002006871, площадью 0,0003 га (назначение – земельный участок для обслуживания внеплощадочной тепловой сети) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - кадастровый номер 440100000002006872, площадью 0,0002 га (назначение – земельный участок для обслуживания внеплощадочной тепловой сети) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - кадастровый номер 440100000002006873, площадью 0,0002 га (назначение – земельный участок для обслуживания внеплощадочной тепловой сети) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - кадастровый номер 440100000002006874, площадью 0,0003 га (назначение – земельный участок для обслуживания внеплощадочной тепловой сети) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - кадастровый номер 440100000002006875, площадью 0,0037 га (назначение – земельный участок для обслуживания внеплощадочной тепловой сети) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - кадастровый номер 440100000002006876, площадью 0,0002 га (назначение – земельный участок для обслуживания внеплощадочной тепловой сети) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - кадастровый номер 440100000002006877, площадью 0,0003 га (назначение – земельный участок для обслуживания внеплощадочной тепловой сети) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - кадастровый номер 440100000002006878, площадью 0,0003 га (назначение – земельный участок для обслуживания внеплощадочной тепловой сети) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - кадастровый номер 440100000002006879, площадью 0,0312 га (назначение – земельный участок для обслуживания внеплощадочной тепловой сети) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121
Начальная цена продажи	6 110 325 481 (шесть миллиардов сто десять миллионов триста двадцать пять тысяч четыреста восемьдесят один) белорусский рубль без учета НДС
Сумма задатка	305 516 274 (триста пять миллионов пятьсот шестнадцать тысяч двести семьдесят четыре) белорусских рубля
Условия аукциона	Без условий
ЛОТ 2	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	- Капитальное строение инв. № 400/С-89984 (назначение – здание неустановленного назначения, наименование — ангар), площадью 449,7 кв.м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Ж; - Капитальное строение инв. № 400/С-69050 (назначение – здание специализированное трубопроводного транспорта, наименование – насосная станция), площадью 187,6 кв.м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Ж/1; - Капитальное строение инв. № 400/С-97340 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – благоустройство территории), площадью 105,0 кв.м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, благоустройство территории для обслуживания здания автоматической насосной станции, резервуара для воды и здания ангара; - Капитальное строение инв. № 400/С-58952 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – резервуар для воды на 500 куб.м), объемом 500 куб.м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение инв. № 400/С-97349 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная фекальная канализация), протяженностью 43,20 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная фекальная канализационная сеть к зданию насосной станции; - Капитальное строение инв. № 400/С-97339 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная ливневая канализация), протяженностью 43,85 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная ливневая сеть к резервуару для воды; - Капитальное строение инв. № 400/С-97334 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод), протяженностью 24,45 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121 внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод к зданию автоматической насосной станции; - Капитальное строение инв. № 400/С-97386 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная сеть наружного освещения), протяженностью 267,15 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121 внутриплощадочная сеть наружного освещения здания автоматической насосной станции, резервуара для воды и здания ангара; - Капитальное строение инв. № 400/С-97378 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная электрическая сеть 0,4 кВ), протяженностью 119,25 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, электрическая сеть 0,4 кВ к зданию автоматической насосной станции; - тополь (2 единицы); - каштан (14 единиц).
Земельный участок, на котором расположен объект	кадастровый номер 440100000002008244, площадью 0,4859 га (назначение – для обслуживания здания автоматической насосной станции (инв. № 400/С-69050), резервуара для воды на 500 куб.м (инв. № 4660) и здания ангара (инв. № 400/С-89984)) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121 Ж
Начальная цена продажи	2 467 235 176 (два миллиарда четыреста шестьдесят семь миллионов двести тридцать пять тысяч сто семьдесят шесть) белорусских рублей без учета НДС
Сумма задатка	123 361 759 (сто двадцать три миллиона триста шестьдесят одна тысяча семьсот пятьдесят девять) белорусских рублей
Условия аукциона	Без условий
ЛОТ 3	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	- Капитальное строение инв. № 400/С-63419 (назначение – здание нежилое, наименование – здание установки контактного выпаривания), площадью 662,4 кв.м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121Д; - Капитальное строение инв. № 400/С-97341 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – благоустройство территории), площадью 165,0 кв.м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, благоустройство территории для обслуживания здания установки контактного выпаривания, резервуара; - Капитальное строение инв. № 400/С-58964 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – резервуар на 250 куб.м пожарно-аварийный водоем), объемом 250 куб.м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение инв. № 400/С-97347 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная фекальная канализация), протяженностью 365,10 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная фекальная канализационная сеть к зданию установки контактного выпаривания; - Капитальное строение инв. № 400/С-97335 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод), протяженностью 22,15 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод к зданию установки контактного выпаривания; - Капитальное строение инв. № 400/С-97385 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная сеть наружного освещения), протяженностью 103,70 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная сеть наружного освещения здания установки контактного выпаривания, резервуара; - Капитальное строение инв. № 400/С-97382 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная электрическая сеть 0,4 кВ), протяженностью 117,70 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, электрическая сеть 0,4 кВ к зданию установки кинтактного выпаривания; - шкаф распределительный ПР-24-7208; - липа (4 единицы); - тополь (2 единицы)
Земельный участок, на котором расположен объект	кадастровый номер 440100000002008243, площадью 0,2356 га (назначение – для обслуживания здания установки контактного выпаривания (инв. № 400/С-63419), резервуара на 250 куб.м ПАВ (инв. № 4702)) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121 Д
Начальная цена продажи	2 261 889 887 (два миллиарда двести шестьдесят один миллион восемьсот восемьдесят девять тысяч восемьсот восемьдесят семь) белорусских рублей без учета НДС
Сумма задатка	113 094 494 (сто тринадцать миллионов девяноста четыре тысячи четыреста девяносто четыре) белорусских рубля
Условия аукциона	Без условий
ЛОТ 4	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	- Капитальное строение инв. № 400/С-69029 (назначение – здание специализированное обрабатывающей промышленности, наименование – блок предочистки), площадью 320,4 кв.м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121Е; - Капитальное строение инв. № 400/С-97343 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – благоустройство территории), площадью 390,0 кв.м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, благоустройство территории для обслуживания здания блока предочистки; - Капитальное строение инв. № 400/С-97350 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная фекальная канализация), протяженностью 12,50 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная фекальная канализационная сеть к зданию блока предочистки; - Капитальное строение инв. № 400/С-97331 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод), протяженностью 190,40 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод к зданию предочистки; - Капитальное строение инв. № 400/С-97381 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная электрическая сеть 0,4 кВ), протяженностью 80,80 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, электрическая сеть к зданию блока предочистки; - липа (12 единиц); - шкаф распределительный; - дерен белый (1 единица)
Земельный участок, на котором расположен объект	кадастровый номер 440100000002008245, площадью 0,2180 га (назначение – для обслуживания здания блока предочистки (инв. № 400/С-69029)) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121 Е
Начальная цена продажи	2 871 131 420 (два миллиарда восемьсот семьдесят один миллион сто тридцать одна тысяча четыреста двадцать) белорусских рублей без учета НДС
Сумма задатка	143 556 571 (сто сорок три миллиона пятьсот пятьдесят шесть тысяч пятьсот семьдесят один) белорусский рубль
Условия аукциона	Без условий
ЛОТ 5	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	- Капитальное строение инв. № 400/С-17193 (назначение – здание специализированное для производства текстильных, швейных и кожаных изделий, наименование – главный производственный корпус), площадью 29971,7 кв.м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121Г, состоящее из капитальное строение инв. № 400/D-152212 (назначение – производственное помещение, наименование – главный производственный корпус), площадью 29418,5 кв.м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г-2 и капитальное строение инв. № 400/D-123114 (назначение – помещение неустановленного назначения, наименование – помещение неустановленного назначения), площадью 523,0 кв.м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121Г-1; - Капитальное строение инв. № 400/С-69015 (назначение – здание специализированное обрабатывающей промышленности, наименование – автоматическая насосная станция пожаротушения), площадью 160,5 кв.м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121Г/2; - Капитальное строение инв. № 400/С-69014 (назначение – здание специализированное обрабатывающей промышленности, наименование – КПП-120), площадью 19,6 кв.м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121Г/1; - Капитальное строение инв. № 400/С-97344 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – благоустройство территории), площадью 7950,0 кв.м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, благоустройство территории для обслуживания зданий и сооружений главного производственного корпуса; - Капитальное строение инв. № 400/С-86338 (назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – резервуар для хранения 8% раствора пенообразователя), объемом 250,0 куб.м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение инв. № 400/С-58965 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – резервуар на 1000 куб.м), объемом 1000 куб.м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение инв. № 400/С-89988 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – площадка под емкости), площадью застройки 119,0 кв.м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121;
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	- Капитальное строение инв. № 400/С-85888 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – канализационная сеть), протяженностью 586,05 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение инв. № 400/С-97346 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная фекальная канализация), протяженностью 325,25 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная фекальная канализационная сеть к зданию главного производственного корпуса; - Капитальное строение инв. № 400/С-89982 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внеплощадочная ливневая канализация), протяженностью 1940,20 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение инв. № 400/С-97338 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная ливневая канализация), протяженностью 1189,75 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная ливневая сеть к зданиям и сооружениям главного производственного корпуса; - Капитальное строение инв. № 400/С-89983 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внеплощадочная напорная канализация), протяженностью 243,80 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение инв. № 400/С-86070 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная тепловая сеть), протяженностью 729,35 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение инв. № 400/С-62631 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – паропровод), протяженностью 457,95 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение инв. № 400/С-55845 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внеплощадочная кабельная линия, напряжением 10 кВ), протяженностью 1018 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение инв. № 400/С-74384 (назначение – сооружение специализированное связи, наименование – внутриплощадочная телефонная канализация), протяженностью 193,20 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение инв. № 400/С-97333 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод), протяженностью 582,90 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод к зданиям и сооружениям главного производственного корпуса; - Капитальное строение инв. № 400/С-74876 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный пожарный водопровод), протяженностью 227,80 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение инв. № 400/С-74877 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный пожарный водопровод), протяженностью 991,36 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение инв. № 400/С-97384 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная сеть наружного освещения), протяженностью 420,40 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, внутриплощадочная сеть наружного освещения зданий и сооружений главного производственного корпуса; - Капитальное строение инв. № 400/С-97380 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная электрическая сеть 0,4 кВ), протяженностью 353,15 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, электрическая сеть 0,4 кВ к зданиям и сооружениям главного производственного корпуса; - Капитальное строение инв. № 400/С-97392 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная кабельная линия 10 кВ), протяженностью 473,70 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная кабельная линия 10 кВ от РП-10 кВ до ТП-1, от ТП-1 до ТП-2; - Капитальное строение инв. № 400/С-55838 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная напорная канализация), протяженностью 277,25 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение инв. № 400/С-55842 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный производственный водопровод), протяженностью 1305,15 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Капитальное строение инв. № 400/С-85887 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – мостовое сооружение), протяженностью 48,00 м, г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - Внутриплощадочная кабельная линия 10 кВ марки ААБл3*95, протяженностью 155 м; - Внутриплощадочная кабельная линия 0,4 кВ марки АВБбШв, протяженностью 70 м; - пункт распределительный ПР-24-7208; - камера КСО-272; - камера КСО-272; - шкаф распределительный ПР-24-7208; - шкаф распределительный ПР-24-7208; - шкаф распределительный ПР-24-7208; - трансформаторная подстанция 2 КТП 1000/10 ТП-4; - камера КСО – 3 комплекта; - распределительный пункт ПР-24-8708-54; - распределительный пункт ПР-24-3403-5443; - распределительный пункт 24-3104 5443; - распределительный пункт 24-7210 5443; - распределительный пункт ПР-24-7208; - распределительный пункт ПР-24-7208; - распределительный пункт ПР-24-7205; - распределительный пункт ПР-24-7205; - распределительный пункт ПР-24-7208; - распределительный пункт ПР-24-3101; - распределительный пункт ПР-9312-142; - распределительный пункт ПР-9312-149; - распределительный пункт ПР-9312-148; - распределительная установка ПР-24-118204-54; - пункт распределительный ПР-24-11-7202-54; - шкаф распределительный КРУ-2; - панель ЩО-7024; - шкаф распределительный 9522-13; - шкаф вводно-распределительный ВРУ-1; - пункт распределительный ПР-2411-7205 (2 единицы); - трансформатор масляный ТМЗ-1000/10 Т-4 (2 единицы); - распределительный пункт ПР-243105 (12 единиц); - распределительный пункт ПР-24-7208 (3 единицы); - распределительный пункт ПР-24-7208 (3 единицы); - трансформатор масляный силовой ДУ-ТМЗ-1000/10 ТП-2 (4 единицы); - трансформаторная подстанция 2 КТП 1000/10,3 (2 единицы); - трансформаторные ячейки КРУ-821-00848 (2 единицы); - распределительный пункт ПР-24-3103-5443 (2 единицы); - распределительный пункт ПР-24-3104-5443; - распределительный пункт 7210-5493 (9 единиц); - распределительный пункт ПР-24-3104-5443; - распределительный пункт ПР-24-8204-54 (3 единицы); - распределительный пункт ПР-9312-149 (6 единиц); - распределительный пункт ПР-24-7210-54 (7 единиц); - распределительный пункт ПР-24-7210-54 (10 единиц); - распределительный пункт ПР-24-11-82 (2 единицы); - распределительный пункт ПР-9312-436 (2 единицы); - шкаф распределительный (3 единицы); - шкаф S-9522-13; - вентилятор центробежный В-4-75 с эд/двиг. 55 кВт; - вентилятор центробежный В-06-300 с эд/двиг. 37 кВт (4 единицы); - вентилятор центробежный В-06-300 с эд/двиг. 5,5 кВт (2 единицы); - камера орошения КТЦ-2-63; - кондиционер КНЦ-7,5; - бак сбора выпарки 10 м.куб.; - распределительный пункт ПР-24-7210; - распределительный пункт ПР-24-7208; - кондиционер КНЦ-2-125; - кондиционер КНЦ-2-125; - кондиционер КНЦ-2-125;

ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	- камера орошения КТУ-2-40; - камера орошения КТУ-2-40; - камера орошения КТУ-2-40; - камера орошения КТУ-2-40; - камера орошения КТУ-2-17,5; - камера орошения КТУ-2-17,5; - кондиционер КНЦ-5; - кондиционер КНЦ-5; - бак сбора конденсата 10 м.куб.; - бак сбора конденсата 10 м.куб.; - пресс для угаров АРО-1; - пресс для угаров АРО-1; - смесовая машина; - красильный аппарат типа «Линдер»; - набивная машина НВ-150; - центрифуга ФМК-1521-К1; - механизированный лабаз ЛРМ-40М-1; - кисловочная машина с отжимными валами; - аппарат красильный АКДУ-601 с поддонами; - аппарат красильный АКДУ-601 с поддонами; - разрыхлительно-трепальный агрегат АРТ-120Ш; - механизированный лабаз ЛРМ-40М-1; - механизированный лабаз ЛРМ-40М-1; - бункер пылеулавливающий 3730*2800*2310 (8 единиц); - агрегат для сушки волокна АСВ-120-Ш; - красильно-промывная машина МКП-Ш-1; - таль электрическая г/п 1т; - таль электрическая г/п 1т; - дизель-генератор ДГА-3-48; - шкаф распределительный С-9522-14 (2 единицы); - туя (4 единицы); - липа (4 единицы); - бак-мешалка объемом 0,63 куб.м; - бак-мешалка, объемом 1,6 куб.м; - сборник стальной эмалированный 2,0 куб.м; - станина и барабан спирально-бильного волчка; - настил пола стальной с просечкой 25 кв.м; - двутавр стальной горячекатаный № 26 (47 м); - двутавр стальной горячекатаный № 10 (15 м); - двутавр стальной горячекатаный № 18 (27 м); - швеллер стальной горячекатаный № 18 (44 м); - уголок стальной горячекатаный № 50 (20 м)
Земельный участок, на котором расположен объект	- кадастровый номер 440100000002000562, площадью 4,8205 га (назначение – обслуживание зданий и сооружений главного производственного корпуса) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121Г; - кадастровый номер 440100000002006864, площадью 0,0078 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - кадастровый номер 440100000002006865, площадью 0,0016 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - кадастровый номер 440100000002006866, площадью 0,0014 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121; - кадастровый номер 440100000002006867, площадью 0,0073 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г.Гродно, ул. Максима Горького, 121
Начальная цена продажи	98 302 481 904 (девяноста восемь миллиардов триста два миллиона четыреста восемьдесят одна тысяча девятьсот четыре) белорусских рубля без учета НДС
Сумма задатка	4 915 124 095 (четыре миллиарда девятьсот пятнадцать миллионов сто двадцать четыре тысячи девяносто пять) белорусских рублей
Условия аукциона	Без условий
Продавец	РУПП «Гроднотекстиль», 230015, г. Гродно, ул. Горького, 121 тел./факс 43-99-64
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб.209, тел. 41-98-32, 41-98-34
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012579170017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, БИК 153001739, УНП 500833225.

Аукцион состоится 31 августа 2015 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;

юридическим лицом резидентом Республики Беларусь – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица;

индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;

юридическим лицом — нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;

документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются:

представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;

физическим лицом — документ, удостоверяющий личность физического лица;

представителем физического лица — доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник — четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений — 25 августа 2015 г. до 15.00

Телефоны для справок: 41-98-32, 41-98-34 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

Центр Промышленной Оценки

• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЗАО «Центр промышленной оценки» (организатор аукциона) по поручению унитарного предприятия «Молодечненский пищевой комбинат» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже одним лотом объектов недвижимого имущества, расположенных по адресу: Минская область, г. Молодечно, ул. Либаво-Роменская, д. 62, в составе:

Наименование объекта	Общая площадь, кв.м.	Инвентарный номер строения	Земельный участок
Здание склада готовой продукции № 2	1392,9	630/С-4164	Площадь 0.1476 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания здания готовой продукции №2
Павильон для хранения стеклобанки	1895,3	630/С-4738	Площадь 0.4913 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания павильона для хранения стеклобанки.
Сооружение ИТМ	89	630/С-71572	Площадь 0.0703 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания ИТМ. С установленным ограничением (обременением) права на земельный участок: охранная зона сетей и сооружений теплоснабжения площадь (0.0039 га.)

Начальная цена с НДС 20% – 2 689 495 004 белорусских рубля.

Задаток 10 % от начальной цены в белорусских рублях перечисляется на р/с № 3012343260010; задаток может перечисляться нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012343265044; в российских рублях (RUB) – 3012343265028; в ЦБУ № 507 г. Минска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки».

Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 28.05.2015 г. и в газете «Звязда» от 03.06.2015 г.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона.

Оплата за объект производится в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также порядок оплаты вознаграждения и фактических затрат на организацию и проведение аукциона оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by.

Аукцион состоится 18.08.2015 в 14 ч.00 мин. по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **17.08.2015** до 17.00 по адресу: г.Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис. 1703.

Тел: +375 17 280 36 37; 8029 183 69 71. auction@cpo.by

Объявление от 08.07.2015 в № 127 (27985) об утрате бланка строгой отчетности «Свидетельства Белгосстраха» серия ВА № 002998489 представительства Белгосстраха по Борисовскому району и признании его недействительным считать ошибочным.

ВЕРНЫЙ ТЕКСТ СЛЕДУЮЩЕГО ОБЪЯВЛЕНИЯ:

«Утерянный бланк строгой отчетности «Свидетельства Белгосстраха» серия ВА № 002298489 представительства Белгосстраха по Борисовскому району считать недействительным». УНП 101120215

ЗАСО «Промтрансинвест»
предлагает принять участие В ПРОЦЕДУРЕ ЗАКУПКИ

№ 2015-265607, размещенной на сайте http://www.icetrade.by, по изготовлению бланков «Страховой полис по добровольному страхованию от болезней и несчастных случаев на время поездки за границу Форма 2РН, 2РП», тираж — 50000 шт., **тел. (17) 222-75-39.**

УНП 100357923

ОАО «АМКОДОР-ДЗЕРЖИНСК»
222720, Минская область, г. Дзержинск, ул. Фоминых, 19

Извещение о созыве внеочередного общего собрания акционеров

Собрание состоится 12 августа 2015 г. в 15-00 по адресу: Минская область, г. Дзержинск, ул. Фоминых, 19, кабинет директора Общества. Регистрация участников Собрания производится в день и по месту проведения собрания с 14.00 до 14-55.

Дата составления списка акционеров, имеющих право на участие в Собрании, – 30 июля 2015 г.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. О заключении крупной сделки.

Основание созыва собрания – решение Совета директоров Общества от 29 июля 2015 года.

С информацией (материалами), подлежащими представлению акционерам при подготовке к проведению собрания, акционеры могут ознакомиться ежедневно (кроме субботы и воскресенья) начиная с 5 августа 2015 г. в отделе кадров Общества с 9-00 до 16-00, а в день проведения Собрания – по месту его проведения.

Участникам Собрания при себе иметь документ, удостоверяющий личность (личный паспорт, для представителя акционера – доверенность или договор).

Совет директоров
УНП 600005769 **ОАО «Амкодор-Дзержинск».**

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона)
по поручению государственного предприятия «ЦЕНТРКУРОРТ»
проводит повторный открытый аукцион со снижением цены по продаже:

Лот №1 – Автобус MAN A03 номер рамы: WMAA03ZZZ1B020962 2001 г.в. Начальная цена с НДС – 399 036 000 бел. руб. Задаток с НДС – 10 000 000 бел. руб.

Задаток перечисляется на р/с №3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк» ЦБУ №703, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в повторном аукционе по продаже имущества государственного предприятия «ЦЕНТРКУРОРТ», проводимом 13 августа 2015 г.

Аукцион состоится 13.08.2015 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 4. Шаг аукциона – 5 %. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 11.08.2015 до 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 6. Первое полное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 15.04.2015.

Условия участия, срок заключения договора купли-продажи, условия оплаты, а также полный текст извещения содержатся на сайте Организатора аукциона ino.by.

☎ Телефоны для справок: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона)

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА СО СНИЖЕНИЕМ ЦЕНЫ

по продаже административного здания инв. №500/С-46538, расположенного по адресу: г. Минск, ул. Платонова, д. 31а, **принадлежащего унитарному предприятию «Поречье Белкоопсоюза»** (Продавец) на праве хозяйственного ведения.

Земельный участок площадью 0,0311 га с кадастровым номером 500000000008001584 предоставлен на праве аренды по 28.02.2022. Целевое назначение – земельный участок для эксплуатации и обслуживания административного здания. Описание права, ограничения (обременения) прав: – охранная зона водопровода, площадь 0,0163 га; – охранная зона телефонной канализации, площадь 0,0062 га. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Начальная цена с НДС – 885 120 000 бел. руб. Задаток с НДС – 88 512 000 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Задаток перечисляется на р/с №3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк» ЦБУ №703, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в повторном аукционе по продаже здания УП «Поречье Белкоопсоюза», проводимом 27 августа 2015 г.

Договор купли-продажи Объекта должен быть заключен в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан оплатить стоимость приобретенного на аукционе Объекта в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня заключения договора купли-продажи. Победитель аукциона (Претендент на покупку) оплачивает Организатору аукциона вознаграждение в размере 3% (трех процентов) от цены продажи Объекта в течение 3 (трех) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. Расходы на изготовление и получение новых правоустанавливающих документов (свидетельство на Объект и земельный участок, технический паспорт на Объект) несет Победитель аукциона (Претендент на покупку). На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона.

Аукцион состоится 27.08.2015 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 4. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 25.08.2015 до 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 6. Первое полное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 28.04.2015. С полным текстом извещения можно ознакомиться на сайте Организатора аукциона ino.by.

☎ Дополнительная информация: 8(017) 306-00-57, 8(029) 356-90-03, 8(029) 550-09-52 ● www.ino.by ● e-mail: torgi@ino.by

---

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона)

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА СО СНИЖЕНИЕМ ЦЕНЫ

по продаже санатория «Кооператор» (лечебно-профилактический блок со столовой с инв. №600/С-57830, спальный корпус с инв. №600/С-57829, гараж с инв. №600/С-125975, незавершенный незаконсервированный строительством объект (грязелечебница)), **РАСПОЛОЖЕННОГО ПО АДРЕСУ:** Минская обл., Минский р-н, Острошицко-Городокский с/с, район агрогородка Острошицкий Городок, **принадлежащего унитарному предприятию «Поречье Белкоопсоюза»** (Продавец) на праве хозяйственного ведения.

Земельный участок площадью 0,9494 га с кадастровым номером 623685200001000048. Целевое назначение – земельный участок оздоровительного назначения. Право постоянного пользования. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Начальная цена с НДС – 12 459 840 000 бел. руб. Задаток с НДС – 1 245 984 000 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Задаток перечисляется на р/с №3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк» ЦБУ №703, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в повторном аукционе по продаже санатория УП «Поречье Белкоопсоюза», проводимом 27 августа 2015 г.

Договор купли-продажи Объекта должен быть заключен в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан оплатить стоимость приобретенного на аукционе Объекта в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня заключения договора купли-продажи. Победитель аукциона (Претендент на покупку) оплачивает Организатору аукциона вознаграждение в размере 0,6% (Ноль целых шесть десятых процента) от цены продажи Объекта в течение 3 (трех) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона.

Аукцион состоится 27.08.2015 в 10.30 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 4. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 25.08.2015 до 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 6. Первое полное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 28.04.2015. С полным текстом извещения можно ознакомиться на сайте Организатора аукциона ino.by.

☎ Дополнительная информация: 8(017) 306-00-57, 8(029) 356-90-03, 8(029) 550-09-52 ● www.ino.by ● e-mail: torgi@ino.by

■ Простая мова

ЧАРОЎНАЯ СІЛА МАСТАЦТВА

...Адкуль яны ішлі, — не так гэта важна. Важней, што дахаты, што дужа стаміліся, асабліва малая. І тады матуля чамусьці сказала: «Што ні дзень, то бліжэй да смерці, што ні крок, то бліжэй дадому». «Праўда?!» — здзівілася малая, зрабіла адзін, другі, трэці... А далей — проста пабегла, прычым з падскокам! Бо нельга ж інакш, калі «што ні крок...»

Матуліны словы пра дзень яна ўспомніла потым, праз шмат гадоў.

І думала пра іх таксама потым.

ГОЛАД НЕ ЦЁТКА

Кот быў вялікі, худы, страшны (што для вёскі не дзіва), але ж суседскі: яго міжволі карцела пагладзіць.

Ды не з нашым шчасцем, як той казаў, бо кот — толькі што не гаўкнуў: ашчэрыўся так...

— Яго лепш не чапаць, — патлумачыла гаспадыня. — Ён трохі дзікі: яго і малога не крануць было, а ўжо цяпер, як пастарэў...

Не дык не — не вельмі і хацелася. Хай так жыве — некранутым, нягладжаным. Але ж... пачаставаным!

Кот, як і варта было чакаць, ад гасцінца не адмовіўся, ад дабаўкі таксама.

Назаўтра — і з самага ранку — ён прыйшоў яшчэ. Напаслязаўтра — ужо амаль не сыходзіў.

Так і зажыў на два дамы. Што цікава, цяпер, прагаладаўшыся, ён «хвосцікам» ходзіць за «кармільцамі», трэцца ў іх каля ног, падстаўляе галаву і спіну — просіцца, каб пагладзілі.

...Цуд, карацей, што робіць з істотай голад!

Ці гэта старасць?

НА ЛАЎЦА...

Некалі блакітнай марай было з'ездзіць да мора — ну хоць на тыдзень!

Цяпер — маючы грошы — на берагах яго можна купіць асабняк ці кватэру і жыць там, колькі захочаш. Як наша Даша.

У Балгарыю яна з'ехала летась, увосень. Зімой завіхалася, абжывалася ў новых сценах. Напрадвесні рукі запрасілі большага: як заўсёды, як дома (спярша — на палескім хутары, потым — у Мінску), Даша накупляла насення кветак, з рыштункам выйшла ў двор (бо гэта ж, згадзіцеся, непарадак, калі дом ёсць, а клумбаў няма?) — пад здзіўленыя позіркі суседзяў ускапала кавалачак зямлі. Толькі разагнулася, — мясцовае начальства адкуль ні вазьміся.

— Што вы тут робіце? — строга спытала.

— Сею кветкі.

— Чаму?

Як для Дашы, дык гэта дзіўнае пытанне:

— Таму што вясна і расці яны тут павінны.

— Але ж за працу вам ніхто не заплаціць? — у сваю чаргу здзівілася домакіраўніца.

— Ну і што? Затое ў нас прыгожа будзе, — паабяцала Даша.

Азадачаная начальніца некуды знікла і хвілін праз дзесяць з'явілася зноў. Спытала:

— А вы не маглі б, пасеяўшы гэтыя кветкі, потым і даглядаць іх — за грошы?

«Магла б і так, без іх...» — ледзь не прамовіла жанчына, але стрымалася: яна, калі па шчырасці, шукала сабе падпрацоўку, нейкі занятак — пажадана па душы... Але ж каб сапраўдную працу, прычым любімую, ды там, дзе зусім не чакала...

А з іншага боку... Гэта ж пад ляжачы камень вада не цячэ, а на лаўца і звер бяжыць!

Ці не так?

ГОРА — ЯНО ТАКОЕ

...Прыбудова да гэтага сталічнага гмаха мелася быць невялічкай: падмурак залівалі толькі двое рабочых.

Потым яны ж — што трохі здзівіла — з блокаў злажылі сцены.

Яны ж, тыя самыя хлопцы, мяркуючы па мове, «украінскай нацыянальнасці», паставілі кроквы і накрылі дах.

Яны ж (!) уставілі вокны і дзверы, зрабілі падлогу, затынкавалі сцены, пафарбавалі... Прычым рабілі ўсё без мацюкоў і перакураў, акуратна, спрытна, а галоўнае — з веданнем справы.

Адкуль яно ў гэтых маладых людзей, учарашніх падлеткаў?

...Продкі нашы, гадуючы (і, вядома ж, песцячы!) унукаў ды ўнучак, любілі паўтараць крылатае: «Абы ўмелі танчыць, а рабоце гора наўчыць».

Гэтых, трэба разумець, ужо навучыла...

СЫТЫ ГАЛОДНАМУ НЕ СПАГАДАЕ

Лаўкі ў метро даўгаватыя: разлічаны на шэсць-сем чалавек.

Па столькі і сядзяць, калі цягнік пад'язджае да чарговай станцыі, калі ў вагон заходзіць бабуля з палачкай: разгублена азіраецца, шукае, куды б прыткнуцца. А месцаў няма — ніхто не ўстае, апроч... цяжарнай.

...Ну каму, як не ёй, ведаць, як цяжка бывае стаяць.

І як трэба, бывае, сесці.

ХАЧУ... І МАГУ!

Альбом — вялікі, сямейны, і здымак як здымак: да бабкі не хадзі — у хаце, за сталом, сабраліся госці, добра пасядзелі, пагаманілі — выйшлі ў двор «пакурыць». «А давайце сфатаграфуемся!» — сказаў нехта і, напэўна ж, двойчы не паўтараў. У цэнтр, на сярэдзіну лаўкі, пасадзіў гаспадара, да яго на калені з абодвух бакоў тут жа «бухнуліся» малыя ўнучкі. Абапал пастала, пасела радня, «клацнуў» затвор фотаапарата — што называецца, спыніў імгненне. Зноў жа звычайнае...

Калі не ведаць, што гаспадар — ён жа такі любімы дзядуля, бацька і муж — гадоў 20... піў, піў амаль беспрабудна!.. Але ж бач ты — завязаў, спыніўся!

...Кажуць, зрабіць гэта можа кожны, праўда, мала хто пры жыцці.

ХОЦЬ ТУТ

Вёска і, што рэдка бывае, свята...

Трохі паводдаль, на крыжавых — сцэна. Там выступоўцы і вялікі канцэрт. А побач — музей пад адкрытым небам са старымі кроснамі, варштатам і патэфонам, з этажэркай, куфрам ручной работы, з тканымі абрусамі і ручнікамі, з вялікімі чыгунамі, бойкай, дзежкай, лапатай, на якой жанчыны садзілі хлеб...

— О, а гэта ж прас! Бяздротавы, — у голас здзіўляецца нейкі дзяцюк, трымаючы ў руках жалезную прыладу. — Вось сюды, у гэта чэрава, — тлумачыць ён дзецям, — з печы насыпаўся жар і вось так, гарачай «падэшвай», прасавалася любая тканіна.

— Ну і што гэта было за прасаванне? — крывіцца адна з дзяўчатак.

— Ну і што гэта было за жыццё? — тут жа ўдакладняе другая.

...Хоць тут, хоць у гэтым музеі ды ўбачылі яны, якім было тое жыццё ў іх прадзедаў.

«ТУРМА»

«Мой гаспадар голас век не павысіў, нават на скаціну!» — выхвалялася жонка...

Яна за ім, можна сказаць, шчаслівай жыла, аж пакуль не памёр іх сын, аж пакуль — ад гэтага, не ад гэтага? — не злёг муж. Ёй тады ўжо «турма»: дзень і ноч пры ім гаравала, нікуды з падворку, хіба зрэдчас у царкву.

Ён сам яе выпраўляў. Загадзя пытаўся:

— А ў што ж ты прыбярэшся?

Яна тады глядзела прагноз надвор'я, уголас разважала — адказвала яму. А потым яшчэ і паказвала: гэта значыць, прыбіралася і заходзіла да яго ў пакой — глядзелася, нібы ў люстэрка. Часам пыталася, якую лепей хусцінку завязаць — светлую альбо цёмную? Што на ногі абуць? Ён раіў... І заўжды любаваўся: казаў, што малайчынка яна — дужа прыгожая...

Болей не скажа, бо адпакутаваў сам ды і ёй, як быццам, рукі развязаў: ідзі, куды хочаш, едзь хоць за свет!.. А не хочацца.

Бо тады ж — як ні круці — прыйдзецца адчыніць сваю шафу, штось дастаць адтуль і надзець, паглядзець у халоднае шкло люстэрка, якое ніколі нічога не скажа.

І не параіць.

ЯК ЁСЦЬ, ТАК ЁСЦЬ

Горад. Прыпынак. Пытанне над вухам:

— Подскажите, до универмага «Беларусь» я на этом автобусе доеду?

Ціха сказала: «Так».

— А это далеко ещё?

Уголас прыкінула колькасць прыпынкаў... Хацела падлічыць яшчэ і час у дарозе, але асеклася, бо той, хто пытаўся, адказу ўжо не чакаў — ён проста глядзеў, прычым ва ўсе вочы.

— Не поверите, — потым прызнаўся, — целый месяц в Минске прожил — языка белорусского не слышал. Думал, что нету его... Есть! Буду знать!

...Як мала часам для гэтага трэба: сказаць «Так», «Калі ласка» і «Дзякуй», пачаць...

ПРЫКЛАД, ВАРТЫ ПЕРАЙМАННЯ

Валодзя — мінчанін, але ж хату ў вёсцы займеў і абжывацца ў ёй пачаў з галоўнага — з будаўніцтва новай «шпакоўні».

Расказваў, як дарваўся да рыдлёўкі, як за гадзіну-другую падняў на гара (сівы, але ж мае сілы!) добрую кучу пяску з камянямі, як, стоячы ў той, ужо досыць глыбокай яме, пачуў вітальнае: «Памагай Бог!» і ўбачыў паблізу маленькую худзенькую бабульку. Хацеў вылезці, каб пазнаёміцца, але не паспеў.

— Суседзе, ты, мусіць, задалёка ад хаты скляпок капаеш? — апярэдзіла яго жанчына. — Глядзі, а то нейкі злодзей улезе...

— Гэта не скляпок, — з ямы азваўся Валодзя, — у мяне тут прыбіральня будзе.

— Або? — «зацаніўшы», відаць, памеры, здзівілася бабуля і, трохі падумаўшы, дадала: — Гэта ж колькі дабра трэба пераесці, каб такую яму запоўніць!

ЧАРОЎНАЯ СІЛА МАСТАЦТВА

Унучка не спіць. Бабуля, што называецца, з калыханак збілася: на ложку ледзьве сядзіць — пацірае скроні (мусіць, ціск падскочыў?), «разганяе солі» ў каленях...

— Песню, ба! — капрызіць малая.

І бабуля (гарадская — адкуль што ўзялося?) раптам заводзіць:

А ў перапёлачкі ножкі баляць,
А ў перапёлачкі крылцы баляць.
Ты ж мая, ты ж мая, перапёлачка,
Ты ж мая, ты ж мая невялічкая...

А хвароб, бач, — цэлы букет: баліць ёй, беднай, і галоўка, і сэрца, і зубкі, і вочкі...

Бабуля доўга спявае, перабіраючы... свае ўласныя хваробы. Унучка засынае, шкадуючы перапёлачку.

Валянціна ДОЎНАР. *dounar@zviazda.by*

ЯК СТАЦЬ ЭКСПАНАТАМ

Кафедра беларускай літаратуры Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Францыска Скарыны адкрыла музей выпускнікоў. Усіх, каго палічылі вартымі трапіць на стэнды ды ў шафы ў выглядзе фотаздымкаў і біяграфій, запісалі ў славутасці. Дарэчы, загадчык кафедры, прафесар Іван Штэйнер, нагадвае, што многія прозвішчы колішніх выпускнікоў факультэта вядомыя нават за межамі краіны: Іван Шамякін, Паўлюк Прануза, Мікола Сурначоў, Анатоль Сыс, Анатоль Казлоў...

— Нашы выпускнікі былі рэдактарамі часопісаў «Бярозка», «Полымя», «Маладосць», «Верасень», газеты «Літаратура і мастацтва»... У нас тут, у Гомелі, добрая школа літаратуразнаўства створана.

Побач з вядомымі літаратарамі — фота прафесійнага знатака «Што? Дзе? Калі?» Леаніда Клімовіча, рэпера Сярогі, стваральніка групы беларускай музыкі «Стары Ольса» Змітра Сасноўскага, дырэктара Веткаўскага музея старабрадніцтва і беларускіх традыцый Галіны Нячаевай і многіх іншых літаратараў, музыкантаў, вядомых выпускнікоў.

На факультэце імкнуцца памятаць кожнага, хто зрабіў унёсак не толькі ў вялікую літаратуру, але і ў журналістыку. Таму за шклом апынуліся фота кіраўніка канала «БТ-3» Віктара Маючага, вядучага праграмы «Стары альбом» ТРК «Гомель», паэта Сяргея Краснабарода, і... спецыяльнага карэспандэнта «Звязды» па Гомельскай вобласці. Так, мне таксама давялося калісьці закончыць менавіта гэты факультэт.

Між тым побач са знаёмымі прозвішчамі — пакуль не вельмі знаёмыя. Але ж стваральнікі экспазіцыі ўпэўнены, што імёны гэтых маладых людзей краіна яшчэ даведаецца. Адкрыццё музея на кафедры адбылося ў межах святкавання 85-годдзя ГДУ імя Скарыны. Яго рэктар Аляксандр Рагачоў адзначыў, што ўніверсітэт прайшоў шлях ад аграпедагагічнага інстытута да класічнага ўніверсітэта трэцяга тысячагоддзя:

Экспанаты музея.

Прафесар Іван ШТЭЙНЕР знаёміць з экспазіцыяй музея.

— За гэты час падрыхтаваны дзясяткі тысяч высокакваліфікаваных спецыялістаў для розных абласцей эканомікі. Сёння ва ўніверсітэце навучаюцца звыш 11 тысяч маладых людзей, якія імкнуцца атрымаць адукацыю, што адпавядае сучасным патрабаванням.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. Фота аўтара. *astashkevich@zviazda.by*

Паритетбанк

www.paritetbank.by

ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2014 ГОДА

(в миллионах белорусских рублей)

	Прим.	31 декабря 2014 года	31 декабря 2013 года
АКТИВЫ:			
Денежные средства и их эквиваленты	5	211,822	311,034
Производные финансовые активы	6	216,731	203,780
Средства в кредитных организациях	7	115,727	10,589
Кредиты клиентам	8	686,952	869,280
Ценные бумаги, предназначенные для продажи	9	530,090	57,399
Ценные бумаги, удерживаемые до погашения	9	10,752	-
Долгосрочные активы, предназначенные для продажи	10	8,296	7,530
Требования по текущему налогу на прибыль		374	-
Основные средства	11	102,466	102,812
Нематериальные активы	12	4,532	3,355
Отложенные активы по налогу на прибыль	13	3,907	11,674
Прочие активы	14	15,362	7,831
ИТОГО АКТИВЫ		**1,907,011**	**1,585,284**
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И КАПИТАЛ			
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА:			
Производные финансовые обязательства	6	1,174	153
Средства кредитных организаций	15	224,002	120,697
Средства клиентов	16	992,904	896,447
Выпущенные долговые ценные бумаги	17	59,055	-
Текущие обязательства по налогу на прибыль		-	4,401
Прочие обязательства	14	107,993	8,374
ИТОГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		**1,385,128**	**1,030,072**
КАПИТАЛ:			
Уставной капитал	19	1,204,924	1,204,924
Собственные выкупленные акции		(1,362)	(1,362)
Накопленный убыток		(681,679)	(648,350)
ИТОГО КАПИТАЛ		**521,883**	**555,212**
ИТОГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И КАПИТАЛ		**1,907,011**	**1,585,284**

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ В КАПИТАЛЕ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2014 ГОДА

(в миллионах белорусских рублей)

	Примечания	Уставный капитал	Собственные выкупленные акции	Накопленный убыток	Фонд переоценки справедливой стоимости инвестиций, имеющихся в наличии для продажи	Итого капитал
31 декабря 2012 года		1,030,594	-	(669,529)	(1,193)	359,872
Прибыль за год		-	-	22,710	-	22,710
Прочий совокупный доход за год		-	-	-	1,193	1,193
Итого совокупный доход за год		-	-	22,710	1,193	23,903
Увеличение уставного капитала	19	174,330	-	-	-	174,330
Дивиденды объявленные	19	-	-	(1,531)	-	(1,531)
Выкуп собственных акций		-	(1,362)	-	-	(1,362)
31 декабря 2013 года		1,204,924	(1,362)	(648,350)	-	555,212
Убыток за год		-	-	(26,287)	-	(26,287)
Итого совокупный убыток за год		-	-	(26,287)	-	(26,287)
Дивиденды объявленные	19	-	-	(7,042)	-	(7,042)
На 31 декабря 2014 г.		1,204,924	(1,362)	(681,679)		521,883

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2014 ГОДА

(в миллионах белорусских рублей)

	Прим.	2014 г.	2013 г.
ПРОЦЕНТНЫЙ ДОХОД			
Кредиты клиентам		235,216	227,087
Средства в кредитных организациях		13,749	13,191
Ценные бумаги, удерживаемые до погашения		226	-
Ценные бумаги, имеющиеся в наличии для продажи		56,689	10,430
ПРОЦЕНТНЫЕ РАСХОДЫ			
Средства клиентов		(94,222)	(87,355)
Средства кредитных организаций		(30,678)	(18,974)
Выпущенные долговые ценные бумаги		(6,648)	(1,042)
ЧИСТЫЙ ПРОЦЕНТНЫЙ ДОХОД		**174,332**	**143,337**
Резерв под обесценение кредитов	8	(78,791)	(5,522)
ЧИСТЫЙ ПРОЦЕНТНЫЙ ДОХОД ПОСЛЕ РЕЗЕРВА ПОД ОБЕСЦЕНЕНИЕ КРЕДИТОВ		**95,541**	**137,815**
Чистые комиссионные доходы	21	21,546	26,593
Чистые доходы/(расходы) по операциям с инвестиционными ценными бумагами, имеющимися в наличии для продажи		3,036	(917)
Чистые доходы/(расходы) по операциям в иностранной валюте:			
- торговые операции		(2,507)	11,911
- переоценка валютных статей		(25,762)	(32,962)
Чистые доходы по операциям с производными финансовыми инструментами		43,472	30,420
Прочие доходы	22	18,471	7,471
НЕПРОЦЕНТНЫЕ ДОХОДЫ		**58,256**	**42,516**
Расходы не персонал	23	(55,632)	(59,979)
Амортизация	11,12	(8,749)	(10,003)
Прочие операционные расходы	23	(44,784)	(53,214)
Прочие расходы от обесценения и создания резервов		192	706
НЕПРОЦЕНТНЫЕ РАСХОДЫ		**(108,973)**	**(122,490)**
ПРИБЫЛЬ ДО РАСХОДОВ ПО НАЛОГУ НА ПРИБЫЛЬ И УБЫТКА ПО ЧИСТОЙ ДЕНЕЖНОЙ ПОЗИЦИИ		**44,824**	**57,841**
Убыток по чистой денежной позиции в связи с гиперинфляцией	18	(64,494)	(36,860)
(УБЫТОК)/ПРИБЫЛЬ ДО РАСХОДОВ ПО НАЛОГУ НА ПРИБЫЛЬ И ПОСЛЕ УБЫТКА ПО ЧИСТОЙ ДЕНЕЖНОЙ ПОЗИЦИИ		**(19,670)**	**20,981**
(Расход)/экономия по налогу на прибыль	13	(6,617)	1,729
(УБЫТОК)\ПРИБЫЛЬ ЗА ГОД		**(26,287)**	**22,710**

ОТЧЕТ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2014 ГОДА

(в миллионах белорусских рублей)

	Прим.	2014 г.	2013 г.
(УБЫТОК)/ПРИБЫЛЬ ЗА ГОД		**(26,287)**	**22,710**
ПРОЧИЙ СОВОКУПНЫЙ ДОХОД			
Совокупный доход, перенесенный в отчет о прибыли и убытках при выбытии инвестиций, имеющихся в наличии для продажи		-	916
Изменение справедливой стоимости инвестиций, имеющихся в наличии для продажи		-	277
Чистый прочий совокупный доход, не подлежащий переклассификации в состав прибыли или убытка в последующих периодах		-	1,193
ИТОГО СОВОКУПНЫЙ (УБЫТОК)/ДОХОД ЗА ГОД		**(26,287)**	**23,903**

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2014 ГОДА

(в миллионах белорусских рублей)

	Прим.	2014 г.	2013 г.
ДВИЖЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ:			
(Убыток)/доход до расходов по налогу на прибыль	13	(19,670)	20,981
Корректировки на:			
Амортизацию	11,12	8,749	10,003
Создание резерва под обесценение кредитов	8	78,791	5,522
Восстановление резервов под обесценение прочих активов		(192)	(706)
Убыток от выбытия основных средств и нематериальных активов		477	67
Чистое изменение начисленных процентов		(37,906)	(13,395)
Прибыль от переоценки производных финансовых инструментов	25	(43,472)	(30,420)
Неиспользуемые отпуска и начисление премии		2,996	37
Убыток от возникновения курсовых разниц		25,762	32,962
Списание материальных ценностей		614	1,213
Неденежное погашение кредитов при получении отступного		-	(564)
Прибыль от выбытия внеоборотных активов, предназначенных для продажи	24	(2,654)	(303)
Влияние гиперинфляции		64,494	36,860
Денежные потоки от операционной деятельности до изменений в операционных активах и обязательствах		77,989	62,257
Чистое (увеличение)/уменьшение операционных активов			
Средства в кредитных организациях		(111,584)	(655)
Кредиты клиентам		69,364	(278,126)
Производные финансовые инструменты		3,124	27
Прочие активы		3,503	2,199
Чистое увеличение/(уменьшение) операционных обязательств			
Средства кредитных организаций		100,586	95,036
Средства клиентов		126,738	118,504
Прочие обязательства		93,594	(4,168)
Чистое поступление денежных средств от операционной деятельности до налогообложения		363,314	(4,926)
Уплаченный налог на прибыль		(4,161)	(5,374)
Чистый приток/(отток) денежных средств от операционной деятельности		**359,153**	**(10,300)**
ДВИЖЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ:			
Приобретение основных средств и нематериальных активов		(10,057)	(8,370)
Приобретение инвестиций, имеющихся в наличии для продажи		(466,862)	(56,048)
Поступления от продажи основных средств и нематериальных активов		-	153
Поступления от реализации внеоборотных активов, предназначенных для продажи		837	160
Поступления от погашения инвестиций, имеющихся в наличии для продажи		-	11,782
Чистый отток денежных средств от инвестиционной деятельности		(476,082)	(52,323)
ДВИЖЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ:			
Выпуск обыкновенных акций		-	174,330
Выпуск собственных акций		-	(1,362)
Выпуск долговых ценных бумаг		58,687	-
Выплата дивидендов	19	(7,042)	(1,460)
Чистый приток денежных средств от финансовой деятельности		51,645	171,508
ЧИСТОЕ (УМЕНЬШЕНИЕ)/ УВЕЛИЧЕНИЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ И ИХ ЭКВИВАЛЕНТОВ		**(65,284)**	**108,885**
Влияние изменений обменных курсов на денежные средства и их эквиваленты		8,811	4,226
Влияние гиперинфляции на денежные средства и их эквиваленты		(42,739)	(35,049)
Чистое (уменьшение)/увеличение денежных средств и их эквивалентов		(99,212)	78,062
Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного года		311,034	232,972
Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного года		211,822	311,034

Подписано и утверждено к выпуску
от имени Правления ОАО «Паритетбанк» 16 марта 2015 г.
Данная отчетность размещена на странице
http://www.paritetbank.by/about/finance/year/2014/

Председатель Правления
А.С. Бриштелев
16 марта 2015 года
Минск

Главный бухгалтер
И.Б. Сафронова
16 марта 2015 года
Минск

Лицензия на осуществление банковской деятельности Национального банка Республики Беларусь от 24.10.2014 г. № 5. УНП 100233809.

KPMG

ООО «КПМГ»
пр-т Дзержинского, 57
помещение 53, офис 53-2
220089, Минск, Беларусь

Телефон +375 17 372 72 57
Факс +375 17 372 72 58
Интернет www.kpmg.by

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НЕЗАВИСИМЫХ АУДИТОРОВ

Акционерам ОАО "Паритетбанк"

Мы провели аудит прилагаемой финансовой отчетности ОАО "Паритетбанк" (далее – «Банк»), состоящий из отчета о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2014 года и отчетов о прибылях и убытках, о совокупном доходе, изменениях в капитале и движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, а также примечаний, состоящих из краткого обзора основных положений учетной политики и прочей пояснительной информации.

Ответственность руководства за финансовую отчетность

Руководство несет ответственность за составление и достоверное представление данной финансовой отчетности в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности и за внутренний контроль, который руководство считает необходимым для составления финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок.

Ответственность аудиторов

Наша ответственность заключается в выражении мнения о данной финансовой отчетности на основе проведенного нами аудита. Мы провели аудит в соответствии с Международными стандартами аудита. Данные стандарты требуют соблюдения этических норм, а также планирования и проведения аудита таким образом, чтобы получить разумную уверенность в том, что финансовая отчетность не содержит существенных искажений.

Аудит включает проведение процедур, направленных на получение аудиторских доказательств, подтверждающих числовые показатели в финансовой отчетности и раскрытие в ней информации. Выбор процедур зависит от профессионального суждения аудитора, включая оценку рисков существенного искажения финансовой отчетности вследствие недобросовестных действий или ошибок. В процессе оценки этих рисков аудитор рассматривает систему внутреннего контроля за составлением и достоверным представлением финансовой отчетности, чтобы разработать аудиторские процедуры, соответствующие обстоятельствам, но не с целью выражения мнения об эффективности внутреннего контроля. Аудит также включает оценку надлежащего характера примененной учетной политики и обоснованности бухгалтерских оценок, сделанных руководством, а также оценку представления (консолидированной) финансовой отчетности в целом.

Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими для выражения нашего аудиторского мнения.

Мнение

По нашему мнению, финансовая отчетность отражает достоверно во всех существенных отношениях финансовое положение ОАО «Паритетбанк» по состоянию на 31 декабря 2014 года, а также его финансовые результаты и движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности.

Поясняющий параграф

Не изменяя свое мнение, мы обращаем внимание на факт, описанный в примечании 2, в 2013 и 2014 годах экономика Республики Беларусь являлась гиперинфляционной согласно Международному стандарту финансовой отчетности 29 «Финансовая отчетность в условиях гиперинфляции» (МСФО 29). Функциональной валютой Банка является белорусский рубль и, соответственно, финансовая отчетность за год, закончившийся 31 декабря 2014 года, включая сопоставимую информацию, была скорректирована в соответствии с МСФО 29.

Прочие сведения

Финансовая отчетность ОАО «Паритетбанк» за год, закончившийся 31 декабря 2013 года, была проведена другим аудитором, чей отчет датирован 18 апреля 2014 года и содержит безусловно положительное мнение в отношении указанной отчетности.

Ирина Верещагина
Партнер

ООО «КПМГ»
Минск, Беларусь
16 марта 2015 г.

БЫЦЬ ЦІ НЕ БЫЦЬ?

Самыя сур'ёзныя пагрозы для чалавецтва

Арганізацыя Global Challenges Foundation апублікавала свой першы даклад пра самыя сур'ёзныя пагрозы, з якімі можа сутыкнуцца чалавечая цывілізацыя ў будучыні. Ён уключае і існуючыя сёння пагрозы, і патэнцыйныя. Даследчыкі хочуць, каб людзі задумаліся і зрабілі што-небудзь для выпраўлення сітуацыі, бо пакуль яшчэ ёсць час, каб знайсці магчымыя спосабы вырашэння праблем. Многія пагрозы, згаданыя ў спісе, сталі вынікам тэхналагічных і жыццёвых абставін, а іншыя існуюць яшчэ з часоў стварэння нашай планеты і з'яўлення чалавецтва.

Чалавек губіць сам сябе

Ядзерная вайна. Па ўсім свеце знаходзяцца вайсковыя базы, на якіх установлены сістэмы ядзернай зброі, і гэта нягледзячы на тое, што краіны імкнуцца паменшыць яе колькасць на планеце. Напружанне адносін паміж ЗША і Расіяй ва Усходняй Еўропе за апошнія гады пагоршылася крызісам, што адбываецца на тэрыторыі Украіны, і гэта пераконвае ў тым, што ядзерная вайна больш рэальная, чым гэта было раней. Калі хтосьці адзін націсне на кнопку, то свет асуджаны.

Штучны інтэлект. Стварэнне складаных робатаў і камп'ютараў, несумненна, мае вялікае значэнне для прагрэсу чалавецтва, але таксама гэта можа прывесці да канфлікту штучнага інтэлекту і чалавека. Пакуль чалавек кіруе робатамі, але ўсё можа змяніцца. Ужо зараз ёсць ваенныя робаты, якія могуць рэгенераваць і харчавацца, выкарыстоўваючы ўсе матэрыялы, што ёсць вакол. Такія кібаргі могуць рэальна пагражаць жыццю цывілізацыі, бо маюць найвышэйшую ступень выжывальнасці. Шанцы вельмі вялікія — ад 0 да 10%. Ды што там робаты, простыя пыласосы і тыя ўжо нападаюць на гаспадароў.

Гібель сістэмы. Гаворка ідзе пра крах сусветнай эканамічнай і палітычнай сістэм у выніку прыняцця няправільных рашэнняў у гэтых галінах, знясіленні рэсурснай базы Зямлі і ваенных канфліктаў.

Глабальная пандэмія. У апошнія гады ўсё часцей сталі трывожыцца пра прычыну гібелі чалавецтва ў выніку глабальных эпідэмій. Сведчаннем чаму можна назваць вялікую колькасць памерлых ад птушынага грыпу, які пачаўся ў Азіі і распаўсюдзіўся па ўсім свеце даволі хутка. Са свежых варта ўзгадаць і пра SARS у 2003 годзе, а зараз над чалавецтвам вісіць пагроза ад афрыканскай Эболы, у Паўднёвай Карэі зусім нядаўна з'явіўся новы небяспечны вірус Mers. Як відаць, колькасць іх толькі расце. Іронія лёсу, але тэхнічны прагрэс, у прыватнасці сусветная транспартная сістэма, стаў прычынай хуткага распаўсюджвання хвароб па ўсім свеце і гібелі мільёнаў людзей. Калі людзі не змогуць справіцца з такімі інфекцыйнымі захворваннямі, то насельніцтва планеты рэзка скароціцца. Патэнцыйна гэта магчыма, таму даследчыкі даюць шанц у 0,0001%.

Сінтэтычная біялогія. З таго часу, як чалавек навучыўся вырабляць хваробатворныя мікраарганізмы, якія трапляюць у навакольнае асяроддзе, існуе рызыка, што гэта можа згуляць злы жарт з чалавецтвам і знішчыць яго і экасістэмы. Тэрарысты асабліва заклапочаныя пытаннем выкарыстання біялагічнай зброі. Генная інжынерыя прывядзе да мутацый і да няздольнасці нашага арганізма змагацца з патагеннымі мікраарганізмамі. Шанц развіцця падобных падзей — 0,01%.

Прырода доўга не вытрывае

Экалагічныя катастрофы. Навукоўцы ўжо даўно папярэджваюць аб тым, што знікаюць многія віды жывёл і раслін. Наш спосаб жыцця і спосаб жыцця жывёл залежаць ад складанай экасістэмы, і калі віды пачынаюць знікаць, гэта становіцца каталізатарам для незваротных працэсаў, якія негатыўна адаб'юцца на нас у будучыні і ў сучаснасці. Нават абмежаваныя тэрыторыяй экалагічныя катастрофы маюць агульнапланетарныя наступствы.

Кардынальныя кліматычныя змены. За апошнія дзесяцігоддзі клімат перажывае рэзкія змены, і даследчыкі лічаць іх адной з самых сур'ёзных пагроз для чалавецтва. Прычым абставіны для іх у значнай ступені стварае менавіта дзейнасць чалавека. Па ўсім свеце праводзяцца міжнародныя канферэнцыі па гэтых пытаннях, дзе ўрады шматлікіх краін абмяркоўваюць пагрозы і спосабы выхаду з такой сітуацыі, але ўсё, што яны заяўляюць, — не выконваюць. Калі адбудуцца кардынальныя змены клімату, гэта прывядзе да голаду, засух, масавых міграцый людзей, павышэння ўзроўню сусветнага акіяна, у выніку чаго шмат якія тэрыторыі стануць нежылымі. Наступствы змен клімату асабліва востра адаб'юцца на жыцці бедных дзяржаў. Шанц такога развіцця падзей вылічаецца 0,01%, і адбыцца гэта можа за наступныя 200 гадоў.

Падзенне астэроіда. Адной з версій гібелі дыназаўраў 65 мільёнаў гадоў таму з'яўляецца ўдар аб зямлю вялікага астэроіда. Даследчыкі сцвярджаюць, што астэроід дыяметрам да 5 км у сярэднім падае на Зямлю кожныя 20 мільёнаў гадоў. У выніку такой катастрофы загінуць цэлыя краіны, дэстабілізуюцца палітычная і эканамічная сістэмы, зменіцца клімат, і выжыць будзе немагчыма. Такому развіццю падзей даследчыкі даюць шанц 0,00013%.

Супервулкан. У гісторыі чалавецтва мелі месца маштабныя вывяржэнні вулканаў, якія сталі прычынай экалагічных і антрапагенных катастроф. Вывяржэнне Везувія прывяло да гібелі горада Пампеі і яго жыхароў. А 3000 гадоў таму ў выніку вывяржэння вулкана загінула Мінойская цывілізацыя. Так званы «супервулкан» зможа выкінуць у атмасферу столькі попелу, што на Зямлі зменіцца клімат, амаль як у выніку ядзернага выбуху. Шанц, што такое можа адбыцца, складае 0,0001%.

Невядомыя прычыны

Мы не можам ведаць усё, і даследчыкі мяркуюць, што могуць адбыцца іншыя падзеі, якія стануць прычынай гібелі чалавецтва. Магчыма, гэта будзе атака іншапланетнай цывілізацыі ці доследы навукоўцаў, якія прывядуць да гібелі цывілізацыі. Напрыклад, уплыў аэразоляў на навакольнае асяроддзе раней не быў вядомы людзям, а сёння ўсе ўсведамляюць яго. У будучыні могуць адбыцца падзеі, невядомыя сёння, якія знішчаць чалавецтва і нават планету. Шанц развіцця падобнай сітуацыі ацэньваецца даследчыкамі ў 0,1%.

ВЫРАТУЕМ СЯБЕ САМІ!

Фантастычныя спосабы выжывання чалавецтва

Прагнозы наконт гібелі чалавецтва, вядома, навяваюць сум і роспач, але, як амаль заўсёды ў жыцці, павінен існаваць і іншы варыянт — так званыя лекі, а ў нашым выпадку можна сказаць прама — выратаванне нашага з вамі і нашчадкаў існавання. Нядаўна фізік Стэф Хоўкін заявіў, што калі людзі не хочуць проста вымерці, то ім варта пакінуць Зямлю. Акрамя таго, ён агучыў вядомыя факты пра тое, што многія віды жывёл і раслін ужо выміраюць і людзі маюць усе шанцы знішчыць саміх сябе і планету. Як было расказана ў публікацыі вышэй, ядзерная зіма, атака астэроіда, пандэміі, штучны інтэлект складаюць спіс самых страшных і рэальных прычын гібелі чалавецтва. Зрэшты, не ўсё так змрочна! Таму што існуюць сцэнарыі выратавання, з якімі і прапануем з падачы навукоўцаў усёй планеты азнаёміцца.

На роднай Зямлі

Аздаравіць планету. Нягледзячы на магчымыя ядзерную зіму, атаку астэроіда і іншыя катастрофы, адзін са спосабаў выжыць — гэта аздаравіць планету. Для арганізацыі прытулку людзі будуць вымушаны сяліцца ў месцах, якія змогуць выстаяць пры любых катастрофах. Забеспячэнне чалавецтва ежай і вадой не будзе складанай задачай, бо ўжо існуюць тэхналогіі ачысткі, дыстыляцыі і зберажэння. Прадукты трэба будзе кансерваваць, так яны не толькі доўга могуць захоўвацца, але і не будуць падвяргацца ўздзеянню радыяцыі. На перспектыву людзі павінны будуць падумаць аб адраджэнні зніклых прадстаўнікоў флоры і фаўны. Сховішча насення Svalbard Global Seed Vault, якое знаходзіцца ў Нарвегіі, здольна размясціць на захоўванне ад 250 мільёнаў да 2 мільярдаў тон збожжа. Яно размешчана ў гары, дзе захоўваецца пастаянная тэмпература, на вышыні 120 метраў над узроўнем мора і ўдалечыні ад тэктанічных разломаў. Акрамя гэтага, у ім існуе лабараторыя, дзе знаходзіцца банк генаў, з дапамогай якіх можна будзе адрадзіць неабходную расліну ці нават жывёлу.

Вымушаная эвалюцыя. Калі харчовы ланцужок перапыніцца ў выніку чумы або пандэміі сярод людзей, то на дапамогу можа прыйсці генная інжынерыя. Навукоўцы ўжо высветлілі, як зрабіць так, каб маніпуляваць паводзінамі вірусаў і рэпрадукцыяй, а таксама як уплываць на набор генаў чалавека. Многія вірусы здольныя забіць нашу імунную сістэму або лекі, якія атакуюць сам вірус. Генная інжынерыя і генная тэрапія змогуць папярэдзіць з'яўленне ў будучыні многіх страшных хвароб, прыбіраючы з ланцужка ДНК дрэнныя гены і замяшчаючы іх добрымі. Такі прыём называецца геннай тэрапіяй саматычных генаў.

Жыццё пад зямлёй. У 30-х гадах ужо з'явілася ідэя будаўніцтва 35-павярховага падземнага завода з мэтай бяспекі будынкаў, асабліва ў актыўных сейсмічных рэгіёнах, напрыклад, у Японіі. Ідэя ніколі не была рэалізаваная, хоць бункеры і падземныя будынкі будуюць па ўсім свеце. Калі паверхня планеты стане варожай для чалавецтва ў выніку ядзернай зімы, сонечных штармоў і г.д., то сыход пад зямлю стане выдатным рашэннем, каб выжыць. Пад зямлёй можна займацца фермерствам, ужываць тэхналогіі перапрацоўкі. Адзіная праблема заключаецца ў тым, што пад зямлёй недастаткова сонечнага святла, прысутнічае толькі вентыляванае паветра і напружаная псіхалагічная сітуацыя, якая можа праявіцца душэўнымі хваробамі.

Каланізацыя акіяна. Адным з рашэнняў праблемы выжывання, а менавіта праблемы перанасялення і празмернага выкарыстання рэсурсаў, можа стаць засваенне акіяна. Гэтая тэхналогія называецца «Энергія тэмпературнага градыента марской вады». Яна заснавана на прынцыпе выкарыстання розніцы ў тэмпературных паказчыках марской вады ў залежнасці ад глыбіні, якая дазваляе атрымаць энергію. Акрамя гэтага, чалавек зможа выкарыстаць энергію хваль і сонца для фермерства, атрымання прэснай вады. Пад вадой можна будзе будаваць жыллё, прадпрыемствы, а на паверхні — плавучыя гарады. Прыкладам можа стаць Shimizu Mega-City — горад-піраміда, але пакуль яшчэ не вырашана праблема вялізнай вагі гэтага будынка.

Збегчы ў космас?

Арбітальныя станцыі. Калі не атрымаецца збалансаваць жыццё на планеце, ці яна будзе пакутаваць ад перанасялення, людзі змогуць паспрабаваць асвоіць касмічную прастору. Першым крокам стане будаўніцтва касмічных станцый, напрыклад, ідэя будаўніцтва Stanford Torus — вялікага кольца, рух якога вакол сваёй васі будзе сімуляваць гравітацыю. У сярэднім будзе дастаткова месца для стварэння прыроднага асяроддзя пражывання для чалавека, флоры і фаўны. Энергія будзе паступаць ад сонечных батарэй, а іншыя рэсурсы людзі будуць здабываць на астэроідах або на Месяцы і іншых планетах.

Аддаленыя паселішчы. Калі людзі будуць вымушаныя пакінуць Зямлю, то, як варыянт, яны змогуць каланізаваць іншыя планеты або астэроіды. Усе карысныя выкапні здабудуць на малых планетах і каметах. Адсутнасць гравітацыі аблегчыць шлях і спосаб дастаўкі выкапняў у месца прызначэння. Шмат лёду і злучэнняў на аснове вугляроду можна знайсці на касмічных аб'ектах у межах арбіт Сатурна, Урана, Нептуна. На спадарожніку Юпітэра, Ганімедзе, ёсць магнітнае поле, якое здольна змякчаць уздзеянне сонечнай радыяцыі на паверхню. Будаўніцтва такіх паселішчаў патрабуе будаўнічых матэрыялаў і паліва, а пасля вычарпання запасаў неабходна будзе мяняць месца дыслакацыі.

Паселішчы на іншых планетах. Калі людзі апынуцца ў космасе, то ім давядзецца сяліцца на іншых планетах удалечыні ад Зямлі. Гэтыя паселішчы будуць больш надзейнымі з-за доступу да карысных выкапняў і крыніц энергіі. Жыццё на такіх планетах, як Марс і Венера, магчымае толькі пад зямлёй з-за суровых умоў, экстрэмальных тэмператур, ціску.

Тэрафарміраванне планет. Гэта, бадай, самы амбіцыйны спосаб, каб выжыць. Тэрафарміраванне заключаецца ў тым, каб прывесці атмасферу і нетры планеты ў стан, падыходзячы для жыцця людзей, дзякуючы пэўным тэхналогіям. Для пачатку неабходна справіцца з парніковым эфектам, падняць тэмпературу на паверхні планеты. У выніку тэрафарміравання на Марсе выпараць полюсныя ледзяныя шапкі планеты, вылучыцца дыяксід вугляроду ў атмасферу, тэмпература і ціск на планеце ўзрастуць. Акрамя гэтага, трэба падумаць аб крыніцах вады, высадзіць дрэвы (на што спатрэбіцца некалькі дзясяткаў гадоў), каб яны пачалі выпрацоўку кісларода, і паветра стала прыдатным для дыхання.

І нікуды чалавецтву не дзецца.

novate.ru

Матэрыялы паласы падрыхтаваў Іван КУПАРВАС. *hvir@zviazda.by*

НА АДПАЧЫНАК — У «БЯРЛОГУ»

Яшчэ адным месцам адпачынку стане больш на Міншчыне. У вёсцы Перавоз Бярэзінскага раёна 1 жніўня адкрыецца аграсядзібны комплекс «Бярлога-хол».

Падчас урачыстасцяў прадэманструе сваё майстэрства адзін з самых дужых людзей планеты — Кірыл Шымко (асілак зрушыў з месца кран вагой 118 тон, устанавіўшы сусветны рэкорд). Будуць таксама арганізаваны выступленні народнага сямейна-абрадавага калектыву «Радзіна», кавер-бэнда «Грэнландыя», спартыўныя мерапрыемствы, міні-футбол, валейбол.

Гаспадар сядзібы пачастуе ўдзельнікаў і гасцей свята фірменнай рыбнай юшкай, прыгатаванай па сакрэтным рэцэпце.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ. *lazovskaya@zviazda.by*

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ

о проведении аукциона по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов в дер. Напалки, дер. Калюжки и дер. Калюга Жодинского сельсовета Смолевичского района Минской области

1.	Форма проведения аукциона	Открытый
2.	Дата, время и место проведения аукциона	31 августа 2015 года, в 15.00 г. Жодино, пер. Молодежный, 3 Жодинский сельисполком, кабинет №1
3.	Продавец и его адрес	Жодинский сельский исполнительный комитет, г. Жодино, пер. Молодежный, 3
4.	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	**Лот № 1 –** земельный участок площадью 0,1500га с кадастровым номером 624881708801000093 в деревне Напалки, участок № 1 **Лот № 2 –** земельный участок площадью 0,1500 га с кадастровым номером 624881708801000094 в деревне Напалки, участок № 2 **Лот № 3 –** земельный участок площадью 0,1500 га с кадастровым номером 624881707601000222 в деревне Калюжки, участок № 37 по генплану **Лот № 4 –** площадью 0,1494 га с кадастровым номером 624881707501000103 в деревне Калюга **Лот № 5 –** площадью 0,1500 га с кадастровым номером 624881707501000104 в деревне Калюга **Лот № 6 –** площадью 0,1499 га с кадастровым номером 624881707501000105 в деревне Калюга
5.	Условия продажи	Без изменения целевого назначения
6.	Целевое назначение земельного участка	Для строительства и обслуживания жилого дома
7.	Начальная цена продажи	**Лот № 1 –** 30 000 000 рублей **Лот № 2 –** 30 000 000 рублей **Лот № 3 –** 60 000 000 рублей **Лот № 4 –** 35 000 000 рублей **Лот № 5 –** 35 000 000 рублей **Лот № 6 –** 35 000 000 рублей
8.	Условия проведения аукциона	Участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории республики или приравненные к постоянно проживающим в соответствии с законодательными актами Республики Беларусь. Аукцион считается состоявшимся при наличии не менее двух участников
9.	Наличие инженерной инфраструктуры	**Лот № 1, Лот № 2, Лот № 4, Лот № 5, Лот № 6 (возможность электроснабжения); лот № 3** (возможность электроснабжения и газоснабжения)
10.	Сумма задатка и реквизиты продавца	10% от начальной цены земельного участка, р/с 3604627020009 в филиале №616 АСБ «Беларусбанк» г. Жодино, ул. 50 лет Октября, 25«А», код 812, УНП 600023532 (с пометкой «Задаток за земельный аукцион»), код платежа 04901
11.	Порядок предварительного ознакомления в натуре с продаваемыми земельными участками	каждый понедельник в 15.00
12.	Окончательный срок приема заявлений	26 августа 2015 года до 17.00
13.	Контактные телефоны	8-01775 35-449, 8-01775 37-174, 8-01775 37-189

Расходы по организации и проведению аукциона и затраты на публикацию информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона.

Примечания: для участия в аукционе в адрес продавца необходимо представить:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме.
2. Копии платежных поручений, заверенные банком, подтверждающие внесение задатка на расчетный счет продавца.
3. Документ (копию), удостоверяющий личность (паспорт) покупателя, или его доверенного лица.
4. Доверенность, заверенную нотариально (в случае, если на аукционе интересы покупателя представляет это лицо).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА, НАХОДЯЩЕГОСЯ В СОБСТВЕННОСТИ

УЗ «ВОЛКОВЫССКАЯ ЦРБ» УНН 500007288

Лот № 3			
Предмет аукциона	комплекс зданий, сооружений, инженерных сетей поликлиники		
Местонахождение имущества	Гродненская обл., г. Волковыск, ул. Мицкевича, 37, 37/1		
Информация о земельном участке	площадь земельного участка 0,1038 га (под застройкой). Срок аренды – по 12 апреля 2065 г.		
Начальная цена предмета аукциона	506 490 948 рублей	**Размер задатка**	51 000 000 рублей
Продавец имущества	УЗ «Волковысская центральная районная больница», тел.: 8 (01512) 4 12 03, 4 12 98		
Аукцион состоится 20 августа 2015 года в 11.30 по адресу: г. Гродно, ул.17 Сентября, 39			
Сведение об организаторе торгов	Фонд «Гроднооблимущество», г. Гродно, ул. 17 сентября,39, тел. 8 (0152) 77 29 15		
Срок подачи документов	по 14 августа 2015 года до 12.00		
Условия использования недвижимого имущества	вовлечение в хозяйственный оборот в течение 3 лет с момента заключения договора купли-продажи		
Условия, связанные с использованием земельного участка, иные условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка	возможно использование для размещения жилой усадебной застройки, объектов общественного назначения, предназначенных для обслуживания населения; получение разрешения на проведение проектно-изыскательских работ и разработки строительного проекта на реконструкцию (строительство) объекта в установленном порядке; осуществление реконструкции (строительства) объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.		

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ

в объявление о проведении аукциона по продаже имущества Гроднооблпотребобщества, назначенного на 03.08.2015 г. следующего содержания: аукцион состоится 03.09.2015 г. в 14.00, последний день приема заявлений 28.08.2015 г. до 15.00.

УНП 590959404

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	Капитальное строение, инв. № 420/С-3357 (назначение – здание нежилое), площадью 58,0 кв.м, расположенное по адресу: Лидский р-н, Дворищанский с/с, южнее деревни Юровичи. Составные части и принадлежности: терраса
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 423683000044000001 (назначение – земельный участок для обслуживания охотничьего домика), площадью 0,0613 га, расположенном по адресу: Лидский р-н, Дворищанский с/с, южнее деревни Юровичи
Начальная цена продажи	55 800 000 (пятьдесят пять миллионов восемьсот тысяч) белорусских рублей без учета НДС
Сумма задатка	2 790 000 (два миллиона семьсот девяносто тысяч) белорусских рублей
Продавец	ОАО «Лидский завод электроизделий», 231300, г. Лида, ул. Фабричная, 4. Тел. 8-0154-52-13-47
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 41-98-32, 41-98-34
Условия аукциона	Вовлечение в хозяйственный оборот в течение двух лет с момента заключения договора купли-продажи
Условия оплаты	Полный расчет по договору купли-продажи в течение 5 (пяти) банковских дней после заключения договора
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 301 257 917 0017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, БИК 153001739, УНП 500833225.

Аукцион состоится 14 августа 2015 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209.

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;

юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица;

индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;

юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются:

представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;

физическим лицам – документ, удостоверяющий личность физического лица;

представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов по названной аукционистом цене. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» 01.04.2015 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209 с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг), с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений – 11 августа 2015 г. до 15.00.

Телефоны для справок: 41-98-32, 41-98-34 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки».

УНП 500021270

Филиал «Центр «Белтехинвентаризация»

г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2

- ► ОЦЕНКА ОБОРУДОВАНИЯ И ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ
- ► ОЦЕНКА НЕДВИЖИМОСТИ И СЕТЕЙ ВСЕХ ФОРМ СОБСТВЕННОСТИ
- ► РАЗДЕЛ И ВЫЧЛЕНЕНИЕ НЕДВИЖИМОСТИ И ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, **принадлежащих УО «Гомельский государственный университет имени Франциска Скорины» 8(0232) 60 70 51**

№ лота	Наименование объекта	Начальная цена продажи лота, бел. руб. (с НДС)	Сумма задатка, бел. руб.
1	- часть капитального строения (здание столовой №3) в составе: помещения подвала площадью 566,67 кв.м., помещения 1-го этажа площадью 629,28 кв.м.; часть капитального строения (склад) площадью 109,4 кв.м. Размер арендной платы в месяц составит 1174,81 базовой арендной величины без учета коммунальных услуг. Договор аренды заключается сроком на 3 (три) года. Цель использования: организация питания, розничная торговля, производство продуктов питания. - часть капитального строения (здание столовой №3) в составе: помещения 2-го этажа площадью 625,1 кв.м. Договор безвозмездного пользования помещениями сроком на 3 (три) года для организации питания студентов и организации питания студентов, проходящих оздоровление (лечение) в студенческом санатории-профилактории университета.	10 573 290	1 057 320
Адрес объекта	Гомельская обл., г. Гомель, ул. Песина, 74		
Срок подачи заявления	По 31 августа 2015 г. в рабочие дни с 9.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2		
Дата, время, место проведения аукциона	**02 сентября 2015 г. в 11-00** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2		
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012105618108 в РД №700 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, УНП 102353509 Получатель платежа: Филиал РУП «Жилкоммунтехника» «Центр «Белтехинвентаризация»		
Условия продажи	Цены указаны с НДС. Шаг аукционных торгов – 5%, заключить договор аренды в течение 10-ти календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона, оплатить стоимость права аренды согласно договора аренды. Победитель возмещает затраты на организацию и проведение аукциона		

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора аукциона (Филиал РУП «Жилкоммунтехника» «Центр «Белтехинвентаризация») р/с 3012105618108 в РД №700 ОАО«БПС-Сбербанк», код 369, УНП 102353509 по 31 августа 2015 года в рабочие дни с 09-00 до 13-00 и 14-00 до 17-00.

2. Подать заявление Организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2, по 31 августа 2015 года в рабочие дни с 09-00 до 13-00 и 14-00 до 17-00 от даты опубликования настоящего извещения.

К заявлению прилагаются следующие документы:

- заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении (информационном сообщении);

- индивидуальным предпринимателем – копия (без нотариального засвидетельствования) свидетельства о государственной регистрации; юридическим лицом – доверенность, выданная представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица; иностранным юридическим лицом, иностранной организацией, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств, иностранным государством и их административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организацией – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов, выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией; представителем иностранного инвестора – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности иностранного инвестора, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, без нотариального засвидетельствования; гражданину Республики Беларусь – копия паспорта и копия договора на открытие текущего (расчетного) счета (в случае отсутствия у физического лица текущего счета – необходимо его открыть); представителем гражданина Республики Беларусь или индивидуального предпринимателя – доверенность, заверенная нотариально.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане, физические лица (граждане Республики Беларусь и лица без гражданства), постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, представители иностранных инвесторов предъявляют паспорт.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %.

Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие в них. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Организатором аукциона в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов.

Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор аренды в срок не позднее 10 календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить право аренды в сроки, определенные в договоре аренды, и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы по изготовлению и предоставлению участникам аукциона документации, необходимой для его проведения в течение 3 (трех) рабочих дней. Информация о затратах, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников до начала аукциона. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору аренды.

Дополнительная информация по тел. (0232) 75 06 62, 75 06 63 (факс), сайт www.bti.by.

ПЕРАКЛАДЗІЦЕ З РУСКАЙ МОВЫ НА БЕЛАРУСКУЮ НАСТУПНЫЯ СЛОВЫ:

Па гарызанталі: 1. Слог. **4.** Полнолуние. **7.** Пойма. **10.** Лента (в косах). **11.** Расчёт. **12.** Собственник. **13.** Совет. **16.** Стихийное бедствие, беда. **19.** Насилие. **21.** Семена. **22.** Приспособление (механизм). **24.** Плакса, нюня. **25.** Баран (производитель). **28.** Овца. **31.** Залоговый. **32.** Мелкий, мелководный. **33.** Скверно, отвратительно. **34.** Вокруг, кругом. **35.** Прядь. **36.** Сундук.

Па вертыкалі: 2. Поленница. **3.** Забота, печаль. **4.** Забор (из бревен). **5.** Нельзя, невозможно. **6.** Подвал, подполье. **8.** Лакомство. **9.** Кожа. **14.** Ставня, ставень. **15.** Жёрдочка, перекладина. **17.** Издание. **18.** Ледоруб. **19.** Честь, почёт. **20.** Сума (символ нищеты). **23.** Кустарник, заросли. **25.** Обезьяна. **26.** Риск. **27.** Година, время. **28.** Осыпь (геол.) **29.** Живот, утроба. **30.** Ответ.

Склала Таццяна КУЗЬМІЧ,
г. Віцебск.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ.
Па гарызанталі: 1. Склад. 4. Поўня. 7. Абалона. 10. Каснік. 11. Разлік. 12. Уласнік. 13. Парада. 16. Навала. 19. Гвалт. 21. Насенне. 22. Прылада. 24. Румза. 25. Маркач. 28. Авечка. 31. Станавы. 32. Плыткі. 33. Пагана. 34. Наўкола. 35. Пасма. 36. Куфар. **Па вертыкалі:** 2. Касцёр. 3. Дакука. 4. Паркан. 5. Нельга. 6. Склеп. 8. Ласунак. 9. Скура. 14. Аканіца. 15. Ашэстак. 17. Выданне. 18. Ледасек. 19. Гонар. 20. Торба. 23. Хмызняк. 25. Малпа. 26. Рызыка. 27. Часіна. 28. Асыпак. 29. Чэрава. 30. Адказ.

КРЫЖАВАНКА-ПЕРАКЛАД

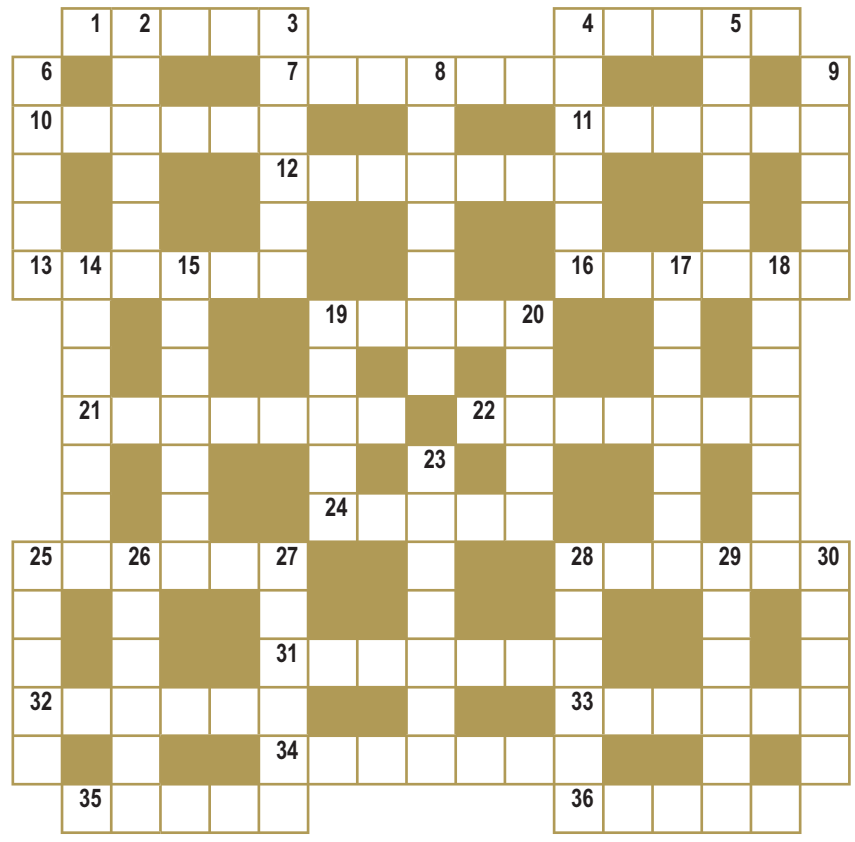

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	5.21	21.10	15.49
Віцебск —	5.05	21.05	16.00
Магілёў —	5.11	21.00	15.49
Гомель —	5.14	20.50	15.36
Гродна —	5.37	21.24	15.47
Брэст —	5.45	21.18	15.33

Месяц

Поўня ў 13.44.
Месяц у сузор'і Вадалея.

Імяніны

Пр. Емяльяна, Івана.
К. Алены, Ігната, Рамана.

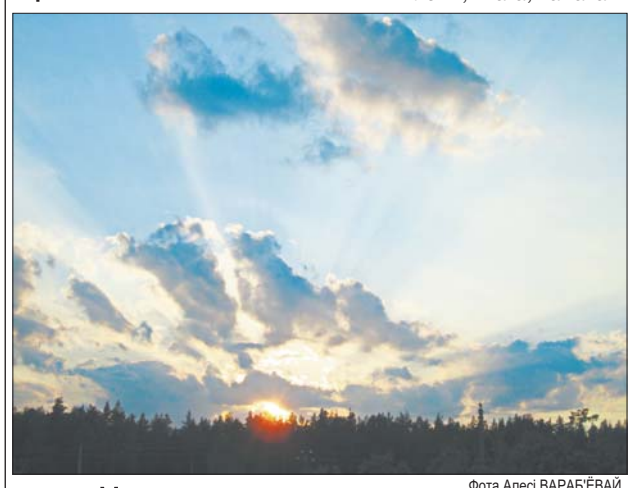

Фота Алесі ВАРАБ'ЁВАЙ.

ЗАЎТРА

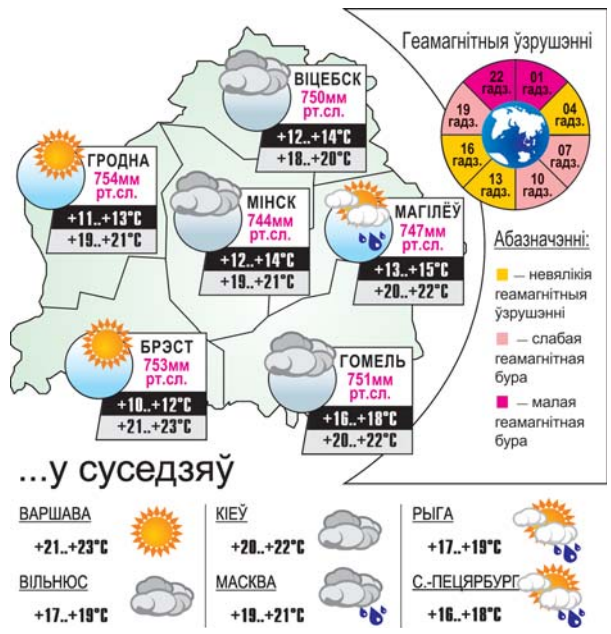

Даты Падзеі Людзі

31 ЛІПЕНЯ

1605 год — у Крамлі венчаны на царства «Дзімітрый Іванавіч», больш вядомы як Ілжэдзмітрый I. Па адной з версій гэтым чалавекам быў манах Маскоўскага Чудава манастыра Рыгор Атрэп'еў. Абвясціўшы сябе царэвічам Дзімітрыем (сынам цара Івана IV Грознага, які на самой справе загінуў пры загадкавых абставінах ва Углічы), ён уцёк з Масквы ў Рэч Паспалітую, дзе знайшоў прытулак у замку сандамірскага ваяводы Юрыя Мнішка. Заручыўшыся падтрымкай караля Жыгімонта III Вазы і мясцовай арыстакратыі, ён сабраў значнае войска і арганізаваў паход на Масковію. Пацярпеўшы спачатку паражэнне ад войска цара Барыса Гадунова, ён здолеў узяць рэванш і пасля раптоўнай смерці Гадунова захапіць уладу ў краіне. 31 ліпеня 1605-га каля алтара Лжэдзмітрый выступіў з прамовай аб сваім цудоўным выратаванні ад гадуноўскіх забойцаў, пасля чаго патрыярх Ігнацій (стаўленік самазванца, якім замянілі ранейшага патрыярха Іова) надзеў на яго галаву вянок маскоўскіх цароў, а баяры паднеслі скіпетр і дзяржаву.

1802 год — нарадзіўся (вёска Мядвядка, цяпер Карэліцкі раён) Ігнат Іпалітавіч Дамейка, беларускі вучоны, геолаг, мінеролаг, член многіх навуковых таварыстваў. Нацыянальны герой Чылі. У 1822 годзе скончыў Віленскі ўніверсітэт. А ў 1838-м ён даведаўся, што Чылійскай рэспубліцы патрэбны выкладчыкі хіміі і мінералогіі. Аформіўшы кантракт на 6 гадоў, вучоны і не падазраваў, што яго знаходжанне ў гэтай краіне працягнецца 46 гадоў і што Чылі стане для яго другой радзімай. У гэтай краіне ён адкрыў салетру, знайшоў поклады золата, серабра, медзі і каменнага вугалю. Знайшоўшы ў гарах вытокі чыстай вады, ён пабудаваў вадаправод і забяспечыў вадой Сант'яга. Стварыў у Чылі мінералагічны музей і бібліятэку прыродазнаўства. Ажыццявіў вельмі складаныя экспедыцыі ў Анды, зрабіў мноства адкрыццяў, часам рызыкуючы жыццём. Як вынік, у навуковых атласах з'явіўся невядомы раней мінерал дамейкіт. Ён карэнным чынам змяніў сістэму адукацыі ў Чылі, напісаў падручнікі па мінералогіі і фізіцы, увёў у краіне метрычную сістэму. У 1867-1883 гадах з'яўляўся рэктарам універсітэта ў Сант'яга. У 1884-м І. Дамейка наведаў радзіму. Памёр у 1889 годзе. У яго гонар чылійскі ўрад выпусціў памятны залаты медаль, а таксама яго імем быў названы горад і марскі порт. Пасля смерці Ігнат Дамейка быў абвешчаны нацыянальным героем, а ў сталіцы Чылі ўстаноўлены помнік з надпісам «Вялікаму асветніку».

1903 год — у Бруселі пачаў работу (працягнуў яе затым у Лондане) II з'езд РСДРП, на якім расійская сацыял-дэмакратыя падзялілася на бальшавікоў і меншавікоў.

Было сказана

Фёдар ЯНКОЎСКІ, пісьменнік, мовазнавец, публіцыст:
«Глядзі людзей, ідзі з людзьмі — чалавекам будзеш».

Азбука народнай культуры

ад Янкі Крука і Аксаны Катовіч

ТРАВА сімвалізавала падпарадкаванасць у адносінах паміж людзьмі. Акрамя таго, траву ў народнай культуры лічылі сімвалам ціхага шэпту і малітвы: «чуваць, як трава шапоча». У перыяд з 7 чэрвеня па 7 ліпеня цаліцелі збіралі лекавыя расліны (травы). Лічылася, што найбольшай лекавай сілай травы і карэнне валодаюць менавіта ў дні летняга сонцастаяння: «калі сонейка аддае ўсю моц матухне-зямельцы, а потым сыходзіць на пакой».

◈ У славянскім фальклоры шмат паданняў аб з'яўленні лекавых траў. Вось адно з іх: «Бог намаляваў на зямлі выяву чалавека і паставіў да яго сабаку і вартаўніка. Да сабакі прыйшоў чорт і стаў спакушаць яго, кажа: «Ты пакінь сваю варту, ты зараз нічым не накрыты, а табе за гэта дам цёплае футра». Сабака адышоў ад намаляванай выявы, а чорт схапіў і нанёс «чалавеку» 70 ран. Бог убачыў гэта і стварыў супраць кожнай раны 70 лекавых раслін».

◈ Людзей, якія валодалі майстэрствам лячыць з дапамогай траў, звалі траўнікамі, зелейнікамі, травазнямі, знахарамі.

◈ Калі вы звяртаецеся па дапамогу да народных лекараў, трэба ведаць, што траўнік ніколі не аддасць вам лекавы сродак (настой ці парашок) у «сваім» посудзе.

◈ Лічыцца, што за лекі, атрыманыя ад цаліцеля, нельга казаць «дзякуй», інакш яго ўжыванне не дасць станоўчых вынікаў.

◈ Лічылася, што травы валодаюць не толькі добрай (станоўчай), але і адмоўнай энергетыкай. З дапамогай адных траў можна паставіць на ногі паміраючага чалавека, а іншымі травамі – забіць, сурочыць чалавека і хатнюю жывёлу, пасварыць людзей і г.д.

◈ Народныя знахары былі ўпэўнены, што ў кожнага чалавека ёсць свая расліна-лекар. Для гэтага неабходна з усёй безлічы раслін абраць тую, якая вам бліжэй да сэрца, паважаць і даглядаць яе, і расліна ў цяжкі для вас час адкажа вам тым жа – дабрынёй і дапамогай (у гэтым выпадку «спрацуе» сіла раслін і прынцып падабенства). Такую расліну можна знайсці не абавязкова ў садзе ці на агародзе, але нават і ў вашай гарадской кватэры.

УСМІХНЕМСЯ

У майго сябра сёння дзень нараджэння. Ён не п'е, не курыць, не ўжывае наркотыкаў, не азартны і не здраджвае сваёй дзяўчыне.

Халера яго ведае, як будзем адзначаць...

— Фіма, колькі вы важыце?

— У акулярах — сто дваццаць кілаграмаў.

— А без акуляраў?

— А без акуляраў я не бачу вагу.

Вось банкамат — сапраўдны мужчына! Ніколі не пытаецца, чаму я так шмат зняла і на якое глупства патраціла!

— Утаймуйце свайго сабаку! Учора ён так скуголіў, што мая дачка была вымушана спыніць урок спеваў!

— Прабачце, але ваша дачка пачала першай!

Паспрачаліся неяк на даху каты, хто з іх трапляў у самыя жудасныя жыццёвыя сітуацыі. Трэцяе месца заняў кот, які праваліўся ў каналізацыю, поўную пацукоў. Другое — кот, які зваліўся ў вальер з байцовымі сабакамі і здолеў адбіцца. Але перамагла з вялікім адрывам гісторыя кацяняці, якога аддалі ў дзіцячы садок і там з ім гулялі МАЛЕНЬКІЯ ДЗЕЦІ.

caricatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 284 44 04, падпіскі і распаўсюджвання — 284 44 04, 287 17 21, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by,
(для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.
220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 20.840. Індэкс 63850. Зак. № 2938.
Нумар падпісаны ў 19.30 30 ліпеня 2015 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12